

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
&
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ
Δ/ΝΣΗ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ ΚΑΙ
ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΟ &
ΚΑΛΗΣ ΝΟΜΟΘΕΤΗΣΗΣ**

Ταχ. Αμαλιάδος 17
Διεύθυνση 115 23
Ταχ. Κώδικας Α. Καρτάλου
Πληροφορίες 213-1515-703
Γραμματεία 213-1515-704
Fax dne@prv.ypeka.g
Email

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΘΕΜΑ: Έγκριση Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τον Τουρισμό και περιβαλλοντική έγκριση αυτού

**ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΚΑΙ
ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ**

Έχοντας υπόψη:

Α. 1. Τις διατάξεις:

α. του άρθρου 4 παρ. 3 περ.α του Κώδικα Χωροταξίας - Πολεοδομίας «Νικόλαος Ταγαράς» ΚΧΠ (ν. 5306/2026, Α' 88).

β. του άρθρου 3 του π.δ. 90/2018«Αρμόδια διοικητικά όργανα, διαδικασίες και προθεσμίες έγκρισης, αναθεώρησης και τροποποίησης των πλαισίων και σχεδίων του συστήματος χωρικού σχεδιασμού του ν. 4447/2016 (Α' 241), καθώς και ειδικότερο περιεχόμενο αυτών» (Α' 162).

2. Το ν. 4622/2019 «Επιτελικό κράτος: Οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133).
3. Το π.δ. 132/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Υ.Π.ΕΝ.)» (Α' 160).
4. Το π.δ. 127/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Τουρισμού», όπως ισχύει (Α' 157).
5. Το π.δ. 27/2025 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτή Υπουργού, Υφυπουργών και Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης» (Α' 44).
6. Το π.δ. 79/2023 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 131).
7. Του π.δ. 35/2026 «Διορισμός Αναπληρωτή Υπουργού και Υφυπουργών (Α' 93).
8. Την υπ' αρ. 67715/4814/16.6.2026 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στην Υφυπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Μαρία Ελένη Σούκουλη - Βιλιάλη» (Β' 3485).
9. Την υπ' αριθμ. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ.107017/28.8.2006 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων «Εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2001/42/ΕΚ "σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων" του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Ιουνίου 2001» (Β' 1225).
10. Την 6876/4871/12.06.2008 απόφαση της Επιτροπής Συντονισμού της Κυβερνητικής Πολιτικής στον Τομέα του Χωροταξικού Σχεδιασμού και της Αειφόρου Ανάπτυξης «Έγκριση του Γενικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης» (Α' 128).'

11. Την Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 6/17.04.2025 «Έγκριση της Εθνικής Χωρικής Στρατηγικής για τον Θαλάσσιο Χώρο» (Δ' 227).
12. Την υπ' αρ. ΥΠΕΝ/ΔΧΩΡΣ/43090/574/17.04.2025 υπουργική απόφαση «Καθορισμός χωρικών ενοτήτων για την εκπόνηση των θαλάσσιων χωροταξικών πλαισίων» (Δ' 229).
13. Την υπ' αρ. 28704/4362/26.11.2001 απόφαση της Επιτροπής Συντονισμού της Κυβερνητικής Πολιτικής στον τομέα του Χωροταξικού Σχεδιασμού και της Αειφόρου Ανάπτυξης «Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Καταστημάτων Κράτησης» (Β' 1575).
14. Την υπ' αρ. 49828/12.11.2008 απόφαση της Επιτροπής Συντονισμού της Κυβερνητικής Πολιτικής στον τομέα του Χωροταξικού Σχεδιασμού και της Αειφόρου Ανάπτυξης «Έγκριση ειδικού πλαισίου χωροταξικού σχεδιασμού και αειφόρου ανάπτυξης για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και της στρατηγικής μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων αυτού» (Β' 2464).
15. Την 11508/18.02.2009 απόφαση της Επιτροπής Συντονισμού της Κυβερνητικής Πολιτικής στον Τομέα του Χωροταξικού Σχεδιασμού και της Αειφόρου Ανάπτυξης «Έγκριση ειδικού πλαισίου χωροταξικού σχεδιασμού και αειφόρου ανάπτυξης για τη βιομηχανία και της στρατηγικής μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων αυτού» (ΑΑΠ 151).
16. Την υπ' αρ. 31722/04.11.2011 απόφαση της Επιτροπής Συντονισμού της Κυβερνητικής Πολιτικής στον τομέα του Χωροταξικού Σχεδιασμού και της Αειφόρου Ανάπτυξης «Έγκριση ειδικού πλαισίου χωροταξικού σχεδιασμού και αειφόρου ανάπτυξης για τις υδατοκαλλιέργειες και της στρατηγικής μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων αυτού» (Β' 2505).
17. Την έκθεση αξιολόγησης του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τον Τουρισμό (Ιανουάριος 2012).
18. Την υποστηρικτική μελέτη του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τον Τουρισμό (Μάιος 2024).
19. Την από Ιουνίου 2024 Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Σ.Μ.Π.Ε.) του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τον Τουρισμό.

20. Τα ΥΠΕΝ/ΔΧΩΡΣ/70603/1184/28-6-2024, 74197/1261/8-7-2024 και 123632/1639/5-11-2025 έγγραφα της Διεύθυνσης Χωροταξικού Σχεδιασμού του ΥΠΕΝ με τα οποία διαβιβάστηκαν στη Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης του ΥΠΕΝ η Σ.Μ.Π.Ε. και η Μελέτη Δέουσας Εκτίμησης του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τον Τουρισμό και γνωστοποιήθηκε η διαδικτυακή διεύθυνση στην οποία βρίσκεται αναρτημένος ο φάκελος της Σ.Μ.Π.Ε..
21. Τα ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/71833/4900/2-7-2024 και 131736/8597/24-11-2025 έγγραφα της Διεύθυνσης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης του ΥΠΕΝ, αναφορικά με τη διαβούλευση της Σ.Μ.Π.Ε. και της Μελέτης Δέουσας Εκτίμησης, αντίστοιχα, του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τον Τουρισμό με τις δημόσιες αρχές και το ενδιαφερόμενο κοινό.
22. Τις απόψεις που διατυπώθηκαν στο πλαίσιο της διαδικασίας δημόσιας διαβούλευσης του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τον Τουρισμό και της Σ.Μ.Π.Ε. αυτού.
23. Την ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/137210/8867/10-7-2026 εισήγηση της Διεύθυνσης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης του ΥΠΕΝ για την περιβαλλοντική έγκριση του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τον Τουρισμό.
24. Την 116/24-7-2026 Διατύπωση Γνώμης του Εθνικού Συμβουλίου Χωροταξίας
25. Την 2/συν.2/24-7-2026 γνωμοδότηση του Κεντρικού Συμβουλίου Χωροταξικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων
26. Το γεγονός ότι οι διατάξεις της παρούσας δεν αφορούν σε διοικητική διαδικασία για την οποία υπάρχει υποχρέωση καταχώρισης στο ΕΜΔΔ -ΜΙΤΟΣ.
27. Το άρθρο 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα (π.δ. 63/2005, Α' 98), όπως διατηρήθηκε σε ισχύ με την παρ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α' 133).
28. Την ΥΠΕΝ/ΔΠΔΑ/87882/2293/3-8-2026 Εισήγηση του Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Περιβάλλοντος σύμφωνα με την οποία από τις κανονιστικές διατάξεις της παρούσας απόφασης

δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού και δεν επηρεάζεται ο Πολυετής Δημοσιονομικός προγραμματισμός.

29. Την 15123/31-7-2026 Εισηγητική Έκθεση της Προϊσταμένης της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών και Διοικητικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Τουρισμού σύμφωνα με την οποία με την παρούσα ΚΥΑ δεν προκαλείται δαπάνη στον Προϋπολογισμό του Υπουργείου Τουρισμού

Β) Εκτιμώντας ιδίως ότι:

1. Ο ρόλος του χωρικού σχεδιασμού έχει αναβαθμιστεί, στο πλαίσιο των ευρωπαϊκών κατευθύνσεων και πολιτικών και της ενσωμάτωσης της διάστασης της Εδαφικής Συνοχής, σε έννοια ισότιμη της Κοινωνικής και Οικονομικής Συνοχής. Η σύγχρονη προσέγγιση επιβάλλει τη βελτιωμένη στόχευση των οικονομικών πόρων, τόσο γεωγραφικά, όσο και θεματικά.

Ο χωροταξικός σχεδιασμός, ως χωρική έκφραση των προγραμμάτων οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης, αποτελεί σημαντικό εργαλείο, για την επίτευξη κοινωνικών και οικονομικών στόχων με γνώμονα τις αρχές της αειφορίας και της προφύλαξης με σκοπό την προστασία του περιβάλλοντος εις το διηνεκές και την εξασφάλιση των, κατά το δυνατόν, βέλτιστων όρων διαβιώσεως του πληθυσμού. Εντός του πλαισίου αυτού, ουσιώδης συντελεστής για τη βιώσιμη ανάπτυξη και, κατά μείζονα λόγο, για την προστασία των ευαίσθητων οικοσυστημάτων, των οποίων η οικιστική και εν γένει οικονομική ανάπτυξη πρέπει να συνάδει με τη διατήρηση του χαρακτήρα τους και του ανθρωπογενούς και φυσικού περιβάλλοντος και να μην παραβιάζει τη φέρουσα ικανότητά τους, είναι τα χωροταξικά σχέδια, με τα οποία τίθενται, βάσει ανάλυσης των υφιστάμενων δεδομένων και της πρόγνωσης των μελλοντικών εξελίξεων, οι μακροπρόθεσμοι στόχοι της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης και ρυθμίζεται, μεταξύ άλλων, το πλαίσιο για τη διαμόρφωση των οικιστικών περιοχών, των περιοχών άσκησης παραγωγικών δραστηριοτήτων και των ελεύθερων χώρων στις εκτός σχεδίου-περιοχές.

2. Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Στρατηγική για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη, η βιώσιμη ανάπτυξη αποτελεί στρατηγικής σημασίας στόχο που διαπνέει το σύνολο των πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ομοίως, σύμφωνα, με την Ατζέντα 2030 για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη, η βιώσιμη ανάπτυξη αποτελεί στρατηγικής σημασίας στόχο και για τον ΟΗΕ. Στη βάση αυτή, και με δεδομένο ότι ως οικονομική ανάπτυξη νοείται μόνο η βιώσιμη ανάπτυξη, η συνολική οικονομική δραστηριότητα διασφαλίζεται ότι θα πραγματοποιείται με γνώμονα την προστασία του περιβάλλοντος, την κοινωνική ισότητα και συνοχή και την οικονομική ευημερία. Ο τουρισμός αποτελεί βασικό πυλώνα της εθνικής και περιφερειακής ανάπτυξης με σημαντικές οικονομικές, περιβαλλοντικές και κοινωνικές επιπτώσεις, αφού απορροφά μεγάλο μέρος του εργατικού δυναμικού της χώρας, η εξέλιξή του επηρεάζει την κοινωνική συνοχή, ενώ παράλληλα αποτελεί βασική συνιστώσα της συνολικής οικονομικής δραστηριότητας.

3. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, έχοντας αναγνωρίσει τη σημασία του τουρισμού για την ευρωπαϊκή οικονομία, προωθεί τη διατύπωση πολιτικών για τον τομέα του τουρισμού, με στόχο την αειφόρο και ποιοτική ανάπτυξη των τουριστικών προορισμών, την ενίσχυση του κλάδου και τη δημιουργία περισσότερων και καλύτερων θέσεων απασχόλησης.

4. Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Τουρισμού έχει υιοθετήσει την αρχή της βιωσιμότητας, ορίζοντας ότι βιώσιμος ή αειφόρος τουρισμός (sustainable tourism) είναι ο τουρισμός που λαμβάνει πλήρως υπόψη του τις υφιστάμενες και μελλοντικές οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις του και ανταποκρίνεται στις ανάγκες των επισκεπτών, του κλάδου και των κοινοτήτων στους προορισμούς υποδοχής.

5. Το σύνολο των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της Ελλάδας (πολιτισμικό κεφάλαιο, φυσικό και δομημένο περιβάλλον, κλίμα, πολυνησιακός χαρακτήρας, μήκος και ποιότητα των ακτών, φυσικό περιβάλλον, ποικιλία και έντονη εναλλαγή της μορφής και του είδους των πόρων, πυκνότητα και ποικιλία των περιοχών ιδιαίτερου φυσικού κάλλους κ.ά.), την καθιστούν μοναδική στον παγκόσμιο τουριστικό χάρτη ως προς τις δυνατότητες ανάπτυξης όλων των

μορφών τουρισμού. Η αρμονική ένταξη των υποδομών στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον, προκειμένου να διασφαλιστεί η βιωσιμότητα του τουριστικού προϊόντος, επιτυγχάνεται και με τη διατήρηση της ιδιαίτερης ταυτότητας των τοπίων. Στο πλαίσιο αυτό έχει ενσωματωθεί στο ελληνικό νομικό πλαίσιο η Ευρωπαϊκή Σύμβαση του Τοπίου, που υπεγράφη στη Φλωρεντία, στις 20 Οκτωβρίου 2000 (ν. 3827/2010, Α' 30).

6. Ο τουρισμός εξακολουθεί να αποτελεί έναν από τους πλέον δυναμικούς τομείς της ελληνικής οικονομίας. Με βάση τα πρόσφατα στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος, τα τουριστικά έσοδα ανήλθαν σε 20,5 δισ. ευρώ το 2023 και εκτιμάται ότι διαμορφώθηκαν σε περίπου 21,5 δισ. ευρώ το 2024, ενισχυμένα από την αύξηση των διεθνών αφίξεων και της αεροπορικής κίνησης. Το 2025 καταγράφηκε νέο ιστορικό υψηλό στην τουριστική κίνηση, με συνολικά 43,3 εκατομμύρια ταξιδιώτες, αυξημένους κατά 6,4% σε σχέση με το 2024 (40,7 εκατ.). Αντίστοιχα, οι ταξιδιωτικές εισπράξεις ανήλθαν σε 23,63 δισ. ευρώ, σημειώνοντας άνοδο 9,4% έναντι του 2024, γεγονός που αντανakλά τόσο την αύξηση της ζήτησης όσο και τη βελτίωση της μέσης δαπάνης ανά ταξίδι. Παρά τη μικρή μείωση της μέσης διάρκειας παραμονής (5,6 διανυκτερεύσεις, -4,5%), ο συνολικός αριθμός διανυκτερεύσεων αυξήθηκε σε 244,7 εκατομμύρια (+1,6% σε σχέση με το 2024). Σημαντική ήταν και η ενίσχυση των αεροπορικών αφίξεων, οι οποίες ανήλθαν σε 27,6 εκατομμύρια (+6,1%), με τα αεροδρόμια της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης να καταγράφουν διψήφια ποσοστά αύξησης. Η θετική αυτή προοπτική ενισχύεται από την ισχυρή ζήτηση των βασικών ευρωπαϊκών αγορών, την αύξηση της αεροπορικής χωρητικότητας και την αναβάθμιση των τουριστικών υποδομών, παρά τις γεωπολιτικές αβεβαιότητες που εξακολουθούν να επηρεάζουν το διεθνές περιβάλλον.

7. Όσον αφορά το μερίδιο του εργατικού δυναμικού που απασχολείται σε δραστηριότητες σχετιζόμενες με τον τουρισμό – και ειδικότερα στους κλάδους παροχής καταλύματος και υπηρεσιών εστίασης, αυτό ανήλθε το 2022 σε 13,6%, με 376,7 χιλιάδες απασχολούμενους, σημειώνοντας αύξηση 0,7 ποσοστιαίων μονάδων σε σχέση με το 2021. Το 2023, σύμφωνα με τα στοιχεία της Έρευνας

Εργατικού Δυναμικού, η απασχόληση στους κλάδους αυτούς συνέχισε να αυξάνεται, προσεγγίζοντας τις 390.000 απασχολούμενους, αντανακλώντας την ισχυρή ανάκαμψη της τουριστικής δραστηριότητας. Για το 2024, τα διαθέσιμα συγκεντρωτικά στοιχεία δείχνουν περαιτέρω ενίσχυση της απασχόλησης στους κλάδους καταλυμάτων και εστίασης, με τον συνολικό αριθμό των απασχολούμενων να εκτιμάται ότι υπερέβη τις 400.000, ακολουθώντας την αύξηση των αφίξεων και των τουριστικών εσόδων. Σύμφωνα με τα νεότερα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ για την περίοδο 2020–2025, οι κλάδοι του εμπορίου, του τουρισμού και της εστίασης δημιούργησαν το 53% των νέων θέσεων εργασίας της ελληνικής οικονομίας, συμβάλλοντας καθοριστικά στη μείωση της ανεργίας, η οποία διαμορφώθηκε στο 7,5% τον Δεκέμβριο του 2025. Η συνολική απασχόληση στους κλάδους που περιλαμβάνουν τις υπηρεσίες παροχής καταλύματος και εστίασης αυξήθηκε σημαντικά την πενταετία 2020–2025, αντανακλώντας την ισχυρή ανάκαμψη και επέκταση του τουριστικού τομέα. Η τάση αυτή επιβεβαιώνει τη διαχρονική σημασία του τουρισμού για την ελληνική αγορά εργασίας, ιδίως αν συγκριθεί με τα προ κρίσης επίπεδα: το 2009 οι απασχολούμενοι στους κλάδους 55–56 ανέρχονταν σε 321.000, το 2010 σε 308.000 και το 2011 σε 295.700., επίπεδα σημαντικά χαμηλότερα από τα σημερινά. Με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία για το 2025, η απασχόληση στους κλάδους που περιλαμβάνουν τον τουρισμό και την εστίαση συνεχίζει να αυξάνεται, ακολουθώντας την άνοδο της τουριστικής δραστηριότητας και την ενίσχυση της ζήτησης. Εκτιμάται δε ότι η συνολική εικόνα δείχνει ότι ο τουρισμός παραμένει ένας από τους σημαντικότερους εργοδότες της ελληνικής οικονομίας, με σταθερή συμβολή στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας

8. Η δαπάνη ανά ταξίδι σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος το 2009 άγγιξε τα 697 ευρώ, ενώ το 2019 η δαπάνη ανά ταξίδι έφτασε τα 535 ευρώ, παρουσιάζοντας μείωση, η οποία εν μέρει οφείλεται και στη μείωση της μέσης διάρκειας παραμονής μεταξύ των δύο συγκρινόμενων ετών (ΜΔΠ 2009: 9,5 διανυκτερεύσεις, ΜΔΠ 2019: 7 διανυκτερεύσεις). Ωστόσο το 2022, εν συγκρίσει με το 2019, παρατηρήθηκε αύξηση της ΜΔΠ, η οποία

καταγράφεται στις 7,4 διανυκτερεύσεις. Αυτό το γεγονός συνέβαλε, κατά ένα βαθμό, και στην αύξηση της δαπάνης ανά ταξίδι που παρατηρήθηκε το 2022 σε σχέση με το 2019, η οποία αγγίζει τα 592 ευρώ. Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ. όσον αφορά στον εγχώριο τουρισμό οι δαπάνες προσωπικών ταξιδιών ημεδαπών ηλικίας 15 ετών και άνω, το 2009 αγγίζουν τα 3,5 δις ευρώ, ενώ το 2019 εμφανίζονται αισθητά μειωμένες (1,5 δις ευρώ). Το 2022 ωστόσο επιβεβαιώνεται η ανάκαμψη του τουρισμού καθώς οι αντίστοιχες δαπάνες ανέρχονται στα 2,2 δις ευρώ).

9. Ο ελληνικός τουρισμός υπέστη πρόσφατα πλήγματα (Covid 19 κ.λπ.) που επηρέασαν την ανοδική πορεία του. Ωστόσο, κατά την ανάκαμψη, διαφαίνεται μια ισχυροποίηση των τάσεων για βιωσιμότητα (sustainability) και ψηφιακό μετασχηματισμό, τις οποίες θα πρέπει να προετοιμαστεί να αντιμετωπίσει και εκμεταλλευτεί ο ελληνικός τουρισμός.

10. Ως προς την ανταγωνιστικότητα, σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα διαθέσιμα δεδομένα του World Economic Forum, η Ελλάδα κατατάχθηκε κατά τα έτη 2019 και 2021 στην εικοστή όγδοη (28η) θέση μεταξύ των 117 χωρών και τέταρτη (4η) ανάμεσα στις ανταγωνίστριες χώρες της Μεσογείου.

11. Στον μεσογειακό χώρο δραστηριοποιούνται ιδιαίτερα ισχυροί και ώριμοι τουριστικοί προορισμοί, οι οποίοι προσφέρουν προϊόντα παρόμοια με εκείνα της Ελλάδας -όπως ο τουρισμός ήλιου και θάλασσας, ο θαλάσσιος τουρισμός, η κρουαζιέρα και οι θεματικές μορφές αναψυχής- ανταγωνιζόμενοι για τα ίδια διεθνή μερίδια αγοράς. Παρά τον έντονο αυτό ανταγωνισμό, η Ελλάδα έχει ενισχύσει σημαντικά τη θέση της στη μεσογειακή τουριστική αγορά κατά την περίοδο 2024-2025, καταγράφοντας ιστορικά υψηλές επιδόσεις σε αφίξεις, έσοδα και μέση δαπάνη ανά ταξίδι. Η χώρα κατατάσσεται πλέον σταθερά μεταξύ των τριών κορυφαίων προορισμών της Μεσογείου, ενώ παρουσιάζει υψηλότερους ρυθμούς αύξησης σε κρίσιμους δείκτες, όπως οι διεθνείς αεροπορικές αφίξεις και τα έσοδα από τον θαλάσσιο τουρισμό. Παράλληλα, η Ελλάδα διαφοροποιεί σταδιακά το τουριστικό της προϊόν, επενδύοντας σε μορφές υψηλής προστιθέμενης αξίας (πολιτιστικός τουρισμός, ορεινός

τουρισμός, γαστρονομία, ευεξία, city break), γεγονός που ενισχύει την ανταγωνιστικότητά της έναντι άλλων χωρών της Μεσογείου. Η Ελλάδα κατατάσσεται 8^η-10^η παγκοσμίως ανά έτος σε ταξιδιωτικά έσοδα, στις δέκα πρώτες σε μέση δαπάνη ανά ταξίδι και ανά διανυκτέρευση καθώς και σε άμεση συμβολή στο ΑΕΠ, ενώ κατατάσσεται 5^η παγκοσμίως σε ελκυστικότητα για ξενοδοχειακές επενδύσεις (CBRE).

12. Σε ορισμένους τουριστικούς προορισμούς της χώρας εξακολουθούν να καταγράφονται ζητήματα ποιότητας και επάρκειας των παρεχόμενων υπηρεσιών, καθώς και ανάγκες εκσυγχρονισμού τμήματος του τουριστικού καταλυματικού δυναμικού, παρά τη σταδιακή ποιοτική αναβάθμιση του ξενοδοχειακού τομέα. Παράλληλα, εντοπίζονται ελλείψεις σε υποδομές και μεταφορικά δίκτυα, καθώς και πιέσεις στη λειτουργία των προορισμών κυρίως σε ορισμένους προορισμούς και σε συγκεκριμένα χρονικά διαστήματα εντός του έτους.

13. Η τουριστική δραστηριότητα εκτιμάται ότι μακροπρόθεσμα θα διογκωθεί ως οικονομικό, κοινωνικό και πολιτισμικό φαινόμενο σε παγκόσμιο επίπεδο. Η τουριστική ανάπτυξη του νησιωτικού και απομονωμένου παράκτιου και χερσαίου χώρου υποστηρίζει τις τοπικές κοινωνίες, συγκρατεί τον πληθυσμό και συμβάλλει αποφασιστικά στην αποφυγή εγκατάλειψης και ερημοποίησής του.

14. Βασική επιδίωξη είναι η ανάπτυξη του τουρισμού με όρους βιωσιμότητας, προσαρμοσμένη στις δυνατότητες του τόπου. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην ανάπτυξη του τουριστικού προϊόντος -προκειμένου να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητα-, στην ορθολογική ανάπτυξη του τουρισμού, στη διάχυση ευκαιριών ανάπτυξης στις περιοχές, με γνώμονα την ανάδειξη της φυσιογνωμίας τους, στη διαχείριση προορισμού και εμπειρίας, στην κατάσχεση ευέλκτου, σαφούς και συνεκτικού κανονιστικού πλαισίου και στη διαχείριση κρίσεων.

15. Η υιοθέτηση ολοκληρωμένου χωρικού σχεδιασμού αποτελεί βασική προϋπόθεση για την ορθολογική ανάπτυξη των ανθρωπογενών δραστηριοτήτων, συμπεριλαμβανομένου του τουρισμού, στον εθνικό χώρο. Ο χωρικός σχεδιασμός παρέχει το αναγκαίο πλαίσιο συντονισμού και συνέργειας

μεταξύ των επιμέρους τομεακών πολιτικών, συμβάλλοντας παράλληλα στην πρόληψη και διαχείριση πιθανών συγκρούσεων ως προς τη χρήση φυσικών και πολιτιστικών πόρων και, ιδίως, των χρήσεων γης. Η οργάνωση της τουριστικής ανάπτυξης με βάση τις αρχές της βιώσιμης και ισόρροπης ανάπτυξης συμβάλλει στη διασφάλιση της λειτουργικής οργάνωσης του χώρου, στην προστασία των φυσικών και πολιτιστικών πόρων και στην αναβάθμιση της ποιότητας του τουριστικού προϊόντος της χώρας. Στην κατεύθυνση αυτή συμβάλλει και η ενίσχυση της αποτελεσματικότητας του χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού, μέσω της προώθησης ολοκληρωμένων εργαλείων σχεδιασμού και του καθορισμού χρήσεων γης στο σύνολο της επικράτειας.

ΑΡΘΡΟ ΠΡΩΤΟ

Εγκρίνεται το Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο για τον Τουρισμό, το κείμενο του οποίου ακολουθεί.

Στο Πλαίσιο αυτό ενσωματώνονται οι αναγκαίοι όροι, περιορισμοί και κατευθύνσεις για την προστασία και διαχείριση του περιβάλλοντος που έχουν προκύψει κατά τη διαδικασία στρατηγικής περιβαλλοντικής εκτίμησης, και περιγράφονται στο Παράρτημα Γ, που συνοδεύει την παρούσα απόφαση, συνδημοσιεύεται με αυτήν και αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα αυτής.

ΕΙΔΙΚΟ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Σκοπός και στόχοι

1. Σκοπός του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τον Τουρισμό (ΕΧΠ-Τ) είναι ο προσδιορισμός μακροπρόθεσμων και μεσοπρόθεσμων στόχων και στρατηγικών κατευθύνσεων σε εθνικό επίπεδο για τη χωρική διάρθρωση του τομέα του τουρισμού, με όρους οικονομικής, περιβαλλοντικής και κοινωνικής

βιωσιμότητας και αειφορίας. Εξαιρετικά σημαντική παράμετρος σε συνάρτηση με τα προηγούμενα είναι ότι ο τουρισμός αποτελεί σήμερα τον πιο δυναμικό τομέα μεγάλου μεγέθους της εθνικής οικονομίας με σημαντικές συνέργειες με τους υπόλοιπους τομείς της παραγωγικής δραστηριότητας με τελικώς επιδιωκόμενο αποτέλεσμα την κοινωνική ευημερία, την οικονομική ανάπτυξη και την προστασία και ανάδειξη του περιβάλλοντος. Επιδιώκεται η βιώσιμη ανάπτυξη, η ανθεκτικότητα των προορισμών και η διασφάλιση του φυσικού και πολιτιστικού αποθέματος της χώρας. Τον ρόλο αυτό αναμένεται να διατηρήσει και κατά την περίοδο που θα μεσολαβήσει μέχρι την πρώτη αξιολόγηση του παρόντος.

2. Το Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο για τον Τουρισμό στοχεύει, μέσω χωρικών εργαλείων:

α) Στην εξασφάλιση της συνδρομής των κριτηρίων προς την βιώσιμη ανάπτυξη του τουρισμού και την ποιοτική διαφοροποίηση και αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος.

β) Στη στήριξη της ανοδικής δυναμικής του ελληνικού τουρισμού και την ενίσχυση της διεθνούς ανταγωνιστικότητας του ελληνικού τουρισμού, με την προσφορά κατάλληλης γης, κριτηρίων χωροθέτησης και όρων που θα επιτρέπουν ορθολογική ανάπτυξη των τουριστικών επενδύσεων σε περιβάλλον ασφάλειας δικαίου.

γ) Στην χωρική εξισορρόπηση και διάχυση της τουριστικής δραστηριότητας με στόχο την υποστήριξη θεματικών μορφών τουρισμού παράλληλα με τον τουρισμό ήλιου-θάλασσας, την προώθηση σύγχρονων τουριστικών προϊόντων, καταλυμάτων (νέων και υφιστάμενων) και ειδικών τουριστικών υποδομών υψηλής ποιότητας.

δ) Στις διασυνδέσεις μεταξύ διαφορετικών μορφών τουρισμού, με βάση την έννοια της σύνθετης τουριστικής εμπειρίας και της πολλαπλότητας των τουριστικών πόρων (φυσικών, πολιτιστικών κλπ.), και μεταξύ του τουρισμού και άλλων οικονομικών κλάδων οι οποίοι μπορούν να διασυνδεθούν στην αλυσίδα αξίας του τουριστικού προϊόντος.

- ε) Στην μείωση των διαπεριφερειακών και ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων τουριστικής ανάπτυξης και την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου, με εκμετάλλευση λανθανόντων συγκριτικών πλεονεκτημάτων διαφόρων περιοχών.
- στ) Στη χωρική οργάνωση του τουρισμού με άξονες την ενίσχυση των οργανωμένων μορφών χωροθέτησης, την καινοτομία στο τουριστικό προϊόν, τη διεύρυνση της τουριστικής περιόδου, την ολοκληρωμένη διαχείριση των προορισμών, την αντιμετώπιση φαινομένων πίεσης στον προορισμό αξιοποιώντας με κατάλληλο τρόπο την ιδιαιτερότητα της ανομοιογένειας του εθνικού χώρου.
- ζ) Στην απλούστευση των διαδικασιών χωροθέτησης και το συντονισμό όλων των βαθμίδων σχεδιασμού που επηρεάζουν τον τουρισμό.
- η) Στην προσαρμογή του τουρισμού στην κλιματική αλλαγή.
- θ) Στην προώθηση υποδομών γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος αναγκαίων για την τουριστική ανάπτυξη, συμπεριλαμβανόμενων των μεταφορών, των περιβαλλοντικών υποδομών και των ψηφιακών υποδομών που συμβάλλουν και στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων..
- ι) Στην πράσινη μετάβαση και μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος των τουριστικών καταλυμάτων.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τις ανάγκες εφαρμογής του παρόντος Ειδικού Πλαισίου δίνονται οι πιο κάτω ορισμοί:

1. Μια περιοχή διαθέτει «αναγνωρίσιμη τουριστική ταυτότητα» όταν αποτελεί δημοφιλή τόπο (τουριστικό προορισμό) με ισχυρή φήμη και χαρακτηρίζεται από διαμορφωμένη υψηλή και συνεχή ζήτηση.
2. Ως «μαζικός» ορίζεται ο τουρισμός, που πληροί σωρευτικά τα παρακάτω:
 - απευθύνεται στο ευρύ τουριστικό κοινό,
 - διαμορφώνεται και διεκπεραιώνεται με οργανωμένο τρόπο από τουριστικούς φορείς και επιχειρήσεις

- συνδέεται με τις εκάστοτε κυρίαρχες μορφές τουρισμού και
- κατευθύνεται σε αναγνωρισμένους τουριστικούς προορισμούς με αντίστοιχες υποδομές και τουριστικά καταλύματα υποδοχής.

3α. Ως «οργανωμένη μορφή ανάπτυξης τουρισμού και συμπληρωματικών δραστηριοτήτων» (ΟΜΑΤ) θεωρούνται οι «οργανωμένοι υποδοχείς τουριστικών δραστηριοτήτων», τα «σύνθετα τουριστικά καταλύματα» και τα «μεικτά τουριστικά καταλύματα μικρής κλίμακας».

3β. Ως «οργανωμένη μορφή ανάπτυξης τουρισμού και συμπληρωματικών δραστηριοτήτων ήπιας ανάπτυξης» θεωρούνται οι «οργανωμένοι υποδοχείς τουριστικών δραστηριοτήτων ήπιας ανάπτυξης», τα «σύνθετα τουριστικά καταλύματα ήπιας ανάπτυξης» και τα «μεικτά τουριστικά καταλύματα μικρής κλίμακας ήπιας ανάπτυξης», όπως ορίζονται στη συνέχεια. Ως «ήπια ανάπτυξη» νοείται το πρότυπο χωρικής, οικονομικής και κοινωνικής οργάνωσης που βασίζεται στην περιορισμένης κλίμακας και έντασης αξιοποίηση των πόρων, με τρόπο που διασφαλίζει την προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, τον σεβασμό της φέρουσας ικανότητας των οικοσυστημάτων και την ενίσχυση της τοπικής κοινωνικής συνοχής και οικονομίας, σύμφωνα με τις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης.

4α. Ως «οργανωμένος υποδοχέας τουριστικών δραστηριοτήτων» (ΟΥΤΔ) ορίζεται η περιοχή που αναπτύσσεται βάσει ενιαίου σχεδιασμού, προκειμένου να λειτουργήσει κατά κύρια χρήση ως οργανωμένος χώρος ανάπτυξης δραστηριοτήτων τουρισμού–αναψυχής και άλλων συνοδευτικών του τουρισμού δραστηριοτήτων και συγκεκριμένα οι ΠΟΤΑ, ΠΟΑΠΔ, ΠΕΡΠΟ, ΕΣΧΑΔΑ ΕΣΧΑΣΕ κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 1 του ν. 4179/2013 (Α' 175).

4β. Ως «οργανωμένος υποδοχέας τουριστικών δραστηριοτήτων ήπιας ανάπτυξης» ορίζεται ο υποδοχέας με ανώτατο συντελεστή δόμησης ίσο με το ήμισυ του ισχύοντος στην αντίστοιχη κατηγορία υποδοχέα, που συνδέεται λειτουργικά με εγκαταστάσεις και υποδομές ανάδειξης και αξιοποίησης περιβαλλοντικών, γεωλογικών, γεωμορφολογικών, αρχιτεκτονικών, ιστορικών,

θρησκευτικών ή πολιτιστικών στοιχείων της περιοχής, οι οποίες είτε βρίσκονται στο γήπεδο εκμετάλλευσης είτε εντός της οικείας δημοτικής ενότητας.

5α. Ως «σύνθετο τουριστικό κατάλυμα» (ΣΤΚ) ορίζεται το ξενοδοχειακό κατάλυμα της υποπερίπτωσης δδ της περίπτωσης α της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4276/2014 (Α' 155).

5β. Ως «σύνθετο τουριστικό κατάλυμα ήπιας ανάπτυξης» ορίζεται το ξενοδοχειακό κατάλυμα της υποπερίπτωσης δδ του άρθρου 1 του ν. 4276/2014 σε συνδυασμό με το άρθρο 8 του ν. 4002/2011 (Α' 180), όπως ισχύει, με ανώτατο επιτρεπόμενο συντελεστή δόμησης ίσο με το ήμισυ του ισχύοντος στην αντίστοιχη κατηγορία σύνθετου τουριστικού καταλύματος, που συνδέεται λειτουργικά με εγκαταστάσεις και υποδομές ανάδειξης και αξιοποίησης περιβαλλοντικών, γεωλογικών, γεωμορφολογικών, αρχιτεκτονικών, ιστορικών, θρησκευτικών ή πολιτιστικών στοιχείων της περιοχής.

6α. Ως «μικτό τουριστικό κατάλυμα μικρής κλίμακας» (ΜΤΚΜΚ) ορίζεται το ξενοδοχειακό κατάλυμα της υποπερίπτωσης ζζ της περίπτωσης α της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4276/2014 όπως ισχύει.

6β. Ως «μικτό τουριστικό κατάλυμα μικρής κλίμακας ήπιας ανάπτυξης» ορίζεται το ξενοδοχειακό κατάλυμα της υποπερίπτωσης ζζ της περίπτωσης α της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4276/2014 όπως ισχύει, με ανώτατο επιτρεπόμενο συντελεστή δόμησης ίσο με το ήμισυ του ισχύοντος στην αντίστοιχη κατηγορία μικτού τουριστικού καταλύματος μικρής κλίμακας.

7. Οι «κατευθύνσεις» και «ρυθμίσεις» του παρόντος προσδιορίζονται κατά την έννοια του άρθρου 1 του ΚΧΠ. Ειδικότερα, ως βαθμός δεσμευτικότητας των κατευθύνσεων προσδιορίζεται αυτός της «υποχρέωσης λήψης υπόψη από τα υποκείμενα σχέδια και όργανα» (περίπτωση στγ της παρ. 1).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

Άρθρο 3: Κατηγοριοποίηση του εθνικού χώρου

Η κατηγοριοποίηση του εθνικού χώρου πραγματοποιείται επί τη βάση τριών (3) κριτηρίων: (α) της έντασης του τουριστικού φαινομένου με γνώμονα το βασικό δείκτη, ήτοι τις «κλίνες» των τουριστικών καταλυμάτων ανά στρέμμα, (β) των ιδιαιτεροτήτων κάθε περιοχής και συγκεκριμένα των ειδικών γεωγραφικών χαρακτηριστικών και των ειδικών συνθηκών που εμφανίζουν ορισμένες περιοχές της επικράτειας και (γ) των ειδικών καθεστώτων προστασίας περιοχών.

Η κατηγοριοποίηση του εθνικού χώρου με βάση το πρώτο κριτήριο πραγματοποιείται δυνάμει δεικτών που αποτυπώνουν την ένταση της τουριστικής ανάπτυξης από χωρική, κοινωνικό-οικονομική και χρονική άποψη. Δεδομένης της ποικιλομορφίας των μορφών τουρισμού, βασική παράμετρος που χρησιμοποιείται είναι ο αριθμός των κλινών των τουριστικών καταλυμάτων, η οποία αποτελεί σε όλες τις περιπτώσεις τον κοινό παρονομαστή των τουριστικών ροών. Η παράμετρος αυτή συσχετίζεται, κατά κύριο λόγο, με την έκταση, καθώς και τον μόνιμο πληθυσμό του χωρικού επιπέδου αναφοράς, που είναι η δημοτική ενότητα (εφεξής: «Δ.Ε.»), δηλαδή το χαμηλότερο επίπεδο στο οποίο υπάρχουν συστηματικά στοιχεία για τις κλίνες στο σύνολο της χώρας. Οι δείκτες κλίνες ανά έκταση, κλίνες ανά κάτοικο, έκταση νησιωτικού χώρου και άλλες μεταβλητές συνδυάστηκαν κατά περίπτωση (ειδικά γεωγραφικά χαρακτηριστικά των Δ.Ε. που περιλαμβάνουν χερσαίο και νησιωτικό τμήμα), ώστε η κατηγοριοποίηση να παρουσιάζει τεκμηριωμένα τις πιέσεις στην οργάνωση του χώρου, το τοπίο και το περιβάλλον και να αποτελέσει εργαλείο, χωρίς σε καμία περίπτωση, να αποτελεί αξιολόγηση των δυνατοτήτων ανάπτυξης κάθε περιοχής. Οι περιοχές στις οποίες κατηγοριοποιείται ο εθνικός χώρος με βάση τη χωρική διάρθρωση των τουριστικών καταλυμάτων είναι οι εξής:

- (Α) Ελεγχόμενης Ανάπτυξης
- (Β) Αναπτυγμένες
- (Γ) Αναπτυσσόμενες
- (Δ) Πρώιμης ανάπτυξης
- (Ε) Περιοχές ενίσχυσης ειδικής ανάπτυξης

Οι περιοχές αυτές απεικονίζονται στο Χάρτη 1 του Παραρτήματος Β και τα όρια τους ταυτίζονται με τα όρια των Δ.Ε..

Άρθρο 4

Κατευθύνσεις για τον υποκείμενο σχεδιασμό (Χωροταξικό και Πολεοδομικό)

- Α. 1. Σύμφωνα με το άρθρο 5 του ΚΧΠ τα ΠΧΠ δεσμεύονται από τις ρυθμίσεις και εναρμονίζονται προς τις κατευθύνσεις των ΕΧΠ, τις οποίες συντονίζουν, εξειδικεύουν και συμπληρώνουν σε επίπεδο Περιφέρειας, καθώς και τροποποιούν, μόνον εάν παρέχεται ρητώς η δυνατότητα αυτή από το ΕΧΠ.
2. Σύμφωνα με το άρθρο 14 του ΚΧΠ, τα ΘΧΠ δεσμεύονται από τις ρυθμίσεις και εναρμονίζονται προς τις κατευθύνσεις των ΕΧΠ, τις οποίες συντονίζουν στο χωρικό πεδίο εφαρμογής τους, εξειδικεύουν, συμπληρώνουν και τροποποιούν, μόνον εφόσον παρέχεται ρητώς η δυνατότητα αυτή από το ΕΧΠ.
3. Κατά την ανωτέρω διαδικασία εναρμόνισης των ΠΧΠ και των ΘΧΠ, πρέπει να λαμβάνονται ειδικότερα υπόψη τα ακόλουθα:
 - α. Τα ΠΧΠ μπορούν να διατυπώνουν αναλυτικότερα τις κατευθύνσεις ή ρυθμίσεις του παρόντος ΕΧΠ και να προσθέτουν νέα στοιχεία σε αυτές, τα οποία όμως δεν θα έρχονται σε αντίθεση με τον πυρήνα αυτών των κατευθύνσεων ή ρυθμίσεων.
 - β. Απαιτείται αναθεώρηση ή τροποποίηση των ΠΧΠ, προκειμένου να καταργηθούν ή να αναδιατυπωθούν οι διατάξεις εκείνες που δημιουργούν αντιθέσεις ή αντιφάσεις ως προς τις κατευθύνσεις και ρυθμίσεις του παρόντος ΕΧΠ.

2. Σύμφωνα με τα άρθρα 21 και 22 του ΚΧΠ, τα ΤΠΣ και τα ΕΠΣ εναρμονίζονται με τις κατευθύνσεις των ΕΧΠ και περιλαμβάνουν τις αναγκαίες ρυθμίσεις για την επίτευξη των σκοπών τους.

Κατά την σύνταξη των ανωτέρω σχεδίων θα πρέπει να λαμβάνεται ιδιαίτερη μέριμνα για την αναδιατύπωση ρυθμίσεων τυχόν προηγούμενων σχεδίων (ΤΠΣ, ΕΠΣ, ΓΠΣ, ΣΧΟΟΑΠ, ΖΟΕ) που ενδέχεται να δημιουργούν αντιθέσεις ή αντιφάσεις προς τις κατευθύνσεις του παρόντος ΕΧΠ.

Β. Ειδικότερα:

1. Κατευθύνσεις προς τον υποκείμενο χωρικό σχεδιασμό.

Ο υποκείμενος χωροταξικός και πολεοδομικός σχεδιασμός δεσμεύεται από το παρόν και εξειδικεύει τις κατευθύνσεις του. Ο υποκείμενος σχεδιασμός δύναται, κατόπιν επιστημονικής τεκμηρίωσης, να θέτει επιπλέον περιορισμούς για την επίτευξη αυξημένης περιβαλλοντικής προστασίας και καλύτερων όρων διαβίωσης των κατοίκων, στο βαθμό που αυτό δεν αντιστρατεύεται τις βασικές κατευθύνσεις του παρόντος, σύμφωνα με το Παράρτημα Α αυτού, όπως κάθε φορά ισχύει.

2. Επίλυση συγκρούσεων με άλλες χρήσεις.

α. Τουρισμός – Βιομηχανία:

Στις περιοχές Ελεγχόμενης Ανάπτυξης (Α) ή Αναπτυγμένες (Β), η χωροθέτηση βιομηχανικών εγκαταστάσεων που χαρακτηρίζονται ως υψηλής όχλησης σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία θα πρέπει, κατά κανόνα, να γίνεται σε οργανωμένους υποδοχείς. Η σημειακή χωροθέτηση της βιομηχανίας επιβάλλεται, κατά κανόνα, να γίνεται σύμφωνα με τις κατευθύνσεις/ρυθμίσεις του πολεοδομικού σχεδιασμού Α' επιπέδου.

Η συνύπαρξη της παραδοσιακής βιοτεχνίας – χειροτεχνίας καθώς και μονάδων τυποποίησης τοπικών προϊόντων με τον τουρισμό κρίνεται επιθυμητή.

β. Τουρισμός – Εξόρυξη:

Η άσκηση εξορυκτικών δραστηριοτήτων, η πρωτογενής επεξεργασία των ορυκτών πρώτων υλών στους χώρους εξόρυξης και η εξασφάλιση των αναγκαίων θαλάσσιων διεξόδων για τη διακίνηση των προϊόντων εντός των περιοχών που κατατάσσονται με το παρόν στις κατηγορίες Α' και Β' ή χαρακτηρίζονται από τον πολεοδομικό σχεδιασμό Α' επιπέδου ως περιοχές προτεραιότητας τουρισμού, δεν μπορεί να αποκλειστεί λόγω των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών και της φύσης της ανωτέρω δραστηριότητας. Η επέκταση της δραστηριότητας στις περιοχές αυτές και σε τμήματα που εντοπίζονται νέα κοιτάσματα, είναι δυνατή κατά την προβλεπόμενη αδειοδοτική διαδικασία και σε συνέργεια με τις ειδικότερες κατευθύνσεις/ρυθμίσεις των Ειδικών Χωροταξικών Πλαισίων Βιομηχανίας (ΕΧΠ-Β) και Ορυκτών Πρώτων Υλών (ΕΧΠ-ΟΠΥ), ύστερα από συνεκτίμηση κοινωνικών, οικονομικών και περιβαλλοντικών παραμέτρων (εφαρμογή σύγχρονων μεθόδων εξόρυξης, επεξεργασίας, μεταφοράς, διαχείρισης αποβλήτων, περιορισμού / αντιμετώπισης των οχλήσεων και αποκατάστασης του τοπίου).

Η αξιοποίηση της δραστηριότητας ως ειδικού ενδιαφέροντος τουριστικού πόρου, συμπεριλαμβανομένης της αξιοποίησης των παλιών μεταλλείων είναι υπό προϋποθέσεις δυνατή και επιθυμητή.

γ. Τουρισμός – ΑΠΕ:

Εντός των περιοχών που κατατάσσονται στις κατηγορίες (Α) και (Β) και για νησιά της ομάδας ΙΙ ή αυτών που χαρακτηρίζονται από τον πολεοδομικό σχεδιασμό Α' επιπέδου ως περιοχές προτεραιότητας τουρισμού, επιτρέπεται η ανάπτυξη ΑΠΕ για αυτοκατανάλωση, με την επιφύλαξη των ειδικότερων προβλέψεων του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ).

δ. Τουρισμός – Υδατοκαλλιέργειες:

Η χωροθέτηση νέων μονάδων υδατοκαλλιεργειών πρέπει να αποφεύγεται στις περιοχές που χαρακτηρίζονται ως περιοχές Ελεγχόμενης Ανάπτυξης (Α) ή Αναπτυγμένες (Β) ή παρουσιάζουν μεγάλο ενδιαφέρον για την ανάπτυξη θαλάσσιου τουρισμού. Στις υπόλοιπες περιοχές τουριστικού ενδιαφέροντος, η χωροθέτηση μονάδων επιτρέπεται σε διακριτά τμήματά τους που δεν παρουσιάζουν τουριστικό ενδιαφέρον, είτε μεμονωμένα, είτε σε οργανωμένους υποδοχείς.

Η αξιοποίηση της δραστηριότητας ως ειδικού ενδιαφέροντος τουριστικού πόρου είναι υπό προϋποθέσεις δυνατή και επιθυμητή. Απαραίτητος όρος για τη συνδυασμένη ανάπτυξη τους είναι η διατήρηση υψηλής ποιότητας περιβάλλοντος.

ε. Τουρισμός – Βραχυχρόνιες μισθώσεις:

Για τη διασφάλιση της βιώσιμης ανάπτυξης και της ανθεκτικότητας των προορισμών, η δραστηριότητα της βραχυχρόνιας μίσθωσης ακινήτων, ως αυτή ορίζεται στην παρ. 1 του αρ. 111 του ν. 4446/2016 (Α' 240), δύναται να υπόκειται σε χωρικά διαφοροποιημένους όρους και περιορισμούς, οι οποίοι εξειδικεύονται με βάση την κατηγοριοποίηση των περιοχών (Α, Β, Γ, Δ, Ε) ή/και τα ειδικά γεωγραφικά χαρακτηριστικά αυτών.

Οι ανωτέρω όροι και περιορισμοί αποσκοπούν ιδίως στην ορθολογική διαχείριση της τουριστικής ζήτησης σε χωρικό και χρονικό επίπεδο, στην προστασία του τοπικού τουριστικού πλεονεκτήματος από φαινόμενα πίεσης στον προορισμό και υποβάθμισης των φυσικών πόρων, καθώς και στη διασφάλιση της λειτουργικότητας και της φυσιογνωμίας των περιοχών. Διαμορφώνονται δε, λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, τα δεδομένα που είναι διαθέσιμα από το Μητρώο βραχυχρόνιας μίσθωσης που τηρεί η Α.Α.Δ.Ε. και από το Πληροφοριακό Σύστημα Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχων ΟΠΣ-ΑΔΕ.

Στο πλαίσιο αυτό, δύναται να προβλέπονται, με ειδικότερες νομοθετικές ή κανονιστικές ρυθμίσεις και κατά περίπτωση, μέτρα οργάνωσης και ελέγχου της δραστηριότητας, όπως:

- α) ο καθορισμός όρων και προϋποθέσεων διάθεσης ακινήτων σε βραχυχρόνια μίσθωση, ιδίως σε συνάρτηση με τη χρήση τους για κύρια κατοικία,
- β) η ρύθμιση της χρονικής διάρκειας της δραστηριότητας ανά έτος,
- γ) η θέσπιση γεωγραφικών ζωνών απαγόρευσης ή περιορισμού της δραστηριότητας,
- δ) καθώς και η επιβολή περιορισμών ως προς την ανάπτυξη νέας προσφοράς βραχυχρόνιας μίσθωσης, ιδίως σε περιοχές με αυξημένη πίεση ή ιδιαίτερα γεωγραφικά χαρακτηριστικά, συμπεριλαμβανομένων περιπτώσεων νεόδμητων κατοικιών.

Οι ανωτέρω κατευθύνσεις εφαρμόζονται συμπληρωματικά προς το ισχύον θεσμικό πλαίσιο και εξειδικεύονται σε υποκείμενα επίπεδα σχεδιασμού ή/και μέσω ειδικών ρυθμίσεων.

στ. Σύνταξη ειδικών Εκθέσεων Εκτίμησης Φέρουσας Ικανότητας (ΕκΕΦΙ) για τον τουρισμό:

Κατά την εκπόνηση μελετών πολεοδομικού σχεδιασμού Α' επιπέδου [ΤΠΣ ή ΕΠΣ των άρθρων 21 και 22 ΚΧΠ, ΕΣΧΑΔΑ/ΕΣΧΑΣΕ των ν. 3986/2011, (Α' 152) και 4864/2021 (Α' 237), ΠΟΑΠΔ κ.ά.], καθώς και για την αναθεώρηση ή τροποποίηση αυτών, απαιτείται η τεκμηρίωση της φέρουσας ικανότητας, ως αυτή ορίζεται στο άρθρο 1 παρ. ιε ΚΧΠ, μέσω Έκθεσης Εκτίμησης Φέρουσας Ικανότητας (ΕκΕΦΙ), σύμφωνα με το άρθρο 4 της υπ'αρ. ΥΠΕΝ/ΔΝΕΠ/32892/1414/2024 απόφασης του Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Δ' 200), για τις Δ.Ε. που εντάσσονται στις Κατηγορίες (Α), (Β) και τις ομάδες Ι και ΙΙ των Νησιών. Η ως άνω διαδικασία τεκμηρίωσης της φέρουσας ικανότητας ακολουθείται και προκειμένου περί ειδικών αναπτυξιακών σχεδίων οικιστικής, τουριστικής ή άλλης παραγωγικής ανάπτυξης μέσω ειδικών εργαλείων πολεοδομικού σχεδιασμού όπως ιδίως Ε.Π.Σ. του άρθρου 22 του ΚΧΠ, ΕΣΧΑΔΑ/ΕΣΧΑΣΕ των ν. 3986/2011 και 4864/2021 ΠΟΤΑ του ν.2545/1997 (Α' 254) κ.ά.

Ανάλογη διαδικασία τεκμηρίωσης, σύμφωνα με το άρθρο 4 της παραπάνω απόφασης, απαιτείται επίσης στο πλαίσιο του μηχανισμού παρακολούθησης του άρθρου 11 της παρούσας, προκειμένου για χωροθέτηση και αδειοδότηση μεμονωμένης τουριστικής μονάδας:

α) τουριστικών καταλυμάτων του άρθ.1 παρ.2 του ν.4276/2014 άνω των πενήντα (50) κλινών, σε Δ.Ε. με μόνιμο πληθυσμό μικρότερο των τριών χιλιάδων (3.000) κατοίκων, καθώς και στις Δ.Ε. που εντάσσονται στις κατηγορίες (Α), (Β) και (Γ).

β) τουριστικών καταλυμάτων του άρθ.1 παρ.2 του ν.4276/2014 άνω των εκατό πενήντα (150) κλινών σε περιοχές με μόνιμο πληθυσμό μεγαλύτερο των τριών χιλιάδων (3.000) κατοίκων και στις Δ.Ε. όλων των κατηγοριών του παρόντος.

3. Αναγκαίες νέες μορφές χωρικού τουριστικού σχεδιασμού

α. Θεσμοθέτηση και καθορισμός προδιαγραφών για την εκπόνηση μελετών εκτίμησης τουριστικής φέρουσας ικανότητας.

β. Θεσμοθέτηση και καθορισμός προδιαγραφών για την εκπόνηση των Σχεδίων Διαχείρισης Τουριστικών Προορισμών (ΣΔΤΠ).

γ. Ένταξη στην πολεοδομική νομοθεσία των Σχεδίων Περιοχών Ενεργητικής Παρέμβασης και Ανάπλασης και έγκριση σχετικών προδιαγραφών.

δ. Θεσμοθέτηση και καθορισμός προδιαγραφών «δικτύων και συστάδων (cluster) τουριστικών προορισμών» (προορισμοί εντός της ίδιας ζώνης ημερήσιων μετακινήσεων, με μορφές τουρισμού που παρουσιάζουν δυνατότητες συνεργειών).

ε. Θεσμοθέτηση και καθορισμός προδιαγραφών όλων των μορφών τουρισμού του παρόντος πλαισίου που δεν προβλέπονται ήδη.

στ. Η ανώτατη κατηγορία περιβαλλοντικής κατάταξης, ως δείκτης υψηλής περιβαλλοντικής επίδοσης και βιωσιμότητας, δύναται να συνεκτιμάται κατά την εξειδίκευση των όρων και κατευθύνσεων χωρικού σχεδιασμού για την τουριστική ανάπτυξη, των ειδικών χαρακτηριστικών της περιοχής και των εκάστοτε εφαρμοζόμενων πολεοδομικών και περιβαλλοντικών διατάξεων.

Άρθρο 5

Κατευθύνσεις και ρυθμίσεις χωρικής οργάνωσης ανά κατηγορία περιοχών

Στο παρόν άρθρο προσδιορίζονται κατευθύνσεις και ρυθμίσεις, ανά κατηγορία περιοχών-προορισμών του άρθρου 3 του παρόντος, με βάση τη χωρική διάρθρωση των τουριστικών καταλυμάτων, χωρίς η εν λόγω κατηγοριοποίηση να αποτελεί αξιολόγηση των δυνατοτήτων ανάπτυξης κάθε περιοχής. Στις κατευθύνσεις περιλαμβάνονται και ορισμένες που αφορούν τη χωρική οργάνωση και λειτουργία δραστηριοτήτων και υποδομών που επηρεάζουν ουσιαστικά την ανάπτυξη και λειτουργία του τουρισμού.

(Α) Περιοχές Ελεγχόμενης Ανάπτυξης

Κατευθύνσεις:

1. Παροχή κινήτρων για εκσυγχρονισμό υφιστάμενων τουριστικών καταλυμάτων (κύριων ή/και μη κύριων) με αναβάθμιση αυτών σε 4 ή 5 αστέρων/κλειδιών, συμπληρώσεις στα κύρια τουριστικά καταλύματα με εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής, δυνατότητα συνδυαστικής λειτουργίας με ειδικές μορφές τουρισμού και εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής.
2. Παροχή κινήτρων για αναβάθμιση υφιστάμενων τουριστικών καταλυμάτων, ως προς την κατηγοριοποίηση βάσει περιβαλλοντικής απόδοσης με το νέο σύστημα κατάταξης καταλυμάτων βάσει περιβαλλοντικών κριτηρίων (άρ. 5Α ν. 4276/2014).
3. Παροχή κινήτρων για την κατασκευή νέων τουριστικών καταλυμάτων εφόσον αυτά ανήκουν στις κατηγορίες τριών (3), τεσσάρων (4) ή πέντε (5) αστέρων/κλειδιών και κατατάσσονται στην ανώτερη κατηγορία περιβαλλοντικής απόδοσης, σύμφωνα με το άρθρο 5Α του ν. 4276/2014. Η ίδια πρόβλεψη εφαρμόζεται και στην περίπτωση επέκτασης υφιστάμενου καταλύματος.

4. Παροχή κινήτρων για την ανάπτυξη οργανωμένων τουριστικών κατασκηνώσεων πολυτελούς διαβίωσης (glamping), όπως αυτές ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4276/2014 (Α' 155), ως μορφής τουριστικών καταλυμάτων χαμηλού περιβαλλοντικού αποτυπώματος.
5. Παροχή κινήτρων για τη μετατροπή διατηρητέων κτιρίων σε τουριστικές μονάδες.
6. Αναβάθμιση και μετατροπή υφισταμένων ξενοδοχειακών καταλυμάτων σε ΟΜΑΤ.
7. Κάλυψη, κατά πολύ υψηλή προτεραιότητα, των Δ.Ε. των περιοχών (Α) με σχέδια του πρώτου επιπέδου του πολεοδομικού σχεδιασμού.
8. Εκπόνηση Σχεδίων Διαχείρισης Τουριστικών Προορισμών.
9. Θέσπιση δυνατότητας χαρακτηρισμού, τμημάτων των περιοχών (Α) ως Περιοχών Ενεργητικής Παρέμβασης και Ανάπλασης, με προσδιορισμό μέτρων για την αναβάθμιση ή και την ανάπτυξη του προσφερόμενου τουριστικού προϊόντος.
10. Εκπόνηση και εφαρμογή Σχεδίων Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ).
11. Ενίσχυση των υποδομών που υποστηρίζουν την οργάνωση των προορισμών (μεταφορικών, ψηφιακών, λοιπών τεχνικών, περιβαλλοντικών, πολιτιστικών, υγείας).
12. Μέχρι τον καθορισμό χρήσεων γης μέσω εργαλείων πολεοδομικού σχεδιασμού πρώτου επιπέδου, στις εκτός σχεδίου περιοχές της παρ. 1 του άρθρου 250 ΚΧΠ, περιορίζεται η εγκατάσταση νέων δραστηριοτήτων και χρήσεων της κατηγορίας (Α) της περιβαλλοντικής αδειοδότησης/κατάταξης έργων και δραστηριοτήτων, οι οποίες δεν είναι συμβατές με την τουριστική δραστηριότητα.

Ρυθμίσεις:

1. Μέχρι τον καθορισμό χρήσεων γης, όρων και περιορισμών δόμησης από εργαλεία πολεοδομικού σχεδιασμού πρώτου επιπέδου στις εκτός σχεδίου περιοχές (παρ. 1, άρθρου 250 ΚΧΠ): για την ανέγερση νέων ξενοδοχείων (ν.

4276/2014, αρ. 1, παρ. 2, περ. α, υποπερ. αα) ο ελάχιστο απαιτούμενο εμβαδόν γηπέδου αυξάνεται σε δεκαέξι (16) στρέμματα.

2. Στις ίδιες περιοχές, εντός του δικτύου Φύση 2000, η ανάπτυξη νέων τουριστικών υποδομών επιτρέπεται μόνο μετά τον καθορισμό σχεδίων διαχείρισης.

3. Επιτρέπεται η κατασκευή νέων τουριστικών καταλυμάτων σε κατηγορίες τριών (3), τεσσάρων (4) ή πέντε (5) αστέρων/κλειδιών. Η ρύθμιση αυτή εφαρμόζεται και στην περίπτωση επέκτασης υφιστάμενου καταλύματος.

4. Αποκλειστικά για την κατηγορία (Ν) Νησιά του άρθρου 6 του παρόντος, επιτρέπονται τουριστικά καταλύματα μέχρι εκατό (100) κλινών για τα πρώτα 16 στρέμματα του γηπέδου. Για το τμήμα γηπέδου άνω των 16 στρεμμάτων εφαρμόζεται το όριο των 6 κλινών/στρέμμα, έως το μέγιστο όριο αριθμό κλινών της κατηγορίας (Β).

(Β) Αναπτυγμένες περιοχές

Κατευθύνσεις:

1. Παροχή κινήτρων για εκσυγχρονισμό υφιστάμενων τουριστικών καταλυμάτων (κύριων ή/και μη κύριων) με αναβάθμιση αυτών σε 4 ή 5 αστέρων/κλειδιών, συμπληρώσεις στα κύρια τουριστικά καταλύματα με εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής, δυνατότητα συνδυαστικής λειτουργίας με ειδικές μορφές τουρισμού και εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής.

2. Παροχή κινήτρων για την ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού.

3. Παροχή κινήτρων για τη μετατροπή διατηρητέων κτιρίων σε τουριστικές μονάδες.

4. Παροχή κινήτρων για αναβάθμιση υφιστάμενων τουριστικών καταλυμάτων, ως προς την κατηγοριοποίηση βάσει περιβαλλοντικής απόδοσης με το νέο σύστημα κατάταξης καταλυμάτων βάσει περιβαλλοντικών κριτηρίων (ά. 5Α ν. 4276/2014).

5. Παροχή κινήτρων για την κατασκευή νέων τουριστικών καταλυμάτων εφόσον αυτά ανήκουν στις κατηγορίες τριών (3), τεσσάρων (4) ή πέντε (5) αστέρων/κλειδιών και κατατάσσονται στην ανώτερη κατηγορία περιβαλλοντικής απόδοσης, σύμφωνα με το άρθρο 5Α του ν. 4276/2014. Η ίδια πρόβλεψη εφαρμόζεται και στην περίπτωση επέκτασης υφιστάμενου καταλύματος.
6. Παροχή κινήτρων για την ανάπτυξη οργανωμένων τουριστικών κατασκηνώσεων πολυτελούς διαβίωσης (glamping), όπως αυτές ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4276/2014 (Α'155), ως μορφής τουριστικών καταλυμάτων χαμηλού περιβαλλοντικού αποτυπώματος.
7. Αναβάθμιση και μετατροπή υφισταμένων ξενοδοχειακών καταλυμάτων σε ΟΜΑΤ.
8. Προσδιορισμός και υποστήριξη «δικτύων τουριστικών προορισμών».
9. Κάλυψη κατά υψηλή προτεραιότητα των Δ.Ε. των περιοχών (Β) με σχέδια του πρώτου επιπέδου του πολεοδομικού σχεδιασμού.
10. Εκπόνηση Σχεδίων Διαχείρισης Τουριστικών Προορισμών.
11. Μέχρι τον καθορισμό χρήσεων γης μέσω εργαλείων πολεοδομικού σχεδιασμού πρώτου επιπέδου, στις εκτός σχεδίου περιοχές της παρ. 1 του άρθρου 250 ΚΧΠ, περιορίζεται η εγκατάσταση νέων δραστηριοτήτων και χρήσεων της κατηγορίας (Α) της περιβαλλοντικής αδειοδότησης/κατάταξης έργων και δραστηριοτήτων, οι οποίες δεν είναι συμβατές με την τουριστική δραστηριότητα.
12. Θέσπιση δυνατότητας χαρακτηρισμού, τμημάτων των περιοχών της παρούσας κατηγορίας ως Περιοχών Ενεργητικής Παρέμβασης και Ανάπλασης με προσδιορισμό μέτρων για την αναβάθμιση ή και την ανάπτυξη του προσφερόμενου τουριστικού προϊόντος.
13. Εκπόνηση και εφαρμογή Σχεδίων Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ).
14. Ενίσχυση των υποδομών που υποστηρίζουν την οργάνωση των προορισμών (μεταφορικών, ψηφιακών, λοιπών τεχνικών, περιβαλλοντικών, υγείας).

Ρυθμίσεις:

1. Μέχρι τον καθορισμό χρήσεων γης, όρων και περιορισμών δόμησης από εργαλεία πολεοδομικού σχεδιασμού πρώτου επιπέδου σε περιοχές εκτός σχεδίου (παρ. 1, άρθρου 250 ΚΧΠ), για την ανέγερση νέων ξενοδοχείων (ν. 4276/2014, αρ. 1, παρ. 2, περ. α, υποπερ. αα), Το ελάχιστο απαιτούμενο εμβαδόν γηπέδου αυξάνεται σε δώδεκα (12) στρέμματα.
2. Επιτρέπεται η κατασκευή νέων τουριστικών καταλυμάτων σε κατηγορίες τριών (3), τεσσάρων (4) ή πέντε (5) αστέρων/κλειδιών. Η ρύθμιση αυτή εφαρμόζεται και στην περίπτωση επέκτασης υφιστάμενου καταλύματος.
3. Επιτρέπονται τουριστικά καταλύματα μέχρι τριακόσιες πενήντα (350) κλίνες (εφαρμόζεται αποκλειστικά για την κατηγορία (N) Νησιά του άρθρου 6).

(Γ) Αναπτυσσόμενες περιοχές

Κατευθύνσεις:

1. Παροχή κινήτρων για εκσυγχρονισμό υφιστάμενων τουριστικών καταλυμάτων (κύριων ή/και μη κύριων) με αναβάθμιση αυτών σε 3, 4 ή 5 αστέρων/κλειδιών, συμπληρώσεις στα κύρια τουριστικά καταλύματα με εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής, δυνατότητα συνδυαστικής λειτουργίας με ειδικές μορφές τουρισμού και εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής.
2. Παροχή κινήτρων για την ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού και ειδικών τουριστικών υποδομών.
3. Παροχή κινήτρων για τη μετατροπή παραδοσιακών ή διατηρητέων κτιρίων σε τουριστικές μονάδες.
4. Παροχή κινήτρων για αναβάθμιση υφιστάμενων τουριστικών καταλυμάτων, ως προς την κατηγοριοποίηση βάσει περιβαλλοντικής απόδοσης με το νέο σύστημα κατάταξης καταλυμάτων βάσει περιβαλλοντικών κριτηρίων (άρ. 5Α ν. 4276/2014).
5. Παροχή κινήτρων για την κατασκευή νέων τουριστικών καταλυμάτων εφόσον αυτά ανήκουν στις κατηγορίες τριών (3), τεσσάρων (4) ή πέντε (5) αστέρων/κλειδιών και κατατάσσονται στην ανώτερη κατηγορία περιβαλλοντικής

απόδοσης, σύμφωνα με το άρθρο 5Α του ν. 4276/2014. Η ίδια πρόβλεψη εφαρμόζεται και στην περίπτωση επέκτασης υφιστάμενου καταλύματος.

6. Παροχή κινήτρων για την ανάπτυξη οργανωμένων τουριστικών κατασκηνώσεων πολυτελούς διαβίωσης (glamping), όπως αυτές ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4276/2014 (Α' 155), ως μορφής τουριστικών καταλυμάτων χαμηλού περιβαλλοντικού αποτυπώματος.

7. Αναβάθμιση και μετατροπή υφισταμένων ξενοδοχειακών καταλυμάτων σε ΟΜΑΤ.

8. Αξιοποίηση εγκαταλελειμμένων οικισμών που παρουσιάζουν αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον, με τη μετατροπή κτιρίων σε καταλύματα ή και με νέες μεγαλύτερου μεγέθους επενδύσεις με κίνητρα είτε προς τους σημερινούς ιδιοκτήτες είτε προς ενδιαφερόμενους επενδυτές.

9. Ενίσχυση και υποστήριξη της συνεργασίας και της διασύνδεσης των τουριστικών περιοχών.

10. Κάλυψη κατά προτεραιότητα των Δ.Ε. αυτής της κατηγορίας με σχέδια του πρώτου επιπέδου του πολεοδομικού σχεδιασμού.

11. Εκπόνηση Σχεδίων Διαχείρισης Τουριστικών Προορισμών.

12. Θέσπιση δυνατότητας χαρακτηρισμού, τμημάτων των περιοχών της παρούσας κατηγορίας ως Περιοχών Ενεργητικής Παρέμβασης και Ανάπλασης με προσδιορισμό μέτρων για την αναβάθμιση ή και την ανάπτυξη του προσφερόμενου τουριστικού προϊόντος.

13. Εκπόνηση και εφαρμογή Σχεδίων Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ).

14. Ενίσχυση των υποδομών που υποστηρίζουν την οργάνωση των προορισμών (μεταφορικών, ψηφιακών, λοιπών τεχνικών, περιβαλλοντικών, υγείας).

Ρυθμίσεις:

1. Μέχρι τον καθορισμό χρήσεων γης, όρων και περιορισμών δόμησης από εργαλεία πολεοδομικού σχεδιασμού πρώτου επιπέδου στις εκτός σχεδίου περιοχές (παρ. 1, άρθρου 250 ΚΧΠ), για την ανέγερση νέων ξενοδοχείων (ν.

4276/2014, αρ. 1, παρ. 2, περ. α, υποπερ. αα), το ελάχιστο απαιτούμενο εμβαδόν γηπέδου αυξάνεται σε οκτώ (8) στρέμματα.

2. Επιτρέπεται η κατασκευή νέων τουριστικών καταλυμάτων σε κατηγορίες τριών (3), τεσσάρων (4) ή πέντε (5) αστέρων/κλειδιών. Η ρύθμιση αυτή εφαρμόζεται και στην περίπτωση επέκτασης υφιστάμενου καταλύματος.

(Δ) Περιοχές πρώιμης ανάπτυξης

Κατευθύνσεις:

1. Παροχή κινήτρων για εκσυγχρονισμό υφιστάμενων τουριστικών καταλυμάτων (κύριων ή/και μη κύριων) με αναβάθμιση αυτών σε 3, 4 ή 5 αστέρων/κλειδιών), συμπληρώσεις στα κύρια τουριστικά καταλύματα με εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής, δυνατότητα συνδυαστικής λειτουργίας με ειδικές μορφές τουρισμού και εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής.
2. Παροχή κινήτρων για την ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού και ειδικών τουριστικών υποδομών.
3. Παροχή κινήτρων για τη μετατροπή διατηρητέων κτιρίων σε ξενοδοχειακές μονάδες.
4. Παροχή κινήτρων για αναβάθμιση υφιστάμενων τουριστικών καταλυμάτων, ως προς την κατηγοριοποίηση βάσει περιβαλλοντικής απόδοσης με το νέο σύστημα κατάταξης καταλυμάτων βάσει περιβαλλοντικών κριτηρίων (άρ. 5Α ν. 4276/2014).
5. Παροχή κινήτρων για την κατασκευή νέων τουριστικών καταλυμάτων εφόσον αυτά ανήκουν στις κατηγορίες δύο (2), τριών (3), τεσσάρων (4) ή πέντε (5) αστέρων/κλειδιών και κατατάσσονται στην ανώτερη κατηγορία περιβαλλοντικής απόδοσης, σύμφωνα με το άρθρο 5Α του ν. 4276/2014. Η ίδια πρόβλεψη εφαρμόζεται και στην περίπτωση επέκτασης υφιστάμενου καταλύματος.
6. Παροχή κινήτρων για την ανάπτυξη οργανωμένων τουριστικών κατασκηνώσεων πολυτελούς διαβίωσης (glamping), όπως αυτές ορίζονται στην

παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4276/2014 (Α'155), ως μορφής τουριστικών καταλυμάτων χαμηλού περιβαλλοντικού αποτυπώματος.

7. Αξιοποίηση εγκαταλελειμμένων οικισμών που παρουσιάζουν αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον, με τη μετατροπή κτιρίων σε καταλύματα ή και με νέες μεγαλύτερου μεγέθους επενδύσεις με κίνητρα είτε προς τους σημερινούς ιδιοκτήτες είτε προς ενδιαφερόμενους επενδυτές.

8. Προσδιορισμός και υποστήριξη «δικτύων τουριστικών προορισμών», με έμφαση σε δίκτυα που περιλαμβάνουν και προορισμούς των περιοχών Β ή Γ.

Ρυθμίσεις:

1. Μέχρι τον καθορισμό χρήσεων γης, όρων και περιορισμών δόμησης από εργαλεία πολεοδομικού σχεδιασμού πρώτου επιπέδου στις εκτός σχεδίου περιοχές (παρ. 1, άρθρου 250 ΚΧΠ), για την ανέγερση νέων ξενοδοχείων (ν. 4276/2014, αρ. 1, παρ. 2, περ. α, υποπερ. αα), το ελάχιστο απαιτούμενο εμβαδόν γηπέδου αυξάνεται σε οκτώ (8) στρέμματα.

2. Επιτρέπεται η κατασκευή νέων τουριστικών καταλυμάτων σε κατηγορίες δύο (2), τριών (3), τεσσάρων (4) ή πέντε (5) αστέρων/κλειδιών. Η ρύθμιση αυτή εφαρμόζεται και στην περίπτωση επέκτασης υφιστάμενου καταλύματος.

(Ε) Περιοχές ενίσχυσης ειδικής ανάπτυξης

Κατευθύνσεις:

1. Παροχή κινήτρων για την ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού και εγκαταστάσεων ειδικής τουριστικής υποδομής.

2. Παροχή κινήτρων για τη μετατροπή διατηρητέων κτιρίων σε τουριστικές μονάδες

3. Παροχή κινήτρων για αναβάθμιση υφιστάμενων τουριστικών καταλυμάτων, ως προς την κατηγοριοποίηση βάσει περιβαλλοντικής απόδοσης με το νέο σύστημα κατάταξης καταλυμάτων βάσει περιβαλλοντικών κριτηρίων (άρ. 5Α ν. 4276/2014).

4. Παροχή κινήτρων για την ανάπτυξη οργανωμένων τουριστικών κατασκηνώσεων πολυτελούς διαβίωσης (glamping), όπως αυτές ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4276/2014 (Α' 155), ως μορφής τουριστικών καταλυμάτων χαμηλού περιβαλλοντικού αποτυπώματος.
5. Αξιοποίηση εγκαταλελειμμένων οικισμών που παρουσιάζουν αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον, με τη μετατροπή κτιρίων σε καταλύματα ή και με νέες μεγαλύτερου μεγέθους επενδύσεις με κίνητρα είτε προς τους σημερινούς ιδιοκτήτες είτε προς ενδιαφερόμενους επενδυτές.
6. Παροχή κινήτρων από τα εργαλεία πολεοδομικού σχεδιασμού πρώτου επιπέδου στο πλαίσιο των άρθρων 250 (παρ.2) και 263 (παρ. 1-3,5) ΚΧΠ και των άρθρων 34 έως 38 του ν. 4759/2020 (Α' 245) (όπως ευνοϊκότεροι όροι δόμησης, μείωση των απαιτούμενων κριτηρίων του άρθρου 38 κ.λπ.).

Άρθρο 6

Κατευθύνσεις και ρυθμίσεις χωρικής οργάνωσης ανά κατηγορία χώρου

Οι κατηγορίες χώρου του παρόντος άρθρου επικαλύπτονται, σε ορισμένες περιπτώσεις, με τις περιοχές του άρθρου 5 της παρούσας απόφασης. Στις περιπτώσεις αυτές, οι κατευθύνσεις του παρόντος άρθρου λειτουργούν συμπληρωματικά προς αυτές του άρθρου 5. Σε περίπτωση αντιφάσεων μεταξύ συγκεκριμένων κατευθύνσεων και ιδίως ρυθμίσεων των δύο άρθρων, υπερισχύουν αυτές που είναι πιο περιοριστικές για τη δόμηση και πιο υποστηρικτικές του περιβάλλοντος και του τοπίου.

Α. Περιοχές με ειδικά γεωγραφικά χαρακτηριστικά

(Μ) Μητροπολιτικές περιοχές

Στις εντός σχεδίου περιοχές της Περιφέρειας Αττικής και της Μητροπολιτικής Περιοχής Θεσσαλονίκης, όπως αυτή προσδιορίζεται στο εκάστοτε ισχύον ΠΧΠ Κεντρικής Μακεδονίας, παροχή κινήτρων για την επανάχρηση παλαιών βιομηχανικών εγκαταστάσεων, ως τουριστικών.

(Ν) Νησιά

Η υποκατηγορία αυτή καταλαμβάνει το σύνολο της νησιωτικής επικράτειας της χώρας, εξαιρουμένων της ηπειρωτικής Ελλάδας, της Εύβοιας και της Κρήτης. Σε κάθε περίπτωση, η υποκατηγορία αυτή περιλαμβάνει και τα νησιά των παράκτιων Δ.Ε. Διακρίνεται περαιτέρω σε τρεις ομάδες:

Ομάδα Ι: Νησιά μεγαλύτερα των 250 τ. χλμ.

Η Ομάδα Ι περιλαμβάνει τα παρακάτω νησιά: Άνδρος, Ζάκυνθος, Θάσος, Ικαρία, Κάρπαθος, Κέρκυρα, Κεφαλονιά, Κύθηρα, Κως, Λέσβος, Λευκάδα, Λήμνος, Νάξος, Ρόδος, Σάμος, Χίος.

Κατευθύνσεις:

1. Στο πλαίσιο του πρώτου επιπέδου του πολεοδομικού σχεδιασμού, διερευνάται η σκοπιμότητα καθορισμού: (α) ζωνών τουριστικής ανάπτυξης σε εκτός σχεδίου περιοχές, και β) ζωνών προστασίας της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς, των φυσικών πόρων και του τοπίου (επιπλέον αυτών που προσδιορίζονται στο Εθνικό Σύστημα Προστατευόμενων Περιοχών), στις οποίες θα περιορίζεται ή/και θα απαγορεύεται η δυνατότητα δόμησης τουριστικών εγκαταστάσεων.
2. Παροχή κινήτρων για εκσυγχρονισμό υφιστάμενων τουριστικών καταλυμάτων (κύριων και μη κύριων) με αναβάθμιση σε υψηλότερη κατηγορία (3, 4 ή 5 αστέρων/κλειδιών) ή και επέκταση αυτών και συμπληρώσεις με ειδικές τουριστικές υποδομές.

3. Προσαρμογή των νέων τουριστικών εγκαταστάσεων στα μορφολογικά πρότυπα και την κλίμακα των οικισμών και του τοπίου.

Ρυθμίσεις:

1. Εφόσον πρόκειται για ΟΥΤΔ επιτρέπονται μόνο «ήπιας ανάπτυξης», με εξαίρεση τα νησιά Ρόδος και Κέρκυρα.

Ομάδα II: Νησιά μεταξύ 20 και 250 τ. χλμ.

Η Ομάδα II περιλαμβάνει τα παρακάτω νησιά: Άγιος Ευστράτιος, Αίγινα, Αλόνησος, Αμοργός, Ανάφη, Αντικύθηρα, Αντίπαρος, Αστυπάλαια, Γαύδος, Ιθάκη, Ίος, Κάλαμος, Κάλυμνος, Κάσος, Κέα, Κίμωλος, Κύθνος, Κυρά Παναγιά, Λέρος, Μεγανήσι, Νίσυρος, Μήλος, Μύκονος, Παξοί, Πάρος, Πάτμος, Πόρος, Σαμοθράκη, Σαντορίνη (Θήρα), Σαρία, Σέριφος, Σίκινος, Σίφνος, Σκιάθος, Σκόπελος, Σκύρος, Σπέτσες, Σύμη, Σύρος, Τήλος, Τήνος, Ύδρα, Φολέγανδρος, Φούρνοι, Χάλκη, Ψαρά και λοιπά νησιά του ίδιου εύρους έκτασης.

Κατευθύνσεις:

1. Προσαρμογή των νέων τουριστικών εγκαταστάσεων στα μορφολογικά πρότυπα και την κλίμακα των οικισμών και του τοπίου.
2. Παροχή κινήτρων για εκσυγχρονισμό υφιστάμενων τουριστικών καταλυμάτων (κύριων και μη κύριων) με αναβάθμιση σε υψηλότερη κατηγορία (3, 4 ή 5 αστέρων/κλειδιών), ή και επέκταση αυτών και συμπληρώσεις με ειδικές τουριστικές υποδομές.
3. Αποκατάσταση και αξιοποίηση παλαιών κελυφών, επανάχρηση αξιόλογων κτιρίων ή συνόλων και παροχή κινήτρων για μετατροπή διατηρητέων κτιρίων σε ξενοδοχειακές μονάδες τουλάχιστον 3 αστέρων.

Ρυθμίσεις:

1. Περιορισμός της κατασκευής νέων καταλυμάτων σε κατηγορίες 3, 4 και 5 αστέρων, μέγιστης δυναμικότητας εκατό (100) κλινών.

2. Εφόσον πρόκειται για ΟΥΤΔ επιτρέπονται μόνο «ήπιας ανάπτυξης», εφαρμοζομένων κατά τα λοιπά των περιορισμών της περ. 1.

Ομάδα ΙΙΙ: λοιπά νησιά (μικρότερα από 20 τ. χλμ.)

Η Ομάδα ΙΙΙ περιλαμβάνει όλα τα νησιά που δεν περιλαμβάνονται στις Ομάδες Ι & ΙΙ . Δεν περιλαμβάνει γειτονικά χερσαία τμήματα εντός του θαλάσσιου χώρου που συνδέονται ή είναι προσβάσιμα οδικώς με τον ηπειρωτικό χώρο.

Ρυθμίσεις:

1. Περιορισμός της κατασκευής νέων καταλυμάτων σε κατηγορίες 3, 4 και 5 αστέρων, μέγιστης δυναμικότητας εκατό (100) κλινών.
2. Εφόσον πρόκειται για ΟΥΤΔ, επιτρέπονται μόνο «ήπιας ανάπτυξης», εφαρμοζομένων κατά τα λοιπά των περιορισμών της περ. 1.
4. Ειδικότερα για νησιά κάτω από 1.000 στρ., επιτρέπεται αποκλειστικά η ήπια θαλάσσια αναψυχή όπως ενδεικτικώς καταδύσεις, κολύμβηση, ιστιοσανίδα κλπ. καθώς και τα περίπτερα ενημέρωσης/ έργα ερμηνείας περιβάλλοντος, τουριστική κατοικία του άρθ.1 παρ. 2α περ. αα. και ββ. του ν.4276/2014 (Α' 155) (υπό προϋποθέσεις), οργανωμένη τουριστική κατασκήνωση πολυτελούς διαβίωσης (glamping) έως 50 άτομα (υπό προϋποθέσεις) και τα καταφύγια/αγκυροβόλια τουριστικών σκαφών.

(Π) Παράκτια ζώνη

Παράκτια ζώνη, ως ορίζεται στην παρ. 5 άρθρου 9 ΚΧΠ, είναι η γεωμορφολογική περιοχή εκατέρωθεν της ακτογραμμής, στην οποία η αλληλεπίδραση μεταξύ του θαλάσσιου και του χερσαίου τμήματος αποκτά τη μορφή πολύπλοκων συστημάτων οικολογικών στοιχείων και πόρων αποτελούμενων από βιοτικές και αβιοτικές συνιστώσες που συνυπάρχουν και αλληλεπιδρούν με τις ανθρώπινες κοινότητες και τις σχετικές κοινωνικοοικονομικές δραστηριότητες.

Κατευθύνσεις:

Μέχρι τον καθορισμό χρήσεων γης από εργαλεία πολεοδομικού σχεδιασμού Α' επιπέδου, στις περιοχές εκτός σχεδίου, κατά την έννοια της παρ. 1 του άρθ. 250 ΚΧΠ συστήνεται ο περιορισμός της δημιουργίας νέων εγκαταστάσεων/χρήσεων της κατηγορίας Α (ως προς τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις), εφόσον αυτές δεν είναι μη συμβατές με την τουριστική δραστηριότητα. Κατ' εξαίρεση είναι δυνατή η χωροθέτηση, είτε μεμονωμένα είτε σε οργανωμένους υποδοχείς, βιομηχανικών δραστηριοτήτων, οι οποίες προϋποθέτουν για τη λειτουργία τους άμεση πρόσβαση στο θαλάσσιο μέτωπο, είναι σημαντικού χαρακτήρα και ρόλου για την Εθνική Οικονομία ή εξυπηρετούν άμεσες τοπικές ανάγκες σύμφωνα με και τις ειδικότερες κατευθύνσεις που καθορίζονται από το Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο για τη Βιομηχανία. Ακόμη, προτείνεται η διερεύνηση ανάπτυξης έργων προστασίας των ακτών από ξενοδοχεία σε περιοχές με έντονη διάβρωση των ακτών.

Ρυθμίσεις:

Μηδέν έως είκοσι πέντε (0-25) μέτρα από την ακτογραμμή, πλήρης απαγόρευση διαμορφώσεων και κατασκευών. Επιτρέπονται μόνο διαμορφώσεις για πρόσβαση ΑΜΕΑ και ασθενοφόρου, καθώς και έργα που προβλέπονται από τον ν. 2971/2001 (Α' 285), όπως ο τελευταίος τροποποιήθηκε από τον ν. 5170/2025 (Α' 6).

(Ο) Ορεινές περιοχές**Κατευθύνσεις:**

1. Αξιοποίηση του οικιστικού πλεονάσματος των φθινόντων και εγκαταλελειμμένων οικισμών.
2. Προώθηση ανάπτυξης μορφών ήπιου / εναλλακτικού τουρισμού.

Β. Κατηγορίες χώρου με ειδικό καθεστώς

Οι περιοχές αυτές διέπονται από τα ειδικά καθεστώτα προστασίας τους.

Επιπλέον κατευθύνσεις/ρυθμίσεις αναφέρονται στη συνέχεια για ορισμένες κατηγορίες.

Περιοχές του Εθνικού Συστήματος Προστατευόμενων Περιοχών

Στις προστατευόμενες περιοχές της παρ. 3 του άρθρου 18 του ν. 1650/1986 (Α' 160), επιτρέπονται μόνο ήπιες, μικρής κλίμακας και φιλικές προς το περιβάλλον μορφές τουρισμού και συναφείς συμπληρωματικές δραστηριότητες, ως καθορίζονται στα άρθρα 284-304 ΚΧΠ, σύμφωνα με το θεσπισμένο κανονιστικό πλαίσιο για λόγους προστασίας της φύσης της οικείας προστατευόμενης περιοχής ή, ελλείποντος αυτού, σύμφωνα με τις προβλέψεις της εγκεκριμένης Ειδικής Περιβαλλοντικής Μελέτης της οικείας προστατευόμενης περιοχής.

Ρυθμίσεις:

Όλες οι οργανωμένες μορφές ανάπτυξης τουρισμού και συμπληρωματικών δραστηριοτήτων (ΟΜΑΤ) μπορούν να συμπεριλαμβάνουν τμήματα του Εθνικού Συστήματος Προστατευόμενων Περιοχών. Στα τμήματα αυτά οι ΟΜΑΤ πρέπει να ανήκουν στην εκδοχή τους της «ήπιας ανάπτυξης».

Προστατευόμενοι και εγκαταλελειμμένοι οικισμοί

Κατευθύνσεις:

1. Καθορισμός κανόνων για τη μορφολογία των νέων κτισμάτων, ενίσχυση δράσεων αποκατάστασης κελυφών και ειδικότερα για τους εγκαταλελειμμένους και φθίνοντες οικισμούς, προώθηση πρωτοβουλιών στην κατεύθυνση αναζωογόνησής τους.
2. Αξιοποίηση εγκαταλελειμμένων ορεινών οικισμών που παρουσιάζουν αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον, με τη μετατροπή κτιρίων άλλων χρήσεων σε

καταλύματα ή και με νέες επενδύσεις, με κίνητρα είτε προς τους σημερινούς ιδιοκτήτες είτε προς ενδιαφερόμενους επενδυτές.

3. Αποκατάσταση και αξιοποίηση παλαιών κελυφών, επανάχρηση αξιόλογων κτιρίων ή συνόλων και παροχή κινήτρων για μετατροπή διατηρητέων κτιρίων σε ξενοδοχειακές μονάδες τουλάχιστον 3 αστέρων.

4. Εξασφάλιση της προσβασιμότητας τους μέσω της σύνδεσής τους με τους κύριους οδικούς άξονες και βελτίωση των δικτύων υποδομής τους.

5. Ανάδειξη και προβολή των ιδιαίτερων περιβαλλοντικών, γεωλογικών, αρχιτεκτονικών, ιστορικών, θρησκευτικών ή πολιτιστικών κ.α. στοιχείων κάθε οικισμού με σκοπό την αύξηση της δυναμικής του τουρισμού και την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου.

Αρχαιολογικοί χώροι, μνημεία και ιστορικοί τόποι

Κατευθύνσεις:

1. Εξασφάλιση της προσβασιμότητας, της επισκεψιμότητας και της λειτουργικής οργάνωσης αρχαιολογικών χώρων, μνημείων και ιστορικών τόπων, καθώς και αναβάθμιση και προστασία του περιβάλλοντος χώρου τους, με έλεγχο των χρήσεων και της εγκατάστασης δικτύων υποδομής, ώστε να διασφαλίζεται η βέλτιστη ανάδειξή τους.

2. Ανάδειξη, διατήρηση και διαχείριση των αρχαιολογικών χώρων, μνημείων και ιστορικών τόπων του εθνικού χώρου, με τη συγκρότησή τους σε πολυθεματικά δίκτυα.

3. Μέριμνα για την ανάδειξη και συνολική διαχείριση του τοπίου, ώστε να αναδεικνύεται η άρρηκτη σχέση των αρχαιολογικών χώρων και μνημείων με το ευρύτερο περιβάλλον τους.

Άρθρο 7

Κατευθύνσεις χωρικής οργάνωσης των ειδικών μορφών τουρισμού και των τουριστικών υποδομών

Οι ειδικές μορφές τουρισμού και οι σχετιζόμενες με αυτές ειδικές τουριστικές υποδομές χαρακτηρίζονται από δυναμική ζήτηση και, για το λόγο αυτό, η καταγραφή τους στο παρόν άρθρο είναι ενδεικτική και όχι περιοριστική. Επιπλέον, σε πολλές περιπτώσεις υπάρχουν επικαλύψεις μεταξύ διαφορετικών ειδικών μορφών τουρισμού ή μεταξύ των τελευταίων και της κυρίαρχης μορφής τουρισμού ήλιου-θάλασσας, κάτι που καθιστά ελαστικά τα όρια μεταξύ των διαφόρων τουριστικών μορφών και επιβάλλει αντίστοιχη ευελιξία στην εφαρμογή των κατευθύνσεων του παρόντος τμήματος. Η συνδυασμένη χρήση διαφορετικών μορφών και υποδομών τουρισμού ενθαρρύνεται.

Οι κατευθύνσεις αυτές εστιάζουν σε θέματα που συνδέονται με τον χωρικό σχεδιασμό και όχι με τομεακές κατευθύνσεις ή σχέσεις με άλλες μορφές σχεδιασμού.

(Α) Τουρισμός υπαίθρου (όπως προσδιορίζεται στο άρθρο 4 του ν. 4582/2018 Α' 208).

α. Ο τουρισμός υπαίθρου αναπτύσσεται σε περιοχές της υπαίθρου που παρουσιάζουν ενδιαφέρον για τον τουρισμό, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών του Εθνικού Συστήματος Προστατευόμενων Περιοχών, πλην των περιοχών απόλυτης προστασίας της φύσης και της γεωργικής (αγροτικής) γης υψηλής παραγωγικότητας, όπως αυτή έχει ή θα καθοριστεί σύμφωνα με τη θεσμικό πλαίσιο και τις διαδικασίες του αρμόδιου Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Στις περιοχές προστασίας της φύσης και στα εθνικά πάρκα επιτρέπονται μορφές τουρισμού φύσης που προσιδιάζουν στις περιοχές αυτές (πχ. ορειβατικός, γεωτουρισμός) με τις αναγκαίες συνοδευτικές εγκαταστάσεις (καταφύγια μέχρι 200 τ.μ.), αγροτουρισμός κλπ.

β. Δράσεις ανάδειξης προστατευόμενων περιοχών που διαθέτουν σχετικούς πόρους (φύση, τοπίο), ως πόλων ανάπτυξης τουρισμού φύσης ευρύτερης ακτινοβολίας. Τέτοιες περιοχές αποτελούν καταρχήν οι προστατευόμενες περιοχές που διαθέτουν Φορέα Διαχείρισης.

γ. Καθιέρωση τοπικών δικτύων, διαδρομών – μονοπατιών, πολυθεματικού χαρακτήρα με έμφαση στη φυσιολατρική διάσταση.

δ. Σήμανση διαδρομών σύμφωνα με τις προδιαγραφές που ισχύουν στην Ε.Ε. και έκδοση χαρτών ορεινής περιήγησης και εμπλουτισμός των διαδρομών με εναλλακτικές δραστηριότητες (πίστες mountain bike, ιππασία, ορεινή ποδηλασία, ερμηνεία περιβάλλοντος). Ένταξη σε αυτές, όπου είναι δυνατόν, παραδοσιακών οικισμών με υποδομές εστίασης και αναψυχής.

ε. Διατήρηση και ανάδειξη των στοιχείων του παραδοσιακού τρόπου ζωής.

στ. Δημιουργία υποδομών παρατήρησης και ερμηνείας της φύσης (π.χ. παρατηρητήρια, κέντρα ενημέρωσης επισκεπτών, μουσεία και ορειβατικά καταφύγια).

Ειδικότερα για την προώθηση του αγροτουρισμού οινοτουρισμού, προτείνονται οι ακόλουθες κατευθύνσεις:

- Κατάστρωση και ενίσχυση διακριτού και ολοκληρωμένου αγροτουριστικού προϊόντος, που περιλαμβάνει διαμονή, διατροφή–εστίαση, παραγωγή και διάθεση προϊόντων της πρωτογενούς παραγωγής ως έχουν ή μετά από μία πρώτη μεταποίηση.

- Ενίσχυση των δράσεων ανακαίνισης διατηρητέων κτιρίων και εγκαταλελειμμένων οικισμών ή συνόλων οικισμών με στόχο τη διατήρηση της αγροτικής κληρονομιάς.

- Διασύνδεση της τοπικής παραγωγής με την αγροτουριστική κατανάλωση (σύμφωνα τοπικής ποιότητας κ.λπ.).

- Ενίσχυση του γαστρονομικού τουρισμού με δράσεις προώθησης της ελληνικής κουζίνας και των επιμέρους εκδοχών της ως σημαντικού τουριστικού πόρου.

- Προώθηση της εμπορίας γεωργικών προϊόντων ποιότητας καθώς και τοπικά μεταποιημένων προϊόντων ποιότητας.
- Ενίσχυση του προσανατολισμού των συνεχιζόμενων ευρωπαϊκών προγραμμάτων για τον αγροτικό χώρο προς μια ολοκληρωμένη αγροτική ανάπτυξη.

(Α.1) Γεωτουρισμός

(όπως προσδιορίζεται στην παρ. 7 του άρθρου 4 του ν. 4582/2018, Α' 208).

- α. Ανάδειξη, προβολή και δραστηριότητες επισκεψιμότητας των γεωτόπων της χώρας (ηφαίστεια, σπήλαια, φαράγγια, απολιθωματοφόρες θέσεις, μεγάλα γεωλογικά ρήγματα, αρχαία ή ανενεργά μεταλλεία και λατομεία, γεωμορφές και τοπία που δημιουργήσε στην διάρκεια των γεωλογικών αιώνων η φύση) και δραστηριότητες για την ένταξή τους σε τουριστικά δίκτυα (θεματικά ή μη) ανάλογα με τα ιδιαίτερα (γενικά ή ειδικά) χαρακτηριστικά που συγκεντρώνουν.
- β. Εξασφάλιση της προσβασιμότητας τους και διαχείριση ροών επισκεπτών με σεβασμό στην αντοχή του εκάστοτε οικοσυστήματος.
- γ. Ένταξη τους σε τουριστικά δίκτυα (θεματικά ή μη) ανάλογα με τα ιδιαίτερα (γενικά ή ειδικά) χαρακτηριστικά που συγκεντρώνουν.

(Α.2) Αλιευτικός τουρισμός

(όπως προσδιορίζεται στην παρ. 9 του άρθρου 4 του ν. 4582/2018).

- α. Ο αλιευτικός τουρισμός επιτρέπεται (αα) στις θαλάσσιες περιοχές και τα εσωτερικά επιφανειακά ύδατα—λίμνες, ποτάμια, υφάλμυρα οικοσυστήματα, όταν επιτρέπεται ρητώς από τα οικεία θεσμικά πλαίσια η ερασιτεχνική αλιεία (ββ) βάσει κατευθύνσεων Θαλάσσιων Χωροταξικών Πλαισίων, και (γγ) σε μισθωμένα τμήματα του θαλάσσιου ή χερσαίου χώρου, με χρήση εκτροφής υδρόβιων οργανισμών, υπό τις προϋποθέσεις που θέτει το πλαίσιο αδειοδότησης των μονάδων αυτών.
- β. Ενθαρρύνεται η ανάπτυξη υπηρεσιών αλιευτικού τουρισμού σε σύνδεση με μονάδες υδατοκαλλιέργειας.

(Β) Αθλητικός τουρισμός

(όπως προσδιορίζεται στο άρθρο 6 του ν. 4582/2018).

(Β.1) Τουρισμός αθλητικών διοργανώσεων

(όπως προσδιορίζεται στην παρ. 2α του άρθρου 6 του ν. 4582/2018).

α. Διευκόλυνση της δυνατότητας ύπαρξης συμπληρωματικών χρήσεων (εμπορικών, εστίασης, αναψυχής, διοίκησης) στις μεγάλες αθλητικές εγκαταστάσεις, μέσω της πολεοδομικής νομοθεσίας.

β. Ανάπτυξη προπονητικών κέντρων σε περιοχές του ορεινού και ημιορεινού χώρου που διαθέτουν ικανοποιητική πρόσβαση και ξενοδοχειακή υποστήριξη, καθώς και σε παραθαλάσσιες και παραλίμνιες περιοχές για αθλητικές δραστηριότητες συνδεδεμένες με τη θάλασσα ή τις λίμνες. Τα προπονητήρια και οι λοιπές σχετικές υποδομές πρέπει να εναρμονίζονται με την κλίμακα και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της περιοχής εγκατάστασης.

(Β.2) Τουρισμός υπαίθριων δραστηριοτήτων αθλητικής αναψυχής περιπέτειας (όπως προσδιορίζεται στην υποπαρ. β της παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 4582/2018).

α. Δημιουργία μονοπατιών στην ύπαιθρο, ιδίως στον ορεινό και ημιορεινό χώρο, και σύνδεσή τους με διεθνή μονοπάτια, και με ενίσχυση της δημιουργίας δικτύων

β. Ανάπτυξη αθλητικών δραστηριοτήτων (σπορ) στον ορεινό χώρο (π.χ. ορειβασία, αναρρίχηση, κανό-καγιάκ, rafting, αιωροπτερισμός, αλεξίπτωτο πλαιγιάς). Ορισμένες από τις δραστηριότητες αυτές μπορούν να αναπτυχθούν σε μικρότερο βαθμό και στον ημιορεινό και πεδινό χώρο.

γ. Δημιουργία αναρριχητικών πεδίων.

δ. Συντήρηση των παραδοσιακών μονοπατιών

(Β.3) Χιονοδρομικός τουρισμός

α. Βελτίωση της προσβασιμότητας στα υφιστάμενα χιονοδρομικά κέντρα όπως αυτά προσδιορίζονται στο άρ. 18 του ν. 4276/2014 (Α' 155), τα οποία με τις αριθμ. 509922/18.7.2012 και 508535/17.4.2013 αποφάσεις Γενικού Γραμματέα Ε.Ο.Τ. έχουν χαρακτηριστεί ως υφιστάμενα: Χελμού (Καλάβρυτα, Περιφερειακή Ενότητα Αχαΐας), Μαινάλου (Τρίπολη, Περιφερειακή Ενότητα Αρκαδίας), Τυμφρηστού (Βελούχι) (Καρπενήσι, Περιφερειακή Ενότητα Ευρυτανίας),

Πηλίου (Περιφερειακή Ενότητα Μαγνησίας), Περτουλίου (Περιφερειακή Ενότητα Τρικάλων), Βέρνου (Βίτσι) (Περιφερειακή Ενότητα Καστοριάς), Καρακολίου Μετσόβου (Ήπειρος, Περιφερειακή Ενότητα Ιωαννίνων), Προφήτη Ηλία Μετσόβου (Ήπειρος, Περιφερειακή Ενότητα Ιωαννίνων), Ανήλιου Μετσόβου (Ήπειρος, Περιφερειακή Ενότητα Ιωαννίνων), Βασιλίτσας (Περιφερειακές Ενότητες Γρεβενών και Ιωαννίνων), Βίγλας Πισοδερίου (Περιφερειακή Ενότητα Φλώρινας), Ελατοχωρίου (Περιφερειακή Ενότητα Πιερίας), Σελίου (Περιφερειακή Ενότητα Ημαθίας), 3-5 Πηγάδια Νάουσας (Περιφερειακή Ενότητα Ημαθίας), Καϊμακτσαλάν (Βόρας) (Περιφερειακή Ενότητα Πέλλας), Λαϊλιά (Περιφερειακή Ενότητα Σερρών), Φαλακρού (Περιφερειακή Ενότητα Δράμας), Γεροντόβραχου Παρνασσού (Περιφερειακές Ενότητες Βοιωτίας/Φωκίδας/Φθιώτιδας), Παγγαίου (Περιφερειακή Ενότητα Καβάλας), Αγράφων Δήμου Λίμνης Πλαστήρα (Περιφερειακή Ενότητα Καρδίτσας), Χρυσό Ελάφι (Περιφερειακή Ενότητα Ημαθίας), Ανώγεια - Ψηλορείτη (Περιφερειακή Ενότητα Ρεθύμνης), Παρνασσός (Περιφερειακές Ενότητες Βοιωτίας/ Φωκίδας/Φθιώτιδας), Ζήρεια (Περιφερειακή Ενότητα Κορινθίας).

β. Για τη δημιουργία νέων χιονοδρομικών κέντρων πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι αναμενόμενες επιπτώσεις από την κλιματική αλλαγή και οι δυνατότητες χρήσης καινοτομικών τεχνολογιών για την αντιμετώπισή τους.

γ. Διεύρυνση της εποχικότητας της λειτουργίας των χιονοδρομικών κέντρων με ειδικά κίνητρα για την ανάπτυξη αθλητικών ορεινών δραστηριοτήτων, ειδικών αθλητικών δραστηριοτήτων καθώς και δραστηριοτήτων ψυχαγωγίας.

(Β.4) Γκολφ

α. Δυνατότητα ανάπτυξης των εγκαταστάσεων γκολφ, αυτοτελών ή με τη μορφή ειδικής τουριστικής υποδομής που συνδυάζεται με ξενοδοχειακά καταλύματα ή εντάσσεται σε οργανωμένους υποδοχείς τουριστικών δραστηριοτήτων ή/και σε σύνθετα τουριστικά καταλύματα

β. Αναβάθμιση των ήδη υπάρχοντων γηπέδων γκολφ και δημιουργία δικτύων γηπέδων με στόχο τη δημιουργία «τουριστικών προορισμών γκολφ».

γ. Η χωροθέτηση εγκαταστάσεων γκολφ πρέπει να είναι συμβατή με το Σχέδιο Διαχείρισης του κατά περίπτωση υδατικού διαμερίσματος, με ειδική σχετική τεκμηρίωση στο πλαίσιο της σχετικής περιβαλλοντικής μελέτης (ΜΠΕ ή ΣΜΠΕ).

(Β.5) Ποδηλατικός τουρισμός

α. Δημιουργία δικτύων ποδηλατοδρόμων στον αστικό χώρο

β. Δημιουργία δικτύου ποδηλατικών διαδρομών στην ύπαιθρο, και σύνδεσή τους με το διευρωπαϊκό δίκτυο ποδηλάτου

(Γ) Θαλάσσιος τουρισμός (όπως προσδιορίζεται στην παρ. 1 του άρθρου 12 του ν. 4582/2018).

Τα θαλάσσια χωροταξικά πλαίσια πρέπει να διευκολύνουν την εγκατάσταση δραστηριοτήτων θαλάσσιου τουρισμού, παρέχοντας επαρκή αριθμό θέσεων στις οποίες αυτές επιτρέπονται.

(Γ.1) Τουρισμός κρουαζιέρας (όπως προσδιορίζεται στην παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 4582/2018).

Προτείνεται:

α. Βελτίωση και εκσυγχρονισμός των υφιστάμενων και δημιουργία νέων πυλών εισόδου επιβατών κρουαζιέρας (home ports) με σύγχρονες εγκαταστάσεις κατά προτεραιότητα σε αναπτυγμένες και αναπτυσσόμενες περιοχές και περιοχές αστικών κέντρων που εξυπηρετούνται από αεροδρόμια διεθνών συνδέσεων.

β. Δημιουργία εγκαταστάσεων εξυπηρέτησης επιβατών κρουαζιέρας (ports of call) σε λιμάνια που έχουν ήδη δυνατότητα, ή μπορούν να αποκτήσουν τη δυνατότητα να εξυπηρετούν μεγάλα κρουαζιερόπλοια και βρίσκονται σε περιοχές τουριστικού ενδιαφέροντος.

γ. Πρόβλεψη διαχωρισμού λιμενικής ζώνης σε ζώνη για εξυπηρέτηση κρουαζιέρας και ζώνη εμπορικού/επιβατικού-ακτοπλοϊκού λιμένα και προσδιορισμός χρήσεων στην λιμενική ζώνη για εξυπηρέτηση τουρισμού κρουαζιέρας με αντίστοιχες λιμενικές και χερσαίες εγκαταστάσεις, και διευκόλυνση της ανάπτυξης στις παρυφές των σταθμών κρουαζιέρας χώρων εμπορικών χρήσεων, ψυχαγωγίας και προώθησης τοπικών προϊόντων.

δ. Εκπόνηση Σχεδίων Διαχείρισης Τουριστικών Προορισμών, που θα συμπεριλάβουν τις ευρύτερες περιοχές των πυλών κρουαζιέρας, καθώς και τη διαχείριση των επισκεπτών κρουαζιέρας (με σκοπό αφενός την βέλτιστη εξυπηρέτησή τους και αφετέρου την προστασία του προορισμού από τις ταυτόχρονες αφίξεις κρουαζιερόπλοιων που εξαντλούν τα όρια των διαθέσιμων υποδομών). Σε περιοχές με αυξημένες τουριστικές πιέσεις, τα σχέδια αυτά πρέπει να προβλέπουν ποσοτικά όρια για την ταυτόχρονη παρουσία κρουαζιερόπλοιων.

(Γ.2) Τουρισμός Γιώτινγκ (Yachting) (όπως προσδιορίζεται στην παρ.3 του άρθρου 12 του ν. 4582/2018).

Προτείνεται:

Ανάπτυξη, αναβάθμιση καθώς και πύκνωση του δικτύου τουριστικών λιμένων (μαρίνες, αγκυροβόλια, καταφύγια, όπως προσδιορίζονται στο αρ. 29 του ν. 2160/1993, Α' 118, όπως ισχύει), λαμβάνοντας υπόψη:

1. Τις θέσεις των ήδη χωροθετημένων τουριστικών λιμένων.

Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στην πύκνωση του δικτύου στο Ιόνιο Πέλαγος, στο Ανατολικό και Νοτιοανατολικό Αιγαίο, στο Θρακικό πέλαγος καθώς και σε κόλπους όπως ο Αργοσαρωνικός, ο Αργολικός και ο Παγασητικός. Η πύκνωση συμβάλλει στη βελτίωση της προσπελασιμότητας και εξυπηρέτησης του θαλάσσιου τουρισμού, στην ενίσχυση της τοπικής και περιφερειακής οικονομίας, στην ενεργοποίηση περιοχών με υψηλό φυσικό και πολιτιστικό δυναμικό, και στη διαμόρφωση ενός λειτουργικού περιφερειακού δικτύου λιμένων αναψυχής που θα συνδέεται με τις νησιωτικές και ηπειρωτικές τουριστικές ζώνες. Τα γεωμορφολογικά και περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά (όπως ήπια ένταξη στο τοπίο και παράκτια οικοσυστήματα), τα ανεμολογικά και κυματικά στοιχεία, τις χρήσεις γης και τυχόν υφιστάμενα ειδικά καθεστώτα προστασίας των προτεινόμενων θέσεων, λαμβάνονται υπόψη και για την επιλογή του τύπου και της κλίμακας του τουριστικού λιμένα.

2. Την εξασφάλιση συνθηκών ικανοποιητικής εξυπηρέτησης και ανεφοδιασμού των τουριστικών σκαφών μέσω ορθολογικής διασποράς τουριστικών λιμενικών

υποδομών με στόχο τη διαμόρφωση δικτύου σε ενδεικτικές αποστάσεις συντομότερης πλεύσης (30 ν.μ. μεταξύ μαρινών και 15 ν.μ. μεταξύ μαρινών και καταφυγίων ή αγκυροβολίων). Περαιτέρω πύκνωση του δικτύου εξετάζεται κατά περίπτωση με βάση τη ζήτηση υπηρεσιών και υποδομών ελλιμενισμού τουριστικών σκαφών ή/και την ύπαρξη ιδιαίτερων τοπικών τουριστικών πόρων υψηλής επισκεψιμότητας. Οι παραπάνω ενδεικτικές αποστάσεις δεν ισχύουν για τις αστικές περιοχές, τις ΟΜΑΤ και τους δημοφιλείς τουριστικούς προορισμούς, για τους οποίους λαμβάνεται ιδιαίτερα υπόψη η ζήτηση σε θέσεις ελλιμενισμού.

3. Τη ζήτηση θέσεων ελλιμενισμού, όπως διαμορφώνεται στο χρόνο.

4. Τα γεωμορφολογικά και περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά, τα ανεμολογικά και κυματικά στοιχεία, τις χρήσεις γης και τυχόν υφιστάμενα ειδικά καθεστώτα προστασίας των προτεινόμενων θέσεων, τα οποία λαμβάνονται υπόψη και για την επιλογή του τύπου και της κλίμακας του τουριστικού λιμένα.

(Γ.3) Τουρισμός καταδύσεων αναψυχής (όπως προσδιορίζεται στο ν.4688/2020, Α' 101).

Ο καταδυτικός τουρισμός αναπτύσσεται σε καταδυτικά πάρκα του ν. 3409/2005 (Α' 273), τεχνητά υποβρύχια αξιοθέατα, νεώτερα ναυάγια, ενάλιοι αρχαιολογικούς χώρους κηρυγμένους ως «επισκέψιμους».

Ενθαρρύνεται η δικτύωση των καταδυτικών πάρκων.

(Δ) Πολιτιστικός Τουρισμός (όπως προσδιορίζεται στο άρθρο 13 του ν. 4582/2018, Α' 208).

Προτείνεται:

α. Αναβάθμιση και προβολή του μουσειακού, μνημειακού, αρχαιολογικού και λαογραφικού κεφαλαίου της χώρας, με προτεραιότητα στις Αναπτυσσόμενες Περιοχές και τις Περιοχές Ενίσχυσης και Επιλεκτικής Υψηλής Ενίσχυσης του παρόντος πλαισίου.

β. Προώθηση ολοκληρωμένων αναπλάσεων σε συνδυασμό με ΣΔΤΠ των ιστορικών κέντρων των πόλεων, με έμφαση στις περιοχές Ελεγχόμενης Ανάπτυξης και τις Αναπτυγμένες περιοχές του παρόντος πλαισίου. Δράσεις

ενοποίησης των αρχαιολογικών χώρων, όπου υπάρχει σχετικό αντικείμενο, πρέπει να περιλαμβάνονται στον εν λόγω σχεδιασμό.

γ. Προώθηση ολοκληρωμένων αναπλάσεων σε συνδυασμό με ΣΔΤΠ στις περιβάλλουσες περιοχές αρχαιολογικών χώρων και μουσείων με μεγάλη επισκεψιμότητα.

δ. Δημιουργία πολιτιστικών διαδρομών σε περιοχές χωροταξικής κλίμακας (περιφερειακή ενότητα και άνω), που θα διασυνδέουν συγκεντρώσεις αρχαιολογικών χώρων και μνημείων, καθώς και σημαντικά μεμονωμένα τέτοια στοιχεία. Οι ίδιες διαδρομές σκόπιμο είναι να ενσωματώνουν και αξιόλογα πολιτισμικά στοιχεία καθώς και μεμονωμένα μνημεία της φύσης

ε. Προώθηση τουριστικής αξιοποίησης μεγάλων/διεθνούς ακτινοβολίας χώρων αρχαιολογικών ανασκαφών.

στ. Διευκόλυνση με ρυθμίσεις χρήσεων γης της δημιουργίας συμπληρωματικών (πωλητηρίων, χώρων εστίασης κ.ά.) δραστηριοτήτων στις άμεσα περιβάλλουσες περιοχές αρχαιολογικών χώρων και μουσείων με μεγάλη επισκεψιμότητα.

ζ. Προώθηση του κινηματογραφικού, τηλεοπτικού – θεαματικού τουρισμού.

η. Αξιοποίηση και συντήρηση των υπαίθριων θεάτρων για την προβολή της χώρας διεθνώς στον χώρο του πολιτιστικού θεαματικού τουρισμού.

(Δ.1) Αστικός τουρισμός (city breaks - city trip)

(όπως προσδιορίζεται στο άρθρο 13 του ν. 4582/2018 Α' 208).

α. Υποστήριξη του ρόλου των πόλεων ως αυτόνομων προορισμών τουρισμού μικρής ή μεγάλης διάρκειας (city breaks - city trip) μέσω της αναβάθμισης των ειδικών χαρακτηριστικών τους που αυξάνουν την ελκυστικότητά τους για επισκέπτες και της ταυτότητάς τους (brand),

β. Δυνατότητα μετατροπής διατηρητέων κτιρίων σε τουριστικά καταλύματα σε περιοχές αμιγούς κατοικίας και γενικής κατοικίας (άρθρα 285 και 286 ΚΧΠ).

γ. Σε περίπτωση απόσυρσης νόμιμα υφιστάμενων απαξιωμένων τουριστικών μονάδων (α) δυνατότητα μεταφοράς συντελεστή δόμησης, και (β) δυνατότητα επανακατασκευής στην ίδια θέση με τον ισχύοντα συντελεστή δόμησης. Η υλοποίηση αυτών των κατευθύνσεων δύναται να θεσμοθετηθεί μέσω

πολεοδομικού σχεδιασμού Α' επιπέδου ή αντίστοιχου εξειδικευμένου πολεοδομικού εργαλείου με εφαρμογή μεθοδολογίας όπου θα προσδιορίζονται οι ζώνες υποδοχής, τα κριτήρια μεταφοράς ΣΔ και οι προϋποθέσεις έκδοσης του σχετικού Τίτλου Μεταφοράς Συντελεστή Δόμησης.

δ. Δυνατότητα επανάχρησης του υφιστάμενου κτιριακού αποθέματος σε εντός σχεδίου περιοχές οποιασδήποτε χρήσης με τη μετατροπή του σε τουριστικά καταλύματα και υποστηρικτικές χρήσεις, εφόσον περιλαμβάνονται στις επιτρεπόμενες στην περιοχή.

ε. Εφαρμογή Σχεδίων Διαχείρισης Τουριστικών Προορισμών (ΣΔΤΠ) σε εντός σχεδίου περιοχές με μεγάλη πυκνότητα τουριστικών καταλυμάτων ή/και υποδομών και συμπληρωματικών δραστηριοτήτων, καθώς και σε όμορες Άτυπες Τουριστικές Συγκεντρώσεις.

(Ε) Θρησκευτικός-Προσκυνηματικός τουρισμός (όπως προσδιορίζεται στο άρθρο 15 του ν. 4582/2018).

α. Εκπόνηση και Εφαρμογή Σχεδίων Διαχείρισης Τουριστικών Προορισμών, στις περιβάλλουσες περιοχές τόπων, χώρων και μνημείων, κτισμάτων, μονών και ναών, που σχετίζονται με την ιστορία και την εξέλιξη της θρησκευτικής δραστηριότητας ή γενικότερα θρησκευτικής σημασίας. Στις περιοχές αυτές πρέπει να διευκολύνεται από τον πολεοδομικό σχεδιασμό η δημιουργία συμπληρωματικών υποδομών όπως, ενδεικτικά, θρησκευτικών εκδηλώσεων και τελετών, πολιτιστικών δραστηριοτήτων και συνεδριακών κέντρων.

β. Ειδική σημασία έχει, στο πλαίσιο του θρησκευτικού τουρισμού, το Άγιον Όρος. Στο πλαίσιο του αυτοδιοίκητου, ο χωρικός σχεδιασμός πρέπει να διευκολύνει την ανάπτυξη όλων των δραστηριοτήτων που άμεσα ή έμμεσα υποστηρίζουν τον θρησκευτικό ρόλο και τη βιώσιμη ανάπτυξη του Αγίου Όρους.

γ. Διαφύλαξη των αρχιτεκτονικών χαρακτηριστικών των μοναστηριών από νέες μη προσαρμοσμένες στο χαρακτήρα τους κτιριακές επεκτάσεις.

(ΣΤ) Συνεδριακός τουρισμός

(όπως προσδιορίζεται στο άρθρο 16 του ν. 4582/2018).

α. Ανάπτυξη συνεδριακού-εκθεσιακού τουρισμού στις ευρύτερες περιοχές των αστικών κέντρων και κατά προτίμηση στις αναπτυγμένες και αναπτυσσόμενες τουριστικά περιοχές της χώρας. Δεδομένης της κρίσιμης σημασίας της ύπαρξης ορισμένων πολύ μεγάλων συνεδριακών με δυναμικό φιλοξενίας εκδηλώσεων διεθνούς εμβέλειας, δυνατότητα αύξησης βασικών πολεοδομικών όρων (συντελεστής δόμησης, συντελεστής όγκου) με έγκριση ΚΕΣΥΠΟΘΑ.

β. Δημιουργία εγκαταστάσεων συνεδριακού-εκθεσιακού τουρισμού μικρότερης κλίμακας σε μικρότερα αστικά κέντρα και άλλους τουριστικούς προορισμούς

γ. Αξιοποίηση υφιστάμενου κτιριακού αποθέματος, μέσω της μετατροπής κλειστών αθλητικών εγκαταστάσεων μεγάλης κλίμακας σε χώρους συνεδριακών εκδηλώσεων και εκθέσεων και της αποκατάστασης και επανάχρησης αξιόλογων παλαιών κελυφών ως συνεδριακών – εκθεσιακών χώρων με παράλληλη θέσπιση κινήτρων. Δυνατότητα αύξησης βασικών πολεοδομικών όρων (συντελεστής δόμησης, συντελεστής όγκου).

(Ζ) Τουρισμός υγείας

(Ζ.1) Ιατρικός τουρισμός

(όπως προσδιορίζεται στο άρθρο 20 του ν. 4582/2018).

Διευκόλυνση από τον πολεοδομικό σχεδιασμό της δημιουργίας ολοκληρωμένων κέντρων ιατρικού τουρισμού, που θα περιλαμβάνουν ιατρικές υποδομές, υποδομές φιλοξενίας ασθενών και συνοδών, και συμπληρωματικές δραστηριότητες και υποδομές. Τα κέντρα αυτά μπορούν να εγκαθίστανται σε περιοχές Γενικής Κατοικίας, υπό την προϋπόθεση τήρησης των προβλεπόμενων σε αυτές ορίων για τα τουριστικά καταλύματα, και σε περιοχές Τουρισμού-Αναψυχής.

Προώθηση δυνατότητας παροχής υπηρεσιών ιατρικού τουρισμού εντός καταλυμάτων κατηγορίας 4 και 5 αστέρων.

(Ζ.2) Ιαματικός-θερμαλιστικός τουρισμός

(όπως προσδιορίζεται στο άρθρο 20 του ν. 4582/2018).

α. Κέντρα ιαματικού-θερμαλιστικού τουρισμού επιτρέπονται σε περιοχές οι οποίες διαθέτουν αναγνωρισμένους ιαματικούς φυσικούς πόρους, σύμφωνα με

το κεφ. Β του ν. 3948/2006 (Α' 230) και το Μητρώο των Αναγνωρισμένων Ιαματικών Φυσικών Πόρων του Υπουργείου Τουρισμού.

β. Προώθηση του καθορισμού ζωνών προστασίας των ιαματικών φυσικών πόρων και μέτρων προστασίας για κάθε ζώνη, όπως οι περιορισμοί στις χρήσεις γης εντός της έκτασης κάθε ζώνης προστασίας, σύμφωνα με το άρθρο 8 του ν.3948/2006, με δυνατότητα καθορισμού τους και μέσω Τοπικών και Ειδικών Χωρικών Σχεδίων.

(Ζ.3) Τουρισμός Ευεξίας

(όπως προσδιορίζεται στο άρθρο 20 του ν. 4582/2018).

α. Τα Θαλάσσια Χωροταξικά Πλαίσια πρέπει να διευκολύνουν την εγκατάσταση υποδομών θαλασσοθεραπείας, παρέχοντας επαρκή αριθμό θέσεων στις οποίες αυτές επιτρέπονται.

β. Διευκόλυνση από τον πολεοδομικό σχεδιασμό της δημιουργίας κέντρων αναζωογόνησης (spa) και κέντρων θαλασσοθεραπείας, αυτοτελώς ή σε συνδυασμό με ξενοδοχειακά καταλύματα 4 και 5 αστέρων

γ. Δυνατότητα χρήσης τμημάτων παραλίας και αιγιαλού για την υποστήριξη των κέντρων θαλασσοθεραπείας.

(Η) Άλλες ειδικές – εναλλακτικές μορφές τουρισμού

Προώθηση ψυχαγωγικών και θεματικών πάρκων (περ. εε παρ.3 άρθρο 1 του ν. 4276/2014, Α' 155), είτε αυτοτελώς, είτε σε συνδυασμό με τον αστικό τουρισμό, όπου δύνανται να εντάσσονται τα θεματικά πάρκα, τα πάρκα περιπέτειας, τα πάρκα ομοιωμάτων (miniature parks), κ.ά. Τα πάρκα αυτά δύνανται να συνδυάζονται με άλλες δραστηριότητες όπως πολυκινηματογράφοι, εμπορικά κέντρα, εστιατόρια, λούνα παρκ, ιδίως στις μείζονες αστικές συγκεντρώσεις.

Επιπροσθέτως, πέραν των ανωτέρω ειδικών – εναλλακτικών μορφών τουρισμού, προωθούνται και άλλες ειδικές – εναλλακτικές μορφές τουρισμού, που εμπλουτίζουν το τουριστικό προϊόν μιας περιοχής. Οι μορφές αυτές μπορεί να συνδέονται με τοπικούς τουριστικούς πόρους και οικονομικές δραστηριότητες της κάθε περιοχής (βιομηχανία, ενέργεια, αλιεία, κυνήγι, κ.ά.).

Προβλέπεται η αξιοποίηση ανενεργών λατομείων (πέραν της αποκατάστασης τοπίου) για τουριστικές δραστηριότητες, όπως θεματικά πάρκα ή άλλες μορφές τουρισμού.

(Θ) «Σποραδικό ξενοδοχείο»

Προτείνεται η εισαγωγή της έννοιας του «σποραδικού ξενοδοχείου» στην ελληνική τουριστική νομοθεσία, με αφετηρία την πρόβλεψη για δυνατότητα δημιουργίας ΣΤΚ και εντός εγκαταλελειμμένων οικισμών προ του 1923 ή κάτω των 2.000 κατοίκων, σε συνδυασμό με την ανάπλαση τμήματος ή και του συνόλου του οικισμού. Προϋποθέτει νομοθετική ρύθμιση (εξειδίκευση της σημερινής πρόβλεψης) και έκδοση του προβλεπόμενου στην υποπαρ. δ της παρ. 1 του άρθ. 9 του ν.4002/2011 (Α' 180) π.δ. με το οποίο (θα) καθορίζονται τα ειδικότερα κριτήρια επιλογής των σχετικών οικισμών, οι τρόποι και τα μέσα πολεοδομικής επέμβασης, οι τρόποι απόκτησης των απαιτούμενων ακινήτων, τα παρεχόμενα πολεοδομικά ή και οικονομικά κίνητρα, οι φορείς υλοποίησης των σχετικών προγραμμάτων και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής.

Άρθρο 8

Κατευθύνσεις για το καθεστώς δόμησης των τουριστικών εγκαταστάσεων

Όπως προκύπτει από τις ρυθμίσεις του κεφαλαίου Γ του ν. 4759/2020 (Α' 245), όπως ισχύουν μετά την κωδικοποίηση τους με τα άρθρα 249 έως 273 ΚΧΠ, κεντρική επιλογή πολιτικής για το καθεστώς δόμησης των τουριστικών εγκαταστάσεων είναι η ενίσχυση της ελκυστικότητας των οργανωμένων μορφών χωροθέτησης έναντι των περιοχών εκτός σχεδίου.

1. Οργανωμένες μορφές ανάπτυξης τουρισμού και συμπληρωματικών δραστηριοτήτων (ΟΜΑΤ)

Οργανωμένες μορφές ανάπτυξης τουρισμού και συμπληρωματικών δραστηριοτήτων, προβλέπονται από διαφορετικά θεσμικά πλαίσια:

α. Οργανωμένοι υποδοχείς τουριστικών δραστηριοτήτων του άρθρου 1 του ν. 4179/2013.

β. Σύνθετα Τουριστικά Καταλύματα (ΣΤΚ) και Μικτά Τουριστικά Καταλύματα Μικρής Κλίμακας (ΜΤΚΜΚ) των υποπεριπτώσεων δδ' και ζζ' αντιστοίχως της περίπτωσης α της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4276/2014 (Α' 155), όπως ισχύει.

Επιτρέπεται κατ' αρχήν η δημιουργία ΟΜΑΤ στο σύνολο της επικράτειας, πέραν των εξαιρέσεων που προβλέπονται για κάθε κατηγορία ή προσδιορίζονται ρητώς από την παρούσα.

Σε κάθε τύπο ΟΜΑΤ αντιστοιχεί και εκδοχή «ήπιας ανάπτυξης» κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 2.

2. Δόμηση σε περιοχές εντός σχεδίου

Το προβλεπόμενο όριο κλινών για τουριστικές εγκαταστάσεις σε περιοχές αμιγούς κατοικίας του άρθρου 2 του από 23/2/1987 π.δ. (Δ' 166), να εξισωθεί με το αντίστοιχο όριο του άρθρου 285 ΚΧΠ κατ' αναλογία της ρύθμισης για τις περιοχές γενικής κατοικίας (άρθρο 304 ΚΧΠ).

3. Μη κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα που δομούνται με όρους δόμησης κατοικίας

α. Ο επιτρεπόμενος αριθμός κλινών στα μη κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα που δομούνται με όρους δόμησης κατοικίας να μην υπερβαίνει τις επιτρεπόμενες κλίνες σε κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα, σύμφωνα με την κατά περίπτωση ισχύουσα γενική χρήση γης.

β. Να μην επιτρέπεται η δημιουργία διαφορετικών επιχειρήσεων Ενοικιαζόμενων Επιπλωμένων Δωματίων – Διαμερισμάτων (ΕΕΔΔ) εντός του ίδιου κτιρίου.

γ. Εμπορικά καταστήματα και καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος σε κτίρια στα οποία λειτουργεί επιχείρηση ΕΕΔΔ, να επιτρέπονται μόνο στο ισόγειο του κτιρίου, και εφόσον εξασφαλίζεται για κάθε μια εκ των επιχειρήσεων αυτών, ανεξάρτητη, εξωτερική πρόσβαση/είσοδος.

Άρθρο 9

Εξειδίκευση των άρθρων 3 έως 7 ανά Περιφέρεια

Στο Παράρτημα Α καταγράφεται η κατάταξη των Δ.Ε. κάθε Περιφέρειας στις κατηγορίες του άρθρου 3 του παρόντος.

Με τα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια μπορεί να τροποποιείται η κατάταξη αυτή, μεταβάλλοντας κατά μία το πολύ βαθμίδα των χαρακτηρισμό σε επίπεδο Δ.Ε., εφόσον αυτό δικαιολογείται από τα στοιχεία της ανάλυσης του Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου.

Άρθρο 10

Προτάσεις – ανάδραση για τις αναγκαίες υποστηρικτικές υποδομές και για άλλες μορφές σχεδιασμού και προγραμματισμού, σε συνάρτηση με τις ανάγκες χωρικής διάρθρωσης και ανάπτυξης του τουρισμού

1. Ειδικές και τεχνικές υποδομές

(Α) Μεταφορικές υποδομές

Για την ανάπτυξη του συνόλου των μεταφορικών υποδομών και υπηρεσιών δίνονται οι ακόλουθες κατευθύνσεις:

- Αναβάθμιση υποδομών και υπηρεσιών όλων των σταθμών διακίνησης επιβατών (λιμάνια, αεροδρόμια, σιδηροδρομικοί σταθμοί).
- Αξιοποίηση του συνόλου των περιφερειακών αεροδρομίων της χώρας, με τη συμμετοχή τους στα ευρύτερα δίκτυα υποδοχέων πτήσεων low cost καθώς και ενεργοποίηση όσο το δυνατό περισσότερων ανενεργών αεροδρομίων και η λειτουργία ορισμένων από αυτά ως έδρες εταιρειών χαμηλού κόστους.
- Ανάπτυξη δικτύων σύνδεσης τουριστικών προορισμών μέσω της χρήσης υδροπλάνων, με σκοπό την κάλυψη και την ενίσχυση της αυξανόμενης τουριστικής ζήτησης σε παράκτιες, παραλίμνιες περιοχές και νησιά, με έμφαση σε σημεία όπου είναι ελλιπής η συγκοινωνιακή σύνδεση. Η ανάπτυξη του

δικτύου συμβάλλει στην αποδοτικότερη μεταφορά επιβατών και αγαθών, επιτυγχάνοντας την αύξηση της τουριστικής επισκεψιμότητας, τη χωρική διάχυση του τουριστικού προϊόντος και τη βιώσιμη τοπική ανάπτυξη.

- Πλήρης κάλυψη των τουριστικών πόρων με ειδικές σημάνσεις.
- Ανάπτυξη ολοκληρωμένων σιδηροδρομικών τουριστικών διαδρομών σε περιοχές με ιδιαίτερη αισθητική αξία, στις οποίες έχουν ήδη εγκαταλειφθεί ή προβλέπεται να εγκαταλειφθούν τμήματα σιδηροδρομικών γραμμών (λειτουργία τουριστικών τρενών, αναστήλωση, ανάδειξη και επαναλειτουργία παλαιών σταθμών, γεφυρών, κ.λπ., δημιουργία πεζοπορικών διαδρομών, κ.α.).
- Προώθηση της ένταξης του σιδηροδρόμου στη διακίνηση τουριστών – επισκεπτών

(Β) Σταθμοί εισόδου

Απαιτείται η συμπλήρωση και η αναβάθμιση των υποδομών και υπηρεσιών των σταθμών εισόδου της χώρας.

(Γ) Ύδρευση

Είναι αναγκαία η εξασφάλιση ποσοτικής και ποιοτικής επάρκειας των υδατικών πόρων που προορίζονται για την ύδρευση των περιοχών με προτεραιότητα τουρισμού. Προς την κατεύθυνση αυτή, απαιτείται, κατά προτεραιότητα, η αποτελεσματικότερη διαχείριση των υδατικών πόρων (ολοκληρωμένη), η διαφύλαξη των οικοσυστημάτων, η προστασία της φυτοκάλυψης και η εκτέλεση έργων υδρονομίας για τον εμπλουτισμό των υδροφοριών, η αξιοποίηση πηγών, η δημιουργία ταμιευτήρων νερού, ο έλεγχος της ρύπανσης, η βελτίωση των δικτύων διανομής και η περιστολή της σπατάλης.

Ειδικότερα για τις περιοχές που είναι από τη φύση τους ελλειμματικές σε υδατικούς πόρους προωθούνται δράσεις εξασφάλισης κατάλληλης ποιότητας νερού μέσω ανακύκλωσης ή αφαλάτωσης.

Συνιστάται η εγκατάσταση υδατοδεξαμενής σε όλες τις νέες τουριστικές υποδομές, ανεξαρτήτως μεγέθους, για συλλογή ομβρίων υδάτων.

(Δ) Διαχείριση υγρών και στερεών αποβλήτων

Απαιτείται:

- Να επιταχυνθεί και ενισχυθεί η προσπάθεια για ορθολογικό σχεδιασμό και οργάνωση της ολοκληρωμένης διαχείρισης των απορριμμάτων.
- Να ληφθούν μέτρα για τον καθαρισμό και αποκατάσταση των χώρων ανεξέλεγκτης διάθεσης απορριμμάτων στις περιοχές με προτεραιότητα τουρισμού.
- Η κατασκευή συγχρόνου, φιλικού προς το περιβάλλον αποχετευτικού συστήματος με επεξεργασία λυμάτων (βιολογικό καθαρισμό) σε όλες τις περιοχές με προτεραιότητα τουρισμού.
- Οι τουριστικές επιχειρήσεις θα πρέπει να συμβάλλουν ενεργά σε δράσεις μείωσης των παραγόμενων αποβλήτων τους και στη φιλικότερη προς το περιβάλλον διαχείριση τους.

(Ε) Ενέργεια

Σε όλες τις περιοχές με προτεραιότητα τουρισμού απαιτείται

- Να εξασφαλισθεί η ενεργειακή επάρκεια.
- Εντός των περιοχών που κατατάσσονται στις κατηγορίες Α' και Β', και για νησιά της ομάδας ΙΙ συνιστάται ελεγχόμενη συγκέντρωση ΑΠΕ χωρίς να αποκλείεται ο συνδυασμός τους με την ανάπτυξη τουριστικών εγκαταστάσεων, και ειδικότερα με τους όρους που προβλέπονται στο Ειδικό Πλαίσιο για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ).
- Να θεσπισθούν κανονισμοί και να δοθούν κίνητρα για τη βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας υφιστάμενων και νέων κτιρίων φιλοξενίας, εστίασης και αναψυχής.
- Να προωθηθεί η χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας για την εξυπηρέτηση για την κάλυψη των ενεργειακών αναγκών των μονάδων και των υποστηρικτικών τους υποδομών (π.χ. μονάδες αφαλάτωσης).

(ΣΤ) Τηλεπικοινωνίες

Σε όλες τις περιοχές με προτεραιότητα τουρισμού απαιτείται

- Να καλυφθούν οι ελλείψεις των τηλεπικοινωνιακών υποδομών.
- Η λήψη μέτρων για την εξασφάλιση της πρόσβασης με υψηλές ταχύτητες στο διαδίκτυο και με χαμηλό κόστος.
- Με σκοπό τη διατήρηση της ποιότητας και της αξίας των τουριστικών πόρων στις περιοχές του Δικτύου Φύση (NATURA) 2000 και τα τοπία ιδιαίτερου φυσικού κάλλους κατά την εγκατάσταση κεραιών πρέπει να λαμβάνεται ιδιαίτερη μέριμνα για την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων τους στο περιβάλλον και το τοπίο.
- Η ανάπτυξη κέντρων τηλεργασίας που να διαθέτουν τις πλέον σύγχρονες μεθόδους τηλεπικοινωνίας.

(Ζ) Υγεία

Στις περιοχές με προτεραιότητα τουρισμού απαιτείται

- Η πυκνωση και αναβάθμιση των υποδομών υγείας καθώς και ο συσχετισμός τους με τις κυρίαρχες τουριστικές δραστηριότητες.
- Ειδικά στις δυσπρόσιτες ορεινές ή νησιωτικές περιοχές απαιτείται η άμεση, τουλάχιστον, προώθηση των εφαρμογών της τηλεϊατρικής.
- Η υποστήριξη οργανωμένων υποδοχέων και μορφών οργανωμένης ανάπτυξης τουρισμού υγείας.

(Η) Κολυμβητικές δεξαμενές (πισίνες) εντός τουριστικών καταλυμάτων και εγκαταστάσεων ειδικής τουριστικής υποδομής

Συνιστάται, σε κολυμβητικές δεξαμενές εντός παντός είδους νομίμως λειτουργούντων τουριστικών καταλυμάτων και εγκαταστάσεων ειδικής τουριστικής υποδομής, να γίνεται χρήση θαλασσινού νερού. Από τη σύσταση εξαιρούνται οι περιπτώσεις όπου γίνεται ήδη χρήση ιαματικού φυσικού πόρου ή θερμαινόμενου θαλασσινού νερού. Η άντληση του θαλασσινού νερού πραγματοποιείται κατ' εφαρμογή των όρων και των προϋποθέσεων που

ορίζονται στην περ. Ιβ) της παρ. 2 του αρ. 14 του ν. 2971/2001 (Α' 285), σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και τηρουμένων των περιβαλλοντικών δεσμεύσεων και των τεχνικών προδιαγραφών για την εγκατάσταση των απαραίτητων υποδομών λήψης υδάτων. Η χρήση θαλασσινού νερού στις κολυμβητικές δεξαμενές δεν αποτελεί απαλλαγή από την υποχρέωση τήρησης των προβλεπόμενων υγειονομικών διατάξεων περί επεξεργασίας, απολύμανσης και ποιοτικού ελέγχου του ύδατος, προκειμένου να διασφαλίζεται η υγεία και η ασφάλεια των χρηστών.

2. Αναπτυξιακός σχεδιασμός-προγραμματισμός

α.1 Στην εκάστοτε νομοθεσία για τα καθεστώτα Ενισχύσεων Ιδιωτικών Επενδύσεων, στα κριτήρια και τη διαβάθμιση των ενισχύσεων πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η χωροθέτηση των τουριστικών επενδύσεων σε συνάρτηση και με τις περιοχές του άρθρου 4. Ειδικότερα, προτείνεται να λαμβάνονται υπόψη οι εξής κατευθύνσεις:

Περιοχή άσκησης χωρικής τουριστικής πολιτικής	(Α) Περιοχές Ελεγχόμε νης Ανάπτυξη ς	(Β) Αναπτυγμέ νες περιοχές	(Γ) Αναπτυσσό μενες περιοχές	(Δ) Πρώιμης ανάπτυξ ης	(Ε) Περιοχές ενίσχυση ς ειδικής ανάπτυξη ς
Ίδρυση ή επέκταση μονάδων τουλάχιστον χ αστέρων	όχι	4	3	3	3
Εκσυγχρονισμός ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων που ανήκουν ή αναβαθμίζονται σε κατηγορία τουλάχιστον χ αστέρων	4	3	3	3	3

ίδρυση και εκσυγχρονισμός ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων εντός χαρακτηρισμένων διατηρητέων κτιρίων, τα οποία ανήκουν ή αναβαθμίζονται σε κατηγορία τουλάχιστον χ αστερών	3, μόνον εκσυγχρονισμός	3	2	2	2
--	-------------------------	---	---	---	---

α.2 «Δίκτυα και συστάδες τουριστικών προορισμών» στις περιοχές (Β) και (Γ) να ενισχύονται αντίστοιχα με τις ξενοδοχειακές μονάδες του πιο πάνω πίνακα.

β. Στο Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς (ΕΣΠΑ) 2021-2027 να προβλεφθούν δυνατότητες χρηματοδότησης (επιλεξιμότητας) των περιπτώσεων β (Σχεδίων Διαχείρισης Τουριστικών Προορισμών), γ (Σχεδίων Περιοχών Ενεργητικής Παρέμβασης και Ανάπλασης) και δ (Σχεδίων Branding και Place Marketing) του άρ. 9 παρ. 3 του παρόντος, σε συνάρτηση με τις σχετικές κατευθύνσεις ανά κατηγορία περιοχής στο άρ. 4 του παρόντος.

Άρθρο 11:

Μηχανισμός παρακολούθησης της χωρικής διάρθρωσης και ανάπτυξης του τουρισμού και αξιολόγησης της εφαρμογής του ειδικού χωροταξικού πλαισίου (ΕΧΠ)

Η διαμόρφωση αποτελεσματικού μηχανισμού της παρακολούθησης της χωρικής διάρθρωσης και ανάπτυξης του τουρισμού και αξιολόγησης της εφαρμογής του ΕΧΠ θα βασιστεί στα εξής:

1. Ενσωμάτωσή του σε ένα ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα για όλες τις μορφές χωρικού σχεδιασμού.
2. Ο υπό δημιουργία Ενιαίος Ψηφιακός Χάρτης θα τροφοδοτήσει το πληροφοριακό σύστημα της προηγούμενης παραγράφου με σημαντικό μέρος

των αναγκαίων στοιχείων, κυρίως συνδεδεμένων με θεσμικές γραμμές και ρυθμίσεις σχεδιασμού. Επιπλέον, είναι αναγκαίο να γίνουν και τα εξής:

α. Αντιμετώπιση ορισμένων αδυναμιών του Μητρώου Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΜΗΤΕ) (μεταξύ αυτών η ενσωμάτωση γεωγραφικών κωδικών και η αντιμετώπιση προβλημάτων όπως έλλειψη στοιχείων σε βασικές στήλες σε σημαντικό αριθμό εγγραφών ή/και λάθος στοιχεία σε διάφορες εγγραφές).

β. Επαναφορά, με κάποια μορφή, της απογραφής καταστημάτων από την Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), η οποία παλαιότερα διενεργούνταν από την τότε Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος (ΕΣΥΕ). Αναγκαία χαρακτηριστικά είναι μια συχνότητα συμβατή με την επιτάχυνση των εξελίξεων στο οικονομικό σύστημα (πχ. ανά πενταετία) και η δυνατότητα παροχής στοιχείων σε επαρκές επίπεδο ανάλυσης (πχ. τουλάχιστον δημοτική ενότητα).

3. Ενσωμάτωση στο πληροφοριακό σύστημα των κατευθύνσεων της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) του παρόντος, όσον αφορά τους αναγκαίους δείκτες παρακολούθησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την εφαρμογή του.

4. Τήρηση των προβλεπόμενων από τη χωροταξική νομοθεσία προθεσμιών για την αξιολόγηση των ΕΧΠ.

5. Προκειμένου για τη χωροθέτηση και αδειοδότηση των μεμονωμένων τουριστικών μονάδων των περιπτώσεων (α) και (β) του άρθρου 4 παρ. Β 2στ. της παρούσας απαιτείται η ένταξη στον μηχανισμό παρακολούθησης της τεκμηρίωσης από τον επενδυτή της φέρουσας ικανότητας, μέσω Έκθεσης Εκτίμησης Φέρουσας Ικανότητας (ΕκΕΦΙ) για τον τουρισμό, η οποία εξετάζει κατ' ελάχιστον την περιοχή στην οποία διαμορφώνονται συνθήκες επιβαρύνσεων και πιέσεων από τη λειτουργία του τουριστικού καταλύματος, εφαρμόζοντας τις τεχνικές οδηγίες σύνταξης του άρθ. 4 της υπ'αρ. ΥΠΕΝ/ΔΝΕΠ/32892/1414/2024 απόφασης του Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Δ' 200). Για τον έλεγχο των Βασικών Δεικτών Βιωσιμότητας και την παρακολούθηση της Φέρουσας Ικανότητας προτείνεται η σύσταση Φορέα

Παρακολούθησης, υπαγόμενου στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Ειδικότερα:

α. Σε περίπτωση που η χωροθέτηση προτείνεται σε Δ.Ε. με ήδη εγκεκριμένο πολεοδομικό σχέδιο που ενσωματώνει ΕκΕΦΙ, εκτός από τον υπολογισμό των αναλυτικών τιμών των Βασικών Δεικτών Βιωσιμότητας (ΒΔΒ), θα πρέπει επίσης να τεκμηριώνεται ότι η νέα μονάδα δεν επιφέρει σημαντική υπέρβαση των προσδιορισμένων από την υφιστάμενη ΕκΕΦΙ κρίσιμων δεικτών που σε κάθε περίπτωση δεν οδηγεί σε δυσμενέστερη κατηγορία /κατάταξη των δεικτών αυτών της κατηγορίας στην οποία ανήκει η ΔΕ στην οποία χωροθετείται.

β. Σε περίπτωση που η χωροθέτηση προτείνεται σε Δ.Ε. με πολεοδομικό σχέδιο που δεν ενσωματώνει ΕκΕΦΙ τότε, μέσω του Φορέα Παρακολούθησης, ο οποίος συγκεντρώνει τα απαραίτητα δεδομένα τουριστικών καταλυμάτων, είτε αξιολογείται ότι η νέα μονάδα δεν επιφέρει υπέρβαση των κρίσιμων Βασικών Δεικτών Βιωσιμότητας, είτε αιτιολογείται, με βάση επιστημονικά κριτήρια, ότι η λειτουργία της μονάδας οδηγεί σε υπέρβαση των ΒΔΒ, οπότε αυτή δεν δύναται να αδειοδοτηθεί.

γ. Σε περίπτωση που η χωροθέτηση προτείνεται σε Δ.Ε. είτε χωρίς είτε με πολεοδομικό σχέδιο που δεν ενσωματώνει ΕκΕΦΙ τότε, απαιτείται η τεκμηρίωση της φέρουσας ικανότητας μέσω εκπόνησης αυτοτελούς Έκθεσης Εκτίμησης Φέρουσας Ικανότητας (ΕκΕΦΙ), σύμφωνα με το άρθρο 4 της υπ' αρ. ΥΠΕΝ/ΔΝΕΠ/32892/1414/2024 απόφασης του Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Δ' 200), για τις Δ.Ε. που εντάσσονται στις Κατηγορίες (Α), (Β) και τις ομάδες Ι και ΙΙ των Νησιών. Η ΕκΕΦΙ στις περιπτώσεις αυτές εκπονείται με μέριμνα είτε του οικείου Δήμου είτε της οικείας Περιφέρειας είτε του ΥΠΕΝ και κυρώνεται με Απόφαση του Υπουργού ΥΠΕΝ μετά από θετική γνωμοδότηση του ΚΕΣΥΧΩΘΑ.

Άρθρο 12

Πρόγραμμα ενεργειών και προτεραιοτήτων

Το πρόγραμμα ενεργειών και προτεραιοτήτων για την εφαρμογή του ΕΧΠ-Τ περιλαμβάνει τα εξής:

Α. Μέτρα και δράσεις θεσμικού χαρακτήρα

Α.1 Μέτρα και Δράσεις Νομοθετικού Χαρακτήρα

Η προώθηση των μέτρων άμεσης προτεραιότητας συνδέεται με την εφαρμογή βασικών κατευθύνσεων του ΕΧΠ-Τ.

1. Εισαγωγή στην τουριστική νομοθεσία των νέων ορισμών που εισάγονται με το ΕΧΠ-Τ (άρθρο 2).

α. Ενέργεια: Τροποποίηση της τουριστικής νομοθεσίας.

β. Αρμόδιος φορέας: Υπουργείο Τουρισμού.

γ. Χρηματοδότηση: Δεν απαιτείται.

2. Σύνταξη προδιαγραφών των Σχεδίων Διαχείρισης Τουριστικών Προορισμών.

α. Ενέργεια: Τροποποίηση της τουριστικής νομοθεσίας.

β. Αρμόδιος φορέας: Υπουργείο Τουρισμού.

γ. Χρηματοδότηση: Ευρωπαϊκά Χρηματοδοτικά Εργαλεία, ΠΔΕ, Πράσινο Ταμείο.

3. Νομοθετική πρόβλεψη των Σχεδίων Περιοχών Ενεργητικής Παρέμβασης και Ανάπλασης και έγκριση σχετικών προδιαγραφών.

α. Ενέργεια: Τροποποίηση της τουριστικής νομοθεσίας.

β. Αρμόδιος φορέας: Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Υπουργείο Τουρισμού.

γ. Χρηματοδότηση: Ευρωπαϊκά Χρηματοδοτικά Εργαλεία, ΠΔΕ,, Πράσινο Ταμείο.

4. Σύνταξη προδιαγραφών «δικτύων και συστάδων (cluster) τουριστικών προορισμών».

α. Ενέργεια: Τροποποίηση της τουριστικής νομοθεσίας.

β. Αρμόδιος φορέας: Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Υπουργείο Τουρισμού.

γ. Χρηματοδότηση: Ευρωπαϊκά Χρηματοδοτικά Εργαλεία, ΠΔΕ,, Πράσινο Ταμείο.

5. Νομοθετική πρόβλεψη για τη διασφάλιση της βιώσιμης ανάπτυξης και της ανθεκτικότητας των προορισμών, μέσω περιορισμών της βραχυχρόνιας μίσθωσης ακινήτων, ως αυτή ορίζεται στην παρ. 1 του αρ. 111 του ν. 4446/2016 (Α' 240).

α. Ενέργεια: Νομοθετική.

β. Αρμόδιος φορέας: Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υπουργείο Τουρισμού

γ. Χρηματοδότηση: Δεν απαιτείται.

6. Αναστολή της καταχώρησης και έκδοσης νέων Αριθμών Μητρώου Ακινήτων (Α.Μ.Α.) στο «Μητρώο Ακινήτων Βραχυχρόνιας Διαμονής» που τηρείται στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), σε νεόδμητες κατοικίες, ως προς την κατηγορία (Ν) Νησιά.

α. Ενέργεια: Νομοθετική.

β. Αρμόδιος φορέας: Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υπουργείο Τουρισμού

γ. Χρηματοδότηση: Δεν απαιτείται.

7. Εγκατάσταση υδατοδεξαμενής σε όλες τις νέες τουριστικές υποδομές, ανεξαρτήτως μεγέθους, για συλλογή ομβρίων υδάτων.

α. Ενέργεια: Νομοθετική.

β. Αρμόδιος φορέας: Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας

γ. Χρηματοδότηση: Δεν απαιτείται.

A.2 Μέτρα και Δράσεις επί του Σχεδιασμού

Η προώθηση των μέτρων άμεσης προτεραιότητας συνδέεται με την εφαρμογή βασικών κατευθύνσεων του ΕΧΠ-Τ.

1. Εναρμόνιση των Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων Χωροταξικού και του ΡΣΑ.

- α. Ενέργεια: Εναρμόνιση των εγκεκριμένων Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαιοσίων, καθώς και των υπό έγκριση σχετικών μελετών, και του Ρυθμιστικού Σχεδίου Αθήνας-Αττικής, προς τις κατευθύνσεις του παρόντος ΕΧΠ-Τ.
 - β. Αρμόδιος φορέας: Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
 - γ. Χρηματοδότηση: Ευρωπαϊκά Χρηματοδοτικά Εργαλεία, ΠΔΕ.
2. Εναρμόνιση-εξειδίκευση των Περιφερειακών Σχεδίων Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή με το ΕΧΠ-Τ.
 - α. Ενέργεια: Εναρμόνιση των Περιφερειακών Σχεδίων Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή, προς τις κατευθύνσεις του παρόντος ΕΧΠ-Τ.
 - β. Αρμόδιος φορέας: Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Περιφέρειες
 - γ. Χρηματοδότηση: Ευρωπαϊκά Χρηματοδοτικά Εργαλεία, ΠΔΕ.
 3. Αμοιβαία εναρμόνιση του ΕΧΠ-Τ και των υπό εκπόνηση Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών
 - α. Ενέργεια: Αμοιβαία εναρμόνιση του ΕΧΠ-Τ και των υπό εκπόνηση Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών.
 - β. Αρμόδιος φορέας: Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
 - γ. Χρηματοδότηση: Ευρωπαϊκά Χρηματοδοτικά Εργαλεία, ΠΔΕ.
 4. Εναρμόνιση των ισχυόντων σχεδίων πρώτου πολεοδομικού επιπέδου (ΓΠΣ, ΣΧΟΟΑΠ, ΤΠΣ, ΕΠΣ κλπ.) καθώς και των αντίστοιχων σε εξέλιξη μελετών.
 - α. Ενέργεια: Εναρμόνιση προς τις κατευθύνσεις του παρόντος ΕΧΠ-Τ και επίσπευση της εκπόνησης νέων.
 - β. Αρμόδιοι φορείς: ΥΠΕΝ, Αποκεντρωμένες Διοικήσεις.
 - γ. Χρηματοδότηση: Ευρωπαϊκά Χρηματοδοτικά Εργαλεία, ΠΔΕ, Πράσινο Ταμείο.
 5. Γεωγραφική εξειδίκευση των περιοχών του άρθρου 5.
 - α. Ενέργεια: Εξειδίκευση των ορίων των περιοχών του άρθρου 5 σε υποσύνολα των κατά περίπτωση δημοτικών ενοτήτων, είτε μέσω πολεοδομικών σχεδίων πρώτου επιπέδου είτε μέσω ad hoc μελετών (στη δεύτερη περίπτωση, πρέπει να προηγηθεί σχετική νομοθετική ρύθμιση και σύνταξη προδιαγραφών).
 - β. Αρμόδιοι φορείς: Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας

γ. Χρηματοδότηση: Ευρωπαϊκά Χρηματοδοτικά Εργαλεία, ΠΔΕ, Πράσινο Ταμείο.

6. Εκπόνηση Σχεδίων Διαχείρισης Τουριστικών Προορισμών

α. Ενέργεια: Εκπόνηση Σχεδίων Διαχείρισης Τουριστικών Προορισμών.

β. Αρμόδιος φορέας: Υπουργείο Τουρισμού- Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

γ. Χρηματοδότηση: Ευρωπαϊκά Χρηματοδοτικά Εργαλεία, ΠΔΕ, Πράσινο Ταμείο.

7. Εκπόνηση μελετών εκτίμησης τουριστικής φέρουσας ικανότητας.

α. Ενέργεια: Σύνταξη ειδικών Εκθέσεων Εκτίμησης Φέρουσας Ικανότητας (ΕκΕΦΙ) για τον τουρισμό από τον πολεοδομικό σχεδιασμό Α' επιπέδου.

β. Αρμόδιος φορέας: Υπουργείο Τουρισμού- Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

γ. Χρηματοδότηση: Ευρωπαϊκά Χρηματοδοτικά Εργαλεία, ΠΔΕ,, Πράσινο Ταμείο.

B. Μέτρα και δράσεις διοικητικού χαρακτήρα και παρεμβάσεις

B.1. Μέτρα και Δράσεις Διοικητικού – Οργανωτικού Χαρακτήρα

Η προώθηση των μέτρων άμεσης προτεραιότητας συνδέεται με την εφαρμογή βασικών κατευθύνσεων του ΕΧΠ-Τ.

1. Συντονισμός των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027 με το Ειδικό Πλαίσιο για τον Τουρισμό.

α. Ενέργεια: Συντονισμός των υπό διαμόρφωση Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (τομεακών και περιφερειακών) του ΕΣΠΑ 2021-2027 με το ΕΧΠ-Τ.

β. Αρμόδιος φορέας: Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας και τομεακά αρμόδια Υπουργεία.

γ. Χρηματοδότηση: Δεν απαιτείται.

2. Ποσοτική και ποιοτική ενίσχυση του επιτελικού ρόλου της Δ/νσης Χωροταξίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας με προσωπικό και εξοπλισμό.

α. Ενέργεια: Ενίσχυση της Δ/νσης Χωροταξίας με προσωπικό και εξοπλισμό, προκειμένου να υποστηριχθεί ο ρόλος της ως επιτελικού φορέα στην άσκηση πολιτικής για το χωροταξικό σχεδιασμό.

β. Αρμόδιος φορέας: Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας

γ. Χρηματοδότηση: Ευρωπαϊκά Χρηματοδοτικά Εργαλεία, ΠΔΕ.

B.2. Παρεμβάσεις

1. Πιλοτική εφαρμογή Σχεδίων Διαχείρισης Τουριστικών Προορισμών.

α. Ενέργεια: Σύνταξη και εφαρμογή μέσω έργων και δράσεων μικρού αριθμού πιλοτικών Σχεδίων Διαχείρισης Τουριστικών Προορισμών.

β. Αρμόδιος φορέας: Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας και άλλα συναρμόδια Υπουργεία (Τουρισμού, Υποδομών και Μεταφορών, Ψηφιακής Διακυβέρνησης κλπ.).

γ. Χρηματοδότηση: Ευρωπαϊκά Χρηματοδοτικά Εργαλεία, ΠΔΕ.

Άρθρο 13

Περιβαλλοντική έγκριση

Με την παρούσα απόφαση εγκρίνεται περιβαλλοντικά το Ειδικό χωροταξικό Πλαίσιο Τουρισμού και καθορίζονται, για την πληρέστερη προστασία και την ορθολογική διαχείριση του περιβάλλοντος, όροι, περιορισμοί και κατευθύνσεις που θα πρέπει να τηρούνται κατά την εξειδίκευση, έγκριση και υλοποίηση του Πλαισίου, καθώς και Σύστημα παρακολούθησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την εφαρμογή του, όπως φαίνονται στο Παράρτημα Γ της παρούσας.

Άρθρο 14

Μεταβατικές και άλλες διατάξεις

1. Για τις διαδικασίες αδειοδότησης τουριστικών εγκαταστάσεων, έγκρισης ΟΥΤΔ ή ΕΠΣ (πλην αυτών που εκπονούνται σε επίπεδο Δήμου ή Δημοτικής

Ενότητας), που βρίσκονται σε εξέλιξη κατά την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος, δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις του παρόντος, εφόσον πριν την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος είχε εκδοθεί αρμοδίως μια από τις ακόλουθες πράξεις ή είχε υποβληθεί αντίστοιχα σχετικός πλήρης φάκελος:

α Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων ή εισήγηση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων της ΔΙΠΑ/ΥΠΕΝ στο πλαίσιο ελέγχου φακέλου Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) που αφορά σε ΟΥΤΔ ή ΕΠΣ

β Απόφαση υπαγωγής σε Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις (ΠΠΔ)

γ Πλήρης φάκελος Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) ή Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Σ.Μ.Π.Ε.) για την έκδοση Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ) ή Εισήγησης Περιβαλλοντικής Έγκρισης

δ Πλήρης Φάκελος υπαγωγής σε Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις (ΠΠΔ)

ε Προέγκριση Ειδικού Πολεοδομικού Σχεδίου

στ Προέγκριση οικοδομικής άδειας ή οικοδομική άδεια

ζ Πλήρης φάκελος προέγκρισης δόμησης

η Έγκριση υπαγωγής στις διατάξεις της αναπτυξιακής νομοθεσίας ή έγκριση αιτήματος σε πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας ή από το Εταιρικό Σύμφωνο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ)

2. Εγκεκριμένες στρατηγικές επενδύσεις των ν. 3986/2011 (Α'152) και 4864/2021 (Α'237),[(ως τέτοιες νοούμενες αυτές για τις οποίες έχουν ήδη εκδοθεί σχετικές αποφάσεις της Διυπουργικής Επιτροπής Στρατηγικών Επενδύσεων (ΔΕΣΕ)], που έχουν εκδοθεί μέχρι την έναρξη ισχύος της παρούσας, συνεχίζουν να ισχύουν και ανανεώνονται έως το χρόνο λήξης τους.

3. Υφιστάμενα τουριστικά καταλύματα των οποίων τα γήπεδα δεν πληρούν τους νέους όρους αρτιότητας και δεν έχουν εξαντλήσει τον Σ.Δ. των γηπέδων τους, είναι δυνατόν να επεκτείνονται με την ελάχιστη ισχύουσα αρτιότητα πριν την ισχύ του παρόντος.

4. Αποφάσεις έγκρισης περιβαλλοντικών όρων (ΑΕΠΟ) και (ΠΠΔ) που έχουν εκδοθεί μέχρι την έναρξη ισχύος της παρούσας συνεχίζουν να ισχύουν έως τον χρόνο λήξης τους. Τα έργα που διαθέτουν ΑΕΠΟ ή ΠΠΔ μπορούν να λάβουν άδεια δόμησης και λειτουργίας, εάν απαιτείται, και να κατασκευασθούν εντός του χρόνου ισχύος της ΑΕΠΟ. Οι ΑΕΠΟ για υφιστάμενες δραστηριότητες που είναι σε ισχύ δύνανται να τροποποιούνται, να ανανεώνονται, να εκσυγχρονίζονται και να επεκτείνονται στα γήπεδα όπου είναι εγκατεστημένες ή σε όμορα γήπεδα σύμφωνα με τις διατάξεις που ίσχυαν πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

4. Ρυθμίσεις που προβλέπονται από εργαλεία πολεοδομικού σχεδιασμού Α' επιπέδου ή ειδικά διατάγματα που καθορίζουν αυστηρότερους όρους και περιορισμούς δόμησης ή περιορισμούς ως προς τις χρήσεις, κατισχύουν των ρυθμίσεων του παρόντος.

5. Οι διατάξεις του παρόντος δεν εφαρμόζονται για έργα και δραστηριότητες εντός εγκεκριμένων ΟΥΤΔ, ΣΤΚ, ΕΠΣ που δεν εκπονούνται σε επίπεδο Δήμου ή Δημοτικής Ενότητας, Σχεδίων Ολοκληρωμένης Ανάπτυξης και σχεδίων των άρθρων 22 (παρ.7) και 29 ΚΧΠ.

6. Μέχρι την αναθεώρηση / τροποποίηση των ΠΧΠ, προκειμένου να εναρμονιστούν με το παρόν ΕΧΠ, οι κατευθύνσεις / ρυθμίσεις του παρόντος κατισχύουν τυχόν αντίθετων διατάξεων των ΠΧΠ.

7. Όπου στο άρθρο 12 γίνεται αναφορά σε άλλο Υπουργείο εκτός ΥΠΕΝ και Υπουργείου Τουρισμού, τα μέτρα και οι δράσεις που αναφέρονται έχουν δυνητικό και όχι υποχρεωτικό χαρακτήρα.

ΑΡΘΡΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Το χρονικό διάστημα ισχύος των εγκρινόμενων, κατά το προηγούμενο άρθρο, όρων, περιορισμών και κατευθύνσεων για την προστασία και διαχείριση του

περιβάλλοντος από την εφαρμογή του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τον τουρισμό ορίζεται σε δεκαπέντε (15) έτη. Τυχόν αναθεώρηση ή (μείζων) τροποποίηση του Ειδικού Πλαισίου συνεπάγεται την υποχρέωση πραγματοποίησης νέας διαδικασίας Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Σ.Μ.Π.Ε.).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α - Κατάταξη Δημοτικών Ενοτήτων ανά Περιφέρεια σε κατηγορίες περιοχών

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ - ΘΡΑΚΗΣ		
ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	ΡΟΔΟΠΗΣ	Δ
ΑΙΓΕΙΡΟΥ	ΡΟΔΟΠΗΣ	Δ
ΝΕΟΥ ΣΙΔΗΡΟΧΩΡΙΟΥ	ΡΟΔΟΠΗΣ	Ε
ΦΙΛΛΥΡΑΣ	ΡΟΔΟΠΗΣ	Ε
ΑΡΡΙΑΝΩΝ	ΡΟΔΟΠΗΣ	Ε
ΚΕΧΡΟΥ	ΡΟΔΟΠΗΣ	Ε
ΟΡΓΑΝΗΣ	ΡΟΔΟΠΗΣ	Ε
ΙΑΣΜΟΥ	ΡΟΔΟΠΗΣ	Ε
ΑΜΑΞΑΔΩΝ	ΡΟΔΟΠΗΣ	Ε
ΣΩΣΤΟΥ	ΡΟΔΟΠΗΣ	Ε
ΣΑΠΩΝ	ΡΟΔΟΠΗΣ	Ε
ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ	ΡΟΔΟΠΗΣ	Ε
ΔΡΑΜΑΣ	ΔΡΑΜΑΣ	Δ
ΣΙΔΗΡΟΝΕΡΟΥ	ΔΡΑΜΑΣ	Ε
ΚΑΛΑΜΠΑΚΙΟΥ	ΔΡΑΜΑΣ	Ε
ΔΟΞΑΤΟΥ	ΔΡΑΜΑΣ	Ε
ΚΑΤΩ ΝΕΥΡΟΚΟΠΙΟΥ	ΔΡΑΜΑΣ	Ε
ΠΑΡΑΝΕΣΤΙΟΥ	ΔΡΑΜΑΣ	Ε
ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ	ΔΡΑΜΑΣ	Ε
ΠΡΟΣΟΤΣΑΝΗΣ	ΔΡΑΜΑΣ	Ε
ΣΙΤΑΓΡΩΝ	ΔΡΑΜΑΣ	Ε
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ	ΕΒΡΟΥ	Δ
ΤΡΑΪΑΝΟΥΠΟΛΗΣ	ΕΒΡΟΥ	Δ
ΦΕΡΩΝ	ΕΒΡΟΥ	Ε
ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟΥ	ΕΒΡΟΥ	Ε
ΜΕΤΑΞΑΔΩΝ	ΕΒΡΟΥ	Ε
ΟΡΕΣΤΙΑΔΟΣ	ΕΒΡΟΥ	Δ
ΒΥΣΣΑΣ	ΕΒΡΟΥ	Ε
ΚΥΠΡΙΝΟΥ	ΕΒΡΟΥ	Ε
ΤΡΙΓΩΝΟΥ	ΕΒΡΟΥ	Ε
ΣΑΜΟΘΡΑΚΗΣ	ΕΒΡΟΥ	Δ
ΣΟΥΦΛΙΟΥ	ΕΒΡΟΥ	Ε
ΟΡΦΕΑ	ΕΒΡΟΥ	Ε
ΤΥΧΕΡΟΥ	ΕΒΡΟΥ	Ε

ΘΑΣΟΥ	ΘΑΣΟΥ	Β
ΚΑΒΑΛΑΣ	ΚΑΒΑΛΑΣ	Γ
ΦΙΛΙΠΠΩΝ	ΚΑΒΑΛΑΣ	Ε
ΧΡΥΣΟΥΠΟΛΗΣ	ΚΑΒΑΛΑΣ	Ε
ΚΕΡΑΜΩΤΗΣ	ΚΑΒΑΛΑΣ	Δ
ΟΡΕΙΝΟΥ	ΚΑΒΑΛΑΣ	Ε
ΕΛΕΥΘΕΡΟΥΠΟΛΗΣ	ΚΑΒΑΛΑΣ	Ε
ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ	ΚΑΒΑΛΑΣ	Δ
ΟΡΦΑΝΟΥ	ΚΑΒΑΛΑΣ	Δ
ΠΑΓΓΑΙΟΥ	ΚΑΒΑΛΑΣ	Ε
ΠΙΕΡΕΩΝ	ΚΑΒΑΛΑΣ	Ε
ΞΑΝΘΗΣ	ΞΑΝΘΗΣ	Δ
ΣΤΑΥΡΟΥΠΟΛΗΣ	ΞΑΝΘΗΣ	Ε
ΒΙΣΤΩΝΙΔΟΣ	ΞΑΝΘΗΣ	Ε
ΑΒΔΗΡΩΝ	ΞΑΝΘΗΣ	Ε
ΣΕΛΕΡΟΥ	ΞΑΝΘΗΣ	Ε
ΜΥΚΗΣ	ΞΑΝΘΗΣ	Ε
ΘΕΡΜΩΝ	ΞΑΝΘΗΣ	Ε
ΚΟΤΥΛΗΣ	ΞΑΝΘΗΣ	Δ
ΣΑΤΡΩΝ	ΞΑΝΘΗΣ	Ε
ΤΟΠΕΙΡΟΥ	ΞΑΝΘΗΣ	Ε
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ		
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	Β
ΤΡΙΑΝΔΡΙΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	Ε
ΑΜΠΕΛΟΚΗΠΩΝ	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	Γ
ΜΕΝΕΜΕΝΗΣ	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	Β
ΡΕΝΤΙΝΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	Γ
ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	Β
ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	Δ
ΑΡΕΘΟΥΣΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	Ε
ΕΓΝΑΤΙΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	Ε
ΜΑΔΥΤΟΥ	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	Ε
ΕΧΕΔΩΡΟΥ	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	Δ
ΑΞΙΟΥ	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	Ε
ΧΑΛΑΣΤΡΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	Ε
ΘΕΡΜΑΪΚΟΥ	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	Β
ΕΠΑΝΟΜΗΣ	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	Δ
ΜΗΧΑΝΙΩΝΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	Δ
ΘΕΡΜΗΣ	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	Δ

ΒΑΣΙΛΙΚΩΝ	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	Ε
ΜΙΚΡΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	Δ
ΚΑΛΑΜΑΡΙΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	Δ
ΕΥΟΣΜΟΥ	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	Ε
ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ ΚΟΡΔΕΛΙΟΥ	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	Ε
ΛΑΓΚΑΔΑ	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	Ε
ΑΣΣΗΡΟΥ	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	Ε
ΒΕΡΤΙΣΚΟΥ	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	Ε
ΚΑΛΛΙΝΔΟΙΩΝ	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	Ε
ΚΟΡΩΝΕΙΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	Ε
ΛΑΧΑΝΑ	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	Ε
ΣΟΧΟΥ	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	Ε
ΣΥΚΕΩΝ	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	Γ
ΑΓΙΟΥ ΠΑΥΛΟΥ	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	Δ
ΝΕΑΠΟΛΕΩΣ	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	Ε
ΠΕΥΚΩΝ	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	Ε
ΣΤΑΥΡΟΥΠΟΛΕΩΣ	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	Β
ΕΥΚΑΡΠΙΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	Ε
ΠΟΛΙΧΝΗΣ	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	Δ
ΠΑΝΟΡΑΜΑΤΟΣ	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	Γ
ΠΥΛΑΙΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	Δ
ΧΟΡΤΙΑΤΗ	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	Ε
ΚΟΥΦΑΛΙΩΝ	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	Ε
ΑΓΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	Δ
ΧΑΛΚΗΔΟΝΟΣ	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	Δ
ΩΡΑΙΟΚΑΣΤΡΟΥ	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	Γ
ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	Ε
ΜΥΓΔΟΝΙΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	Δ
ΒΕΡΟΙΑΣ	ΗΜΑΘΙΑΣ	Δ
ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΥΛΟΥ	ΗΜΑΘΙΑΣ	Ε
ΒΕΡΓΙΝΑΣ	ΗΜΑΘΙΑΣ	Δ
ΔΟΒΡΑ	ΗΜΑΘΙΑΣ	Ε
ΜΑΚΕΔΟΝΙΔΟΣ	ΗΜΑΘΙΑΣ	Ε
ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ	ΗΜΑΘΙΑΣ	Ε
ΑΝΤΙΓΟΝΙΔΩΝ	ΗΜΑΘΙΑΣ	Ε
ΜΕΛΙΚΗΣ	ΗΜΑΘΙΑΣ	Ε
ΠΛΑΤΕΟΣ	ΗΜΑΘΙΑΣ	Ε
ΝΑΟΥΣΑΣ	ΗΜΑΘΙΑΣ	Δ

ΑΝΘΕΜΙΩΝ	ΗΜΑΘΙΑΣ	Ε
ΕΙΡΗΝΟΥΠΟΛΗΣ	ΗΜΑΘΙΑΣ	Ε
ΚΙΛΚΙΣ	ΚΙΛΚΙΣ	Δ
ΓΑΛΛΙΚΟΥ	ΚΙΛΚΙΣ	Ε
ΔΟΪΡΑΝΗΣ	ΚΙΛΚΙΣ	Ε
ΚΡΟΥΣΣΩΝ	ΚΙΛΚΙΣ	Ε
ΜΟΥΡΙΩΝ	ΚΙΛΚΙΣ	Ε
ΠΙΚΡΟΛΙΜΝΗΣ	ΚΙΛΚΙΣ	Ε
ΧΕΡΣΟΥ	ΚΙΛΚΙΣ	Ε
ΠΟΛΥΚΑΣΤΡΟΥ	ΚΙΛΚΙΣ	Ε
ΑΞΙΟΥΠΟΛΗΣ	ΚΙΛΚΙΣ	Ε
ΓΟΥΜΕΝΙΣΣΑΣ	ΚΙΛΚΙΣ	Ε
ΕΥΡΩΠΟΥ	ΚΙΛΚΙΣ	Ε
ΛΙΒΑΔΙΩΝ	ΚΙΛΚΙΣ	Ε
ΕΔΕΣΣΑΣ	ΠΕΛΛΑΣ	Δ
ΒΕΓΟΡΙΤΙΔΑΣ	ΠΕΛΛΑΣ	Δ
ΑΡΙΔΑΙΑΣ	ΠΕΛΛΑΣ	Δ
ΕΞΑΠΛΑΤΑΝΟΥ	ΠΕΛΛΑΣ	Ε
ΓΙΑΝΝΙΤΣΩΝ	ΠΕΛΛΑΣ	Ε
ΚΡΥΑΣ ΒΡΥΣΗΣ	ΠΕΛΛΑΣ	Ε
ΚΥΡΡΟΥ	ΠΕΛΛΑΣ	Ε
ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ	ΠΕΛΛΑΣ	Ε
ΠΕΛΛΑΣ	ΠΕΛΛΑΣ	Δ
ΣΚΥΔΡΑΣ	ΠΕΛΛΑΣ	Ε
ΜΕΝΗΙΔΟΣ	ΠΕΛΛΑΣ	Ε
ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ	ΠΙΕΡΙΑΣ	Γ
ΕΛΑΦΙΝΑΣ	ΠΙΕΡΙΑΣ	Ε
ΚΟΡΙΝΟΥ	ΠΙΕΡΙΑΣ	Γ
ΠΑΡΑΛΙΑΣ	ΠΙΕΡΙΑΣ	Α
ΠΕΤΡΑΣ	ΠΙΕΡΙΑΣ	Ε
ΠΙΕΡΙΩΝ	ΠΙΕΡΙΑΣ	Δ
ΛΙΤΟΧΩΡΟΥ	ΠΙΕΡΙΑΣ	Δ
ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΥ ΟΛΥΜΠΟΥ	ΠΙΕΡΙΑΣ	Β
ΔΙΟΥ	ΠΙΕΡΙΑΣ	Δ
ΑΙΓΙΝΙΟΥ	ΠΙΕΡΙΑΣ	Ε
ΚΟΛΙΝΔΡΟΥ	ΠΙΕΡΙΑΣ	Ε
ΜΕΘΩΝΗΣ	ΠΙΕΡΙΑΣ	Δ

ΠΥΔΝΑΣ	ΠΙΕΡΙΑΣ	Ε
ΣΕΡΡΩΝ	ΣΕΡΡΩΝ	Δ
ΑΝΩ ΒΡΟΝΤΟΥΣ	ΣΕΡΡΩΝ	Ε
ΚΑΠΕΤΑΝ ΜΗΤΡΟΥΣΙΟΥ	ΣΕΡΡΩΝ	Ε
ΛΕΥΚΩΝΑ	ΣΕΡΡΩΝ	Δ
ΟΡΕΙΝΗΣ	ΣΕΡΡΩΝ	Δ
ΣΚΟΥΤΑΡΕΩΣ	ΣΕΡΡΩΝ	Ε
ΡΟΔΟΛΙΒΟΥΣ	ΣΕΡΡΩΝ	Ε
ΑΜΦΙΠΟΛΗΣ	ΣΕΡΡΩΝ	Ε
ΚΟΡΜΙΣΤΑΣ	ΣΕΡΡΩΝ	Ε
ΠΡΩΤΗΣ	ΣΕΡΡΩΝ	Ε
ΝΙΓΡΙΤΗΣ	ΣΕΡΡΩΝ	Ε
ΑΧΙΝΟΥ	ΣΕΡΡΩΝ	Ε
ΒΙΣΑΛΤΙΑΣ	ΣΕΡΡΩΝ	Ε
ΤΡΑΓΙΛΟΥ	ΣΕΡΡΩΝ	Ε
ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΠΑΠΠΑ	ΣΕΡΡΩΝ	Ε
ΣΤΡΥΜΩΝΑ	ΣΕΡΡΩΝ	Ε
ΗΡΑΚΛΕΙΑΣ	ΣΕΡΡΩΝ	Δ
ΣΚΟΤΟΥΣΣΗΣ	ΣΕΡΡΩΝ	Ε
ΣΤΡΥΜΟΝΙΚΟΥ	ΣΕΡΡΩΝ	Ε
ΝΕΑΣ ΖΙΧΝΗΣ	ΣΕΡΡΩΝ	Ε
ΑΛΙΣΤΡΑΤΗΣ	ΣΕΡΡΩΝ	Ε
ΣΙΔΗΡΟΚΑΣΤΡΟΥ	ΣΕΡΡΩΝ	Δ
ΑΓΚΙΣΤΡΟΥ	ΣΕΡΡΩΝ	Δ
ΑΧΛΑΔΟΧΩΡΙΟΥ	ΣΕΡΡΩΝ	Ε
ΚΕΡΚΙΝΗΣ	ΣΕΡΡΩΝ	Ε
ΠΕΤΡΙΤΣΙΟΥ	ΣΕΡΡΩΝ	Ε
ΠΡΟΜΑΧΩΝΟΣ	ΣΕΡΡΩΝ	Ε
ΠΟΛΥΓΥΡΟΥ	ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	Δ
ΑΝΘΕΜΟΥΝΤΑ	ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	Ε
ΖΕΡΒΟΧΩΡΙΩΝ	ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	Ε
ΟΡΜΥΛΙΑΣ	ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	Γ
ΣΤΑΓΕΙΡΩΝ-ΑΚΑΝΘΟΥ	ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	Γ
ΑΡΝΑΙΑΣ	ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	Ε
ΠΑΝΑΓΙΑΣ	ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	Δ
ΚΑΣΣΑΝΔΡΑΣ	ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	Β
ΠΑΛΛΗΝΗΣ	ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	Β
ΜΟΥΔΑΝΙΩΝ	ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	Γ

ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΕΙΑΣ	ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	Γ
ΤΡΙΓΛΙΑΣ	ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	Δ
ΣΙΘΩΝΙΑΣ	ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	Β
ΤΟΡΩΝΗΣ	ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	Γ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ		
ΚΟΖΑΝΗΣ	ΚΟΖΑΝΗΣ	Ε
ΑΙΑΝΗΣ	ΚΟΖΑΝΗΣ	Ε
ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΥΨΗΛΑΝΤΗ	ΚΟΖΑΝΗΣ	Ε
ΕΛΙΜΕΙΑΣ	ΚΟΖΑΝΗΣ	Ε
ΕΛΛΗΣΠΟΝΤΟΥ	ΚΟΖΑΝΗΣ	Ε
ΝΕΑΠΟΛΗΣ	ΚΟΖΑΝΗΣ	Ε
ΑΣΚΙΟΥ	ΚΟΖΑΝΗΣ	Ε
ΠΕΝΤΑΛΟΦΟΥ	ΚΟΖΑΝΗΣ	Ε
ΣΙΑΤΙΣΤΑΣ	ΚΟΖΑΝΗΣ	Ε
ΤΣΟΤΥΛΙΟΥ	ΚΟΖΑΝΗΣ	Ε
ΠΤΟΛΕΜΑΪΔΑΣ	ΚΟΖΑΝΗΣ	Δ
ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ	ΚΟΖΑΝΗΣ	Ε
ΒΕΡΜΙΟΥ	ΚΟΖΑΝΗΣ	Ε
ΒΛΑΣΤΗΣ	ΚΟΖΑΝΗΣ	Δ
ΜΟΥΡΙΚΙΟΥ	ΚΟΖΑΝΗΣ	Ε
ΣΕΡΒΙΩΝ	ΚΟΖΑΝΗΣ	Ε
ΒΕΛΒΕΝΤΟΥ	ΚΟΖΑΝΗΣ	Ε
ΚΑΜΒΟΥΝΙΩΝ	ΚΟΖΑΝΗΣ	Ε
ΛΙΒΑΔΕΡΟΥ	ΚΟΖΑΝΗΣ	Ε
ΓΡΕΒΕΝΩΝ	ΓΡΕΒΕΝΩΝ	Δ
ΑΒΔΕΛΛΑΣ	ΓΡΕΒΕΝΩΝ	Ε
ΑΓΙΟΥ ΚΟΣΜΑ	ΓΡΕΒΕΝΩΝ	Ε
ΒΕΝΤΖΙΟΥ	ΓΡΕΒΕΝΩΝ	Ε
ΓΟΡΓΙΑΝΗΣ	ΓΡΕΒΕΝΩΝ	Ε
ΔΟΤΣΙΚΟΥ	ΓΡΕΒΕΝΩΝ	Ε
ΗΡΑΚΛΕΩΤΩΝ	ΓΡΕΒΕΝΩΝ	Ε
ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΖΙΑΚΑ	ΓΡΕΒΕΝΩΝ	Δ
ΜΕΣΟΛΟΥΡΙΟΥ	ΓΡΕΒΕΝΩΝ	Ε
ΠΕΡΙΒΟΛΙΟΥ	ΓΡΕΒΕΝΩΝ	Ε
ΣΑΜΑΡΙΝΑΣ	ΓΡΕΒΕΝΩΝ	Δ
ΣΜΙΞΗΣ	ΓΡΕΒΕΝΩΝ	Δ

ΦΙΛΙΠΠΑΙΩΝ	ΓΡΕΒΕΝΩΝ	Δ
ΔΕΣΚΑΤΗΣ	ΓΡΕΒΕΝΩΝ	Ε
ΧΑΣΙΩΝ	ΓΡΕΒΕΝΩΝ	Ε
ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	Γ
ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΟΣ	ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	Ε
ΑΓΙΩΝ ΑΝΑΡΓΥΡΩΝ	ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	Ε
ΒΙΤΣΙΟΥ	ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	Ε
ΚΑΣΤΡΑΚΙΟΥ	ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	Δ
ΚΛΕΙΣΟΥΡΑΣ	ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	Ε
ΚΟΡΕΣΤΙΩΝ	ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	Ε
ΜΑΚΕΔΝΩΝ	ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	Ε
ΜΕΣΟΠΟΤΑΜΙΑΣ	ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	Ε
ΝΕΣΤΟΡΙΟΥ	ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	Ε
ΑΚΡΙΤΩΝ	ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	Ε
ΑΡΡΕΝΩΝ	ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	Ε
ΓΡΑΜΟΥ	ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	Ε
ΑΡΓΟΥΣ ΟΡΕΣΤΙΚΟΥ	ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	Ε
ΙΩΝΟΣ ΔΡΑΓΟΥΜΗ	ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	Ε
ΦΛΩΡΙΝΑΣ	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	Δ
ΚΑΤΩ ΚΛΕΙΝΩΝ	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	Ε
ΜΕΛΙΤΗΣ	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	Ε
ΠΕΡΑΣΜΑΤΟΣ	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	Ε
ΑΜΥΝΤΑΙΟΥ	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	Ε
ΑΕΤΟΥ	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	Ε
ΒΑΡΙΚΟΥ	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	Δ
ΛΕΧΟΒΟΥ	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	Ε
ΝΥΜΦΑΙΟΥ	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	Δ
ΦΙΛΩΤΑ	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	Ε
ΠΡΕΣΠΩΝ	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	Δ
ΚΡΥΣΤΑΛΛΟΠΗΓΗΣ	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	Ε
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ		
ΙΩΑΝΝΙΤΩΝ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	Β
ΑΝΑΤΟΛΗΣ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	Δ
ΜΠΙΖΑΝΙΟΥ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	Δ
ΝΗΣΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	Δ
ΠΑΜΒΩΤΙΔΟΣ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	Ε
ΠΕΡΑΜΑΤΟΣ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	Δ
ΠΡΑΜΑΝΤΩΝ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	Δ

ΒΑΘΥΠΕΔΟΥ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	Ε
ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	Δ
ΚΑΤΣΑΝΟΧΩΡΙΩΝ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	Δ
ΜΑΤΣΟΥΚΙΟΥ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	Ε
ΣΥΡΡΑΚΟΥ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	Δ
ΤΖΟΥΜΕΡΚΩΝ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	Ε
ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	Ε
ΔΩΔΩΝΗΣ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	Ε
ΛΑΚΚΑΣ ΣΟΥΛΙΟΥ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	Ε
ΣΕΛΛΩΝ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	Ε
ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΖΑΓΟΡΙΟΥ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	Δ
ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΥ ΖΑΓΟΡΙΟΥ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	Ε
ΒΟΒΟΥΣΗΣ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	Ε
ΠΑΠΙΓΚΟΥ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	Γ
ΤΥΜΦΗΣ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	Δ
ΠΑΣΑΡΩΝΟΣ (ΠΑΣΣΑΡΩΝΟΣ)	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	Ε
ΕΚΑΛΗΣ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	Ε
ΕΥΡΥΜΕΝΩΝ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	Δ
ΖΙΤΣΑΣ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	Ε
ΜΟΛΟΣΣΩΝ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	Ε
ΚΟΝΙΤΣΑΣ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	Δ
ΑΕΤΟΜΗΛΙΤΣΗΣ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	Ε
ΔΙΣΤΡΑΤΟΥ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	Ε
ΜΑΣΤΟΡΟΧΩΡΙΩΝ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	Ε
ΦΟΥΡΚΑΣ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	Ε
ΜΕΤΣΟΒΟΥ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	Δ
ΕΓΝΑΤΙΑΣ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	Ε
ΜΗΛΕΑΣ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	Δ
ΚΑΛΠΑΚΙΟΥ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	Ε
ΑΝΩ ΚΑΛΑΜΑ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	Ε
ΑΝΩ ΠΩΓΩΝΙΟΥ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	Ε
ΔΕΛΒΙΝΑΚΙΟΥ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	Ε
ΛΑΒΔΑΝΗΣ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	Ε
ΠΩΓΩΝΙΑΝΗΣ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	Ε
ΑΡΤΑΙΩΝ	ΑΡΤΑΣ	Δ
ΑΜΒΡΑΚΙΚΟΥ	ΑΡΤΑΣ	Ε
ΒΛΑΧΕΡΝΩΝ	ΑΡΤΑΣ	Ε

ΞΗΡΟΒΟΥΝΙΟΥ	ΑΡΤΑΣ	Ε
ΦΙΛΟΘΕΗΣ	ΑΡΤΑΣ	Δ
ΗΡΑΚΛΕΙΑΣ	ΑΡΤΑΣ	Ε
ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗ	ΑΡΤΑΣ	Ε
ΤΕΤΡΑΦΥΛΙΑΣ	ΑΡΤΑΣ	Ε
ΑΘΑΜΑΝΙΑΣ	ΑΡΤΑΣ	Ε
ΑΓΝΑΝΤΩΝ	ΑΡΤΑΣ	Ε
ΘΕΟΔΩΡΙΑΝΩΝ	ΑΡΤΑΣ	Ε
ΜΕΛΙΣΣΟΥΡΓΩΝ	ΑΡΤΑΣ	Ε
ΠΕΤΑ	ΑΡΤΑΣ	Δ
ΑΡΑΧΘΟΥ	ΑΡΤΑΣ	Ε
ΚΟΜΜΕΝΟΥ	ΑΡΤΑΣ	Ε
ΚΟΜΠΟΤΙΟΥ	ΑΡΤΑΣ	Ε
ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΗΣ	ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	Δ
ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΟΥ	ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	Ε
ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΥ	ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	Ε
ΠΕΡΔΙΚΑΣ	ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	Γ
ΣΥΒΟΤΩΝ	ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	Β
ΠΑΡΑΜΥΘΙΑΣ	ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	Ε
ΑΧΕΡΟΝΤΑ	ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	Δ
ΣΟΥΛΙΟΥ	ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	Ε
ΦΙΛΙΑΤΩΝ	ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	Ε
ΣΑΓΙΑΔΑΣ	ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	Ε
ΠΡΕΒΕΖΗΣ	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	Γ
ΖΑΛΟΓΓΟΥ	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	Γ
ΛΟΥΡΟΥ	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	Ε
ΦΙΛΙΠΠΙΑΔΟΣ	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	Ε
ΑΝΩΓΕΙΟΥ	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	Ε
ΘΕΣΠΡΩΤΙΚΟΥ	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	Ε
ΚΡΑΝΕΑΣ	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	Ε
ΦΑΝΑΡΙΟΥ	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	Γ
ΠΑΡΓΑΣ	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	Β
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ		
ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ	ΛΑΡΙΣΑΣ	Γ
ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ	ΛΑΡΙΣΑΣ	Ε
ΚΟΙΛΑΔΑΣ	ΛΑΡΙΣΑΣ	Ε
ΑΓΙΑΣ	ΛΑΡΙΣΑΣ	Γ
ΕΥΡΥΜΕΝΩΝ	ΛΑΡΙΣΑΣ	Δ

ΛΑΚΕΡΕΙΑΣ	ΛΑΡΙΣΑΣ	Ε
ΜΕΛΙΒΟΙΑΣ	ΛΑΡΙΣΑΣ	Δ
ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	ΛΑΡΙΣΑΣ	Ε
ΑΝΤΙΧΑΣΙΩΝ	ΛΑΡΙΣΑΣ	Ε
ΒΕΡΔΙΚΟΥΣΗΣ	ΛΑΡΙΣΑΣ	Ε
ΚΑΡΥΑΣ	ΛΑΡΙΣΑΣ	Ε
ΛΙΒΑΔΙΟΥ	ΛΑΡΙΣΑΣ	Ε
ΟΛΥΜΠΟΥ	ΛΑΡΙΣΑΣ	Ε
ΠΟΤΑΜΙΑΣ	ΛΑΡΙΣΑΣ	Ε
ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ	ΛΑΡΙΣΑΣ	Ε
ΤΣΑΡΙΤΣΑΝΗΣ	ΛΑΡΙΣΑΣ	Ε
ΝΙΚΑΙΑΣ	ΛΑΡΙΣΑΣ	Ε
ΑΡΜΕΝΙΟΥ	ΛΑΡΙΣΑΣ	Ε
ΚΙΛΕΛΕΡ	ΛΑΡΙΣΑΣ	Ε
ΚΡΑΝΝΩΝΟΣ	ΛΑΡΙΣΑΣ	Ε
ΠΛΑΤΥΚΑΜΠΟΥ	ΛΑΡΙΣΑΣ	Ε
ΜΑΚΡΥΧΩΡΙΟΥ	ΛΑΡΙΣΑΣ	Ε
ΑΜΠΕΛΑΚΙΩΝ	ΛΑΡΙΣΑΣ	Δ
ΓΟΝΝΩΝ	ΛΑΡΙΣΑΣ	Ε
ΚΑΤΩ ΟΛΥΜΠΟΥ	ΛΑΡΙΣΑΣ	Δ
ΝΕΣΣΩΝΟΣ	ΛΑΡΙΣΑΣ	Ε
ΤΥΡΝΑΒΟΥ	ΛΑΡΙΣΑΣ	Ε
ΑΜΠΕΛΩΝΟΣ	ΛΑΡΙΣΑΣ	Ε
ΦΑΡΣΑΛΩΝ	ΛΑΡΙΣΑΣ	Ε
ΕΝΙΠΠΕΑ	ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	Ε
ΝΑΡΘΑΚΙΟΥ	ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	Ε
ΠΟΛΥΔΑΜΑΝΤΑ	ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	Ε
ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	Δ
ΙΤΑΜΟΥ	ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	Ε
ΚΑΛΛΙΦΩΝΟΥ	ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	Ε
ΚΑΜΠΟΥ	ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	Ε
ΜΗΤΡΟΠΟΛΗΣ	ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	Ε
ΑΡΓΙΘΕΑΣ	ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	Ε
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΡΓΙΘΕΑΣ	ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	Ε
ΑΧΕΛΩΟΥ	ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	Ε
ΠΛΑΣΤΗΡΑ	ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	Δ
ΝΕΒΡΟΠΟΛΗΣ ΑΓΡΑΦΩΝ	ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	Δ

ΜΟΥΖΑΚΙΟΥ	ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	Δ
ΙΘΩΜΗΣ	ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	Ε
ΠΑΜΙΣΟΥ	ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	Ε
ΠΑΛΑΜΑ	ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	Ε
ΣΕΛΛΑΝΩΝ	ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	Ε
ΦΥΛΛΟΥ	ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	Ε
ΣΟΦΑΔΩΝ	ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	Ε
ΑΡΝΗΣ	ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	Ε
ΜΕΝΕΛΑΪΔΑΣ	ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	Δ
ΡΕΝΤΙΝΗΣ	ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	Ε
ΤΑΜΑΣΙΟΥ	ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	Ε
ΒΟΛΟΥ	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	Β
ΑΓΡΙΑΣ	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	Γ
ΑΙΣΩΝΙΑΣ	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	Ε
ΑΡΤΕΜΙΔΑΣ	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	Γ
ΙΩΛΚΟΥ	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	Δ
ΜΑΚΡΙΝΙΤΣΗΣ	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	Δ
ΝΕΑΣ ΑΓΧΙΑΛΟΥ	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	Δ
ΝΕΑΣ ΙΩΝΙΑΣ	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	Ε
ΠΟΡΤΑΡΙΑΣ	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	Β
ΑΛΜΥΡΟΥ	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	Ε
ΑΝΑΒΡΑΣ	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	Δ
ΠΤΕΛΕΟΥ	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	Δ
ΣΟΥΡΠΗΣ	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	Ε
ΖΑΓΟΡΑΣ	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	Γ
ΜΟΥΡΕΣΙΟΥ	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	Β
ΑΡΓΑΛΑΣΤΗΣ	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	Γ
ΑΦΕΤΩΝ	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	Γ
ΜΗΛΕΩΝ	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	Γ
ΣΗΠΙΑΔΟΣ	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	Γ
ΤΡΙΚΕΡΙΟΥ	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	Δ
ΦΕΡΩΝ	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	Ε
ΚΑΡΛΑΣ	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	Ε
ΚΕΡΑΜΙΔΙΟΥ	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	Ε
ΣΚΙΑΘΟΥ	ΣΠΟΡΑΔΩΝ	Α
ΑΛΟΝΝΗΣΟΥ	ΣΠΟΡΑΔΩΝ	Γ
ΣΚΟΠΕΛΟΥ	ΣΠΟΡΑΔΩΝ	Β
ΤΡΙΚΑΙΩΝ	ΤΡΙΚΑΛΩΝ	Δ
ΕΣΤΙΑΙΩΤΙΔΑΣ	ΤΡΙΚΑΛΩΝ	Ε

ΚΑΛΛΙΔΕΝΔΡΟΥ	ΤΡΙΚΑΛΩΝ	Ε
ΚΟΖΙΑΚΑ	ΤΡΙΚΑΛΩΝ	Ε
ΜΕΓΑΛΩΝ ΚΑΛΥΒΙΩΝ	ΤΡΙΚΑΛΩΝ	Ε
ΠΑΛΗΟΚΑΣΤΡΟΥ	ΤΡΙΚΑΛΩΝ	Ε
ΠΑΡΑΛΗΘΑΙΩΝ	ΤΡΙΚΑΛΩΝ	Ε
ΦΑΛΩΡΕΙΑΣ	ΤΡΙΚΑΛΩΝ	Ε
ΚΑΛΑΜΠΑΚΑΣ	ΤΡΙΚΑΛΩΝ	Γ
ΑΣΠΡΟΠΟΤΑΜΟΥ	ΤΡΙΚΑΛΩΝ	Ε
ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ	ΤΡΙΚΑΛΩΝ	Ε
ΚΑΣΤΑΝΙΑΣ	ΤΡΙΚΑΛΩΝ	Ε
ΚΛΕΙΝΟΒΟΥ	ΤΡΙΚΑΛΩΝ	Ε
ΜΑΛΑΚΑΣΙΟΥ	ΤΡΙΚΑΛΩΝ	Ε
ΤΥΜΦΑΙΩΝ	ΤΡΙΚΑΛΩΝ	Ε
ΧΑΣΙΩΝ	ΤΡΙΚΑΛΩΝ	Ε
ΠΥΛΗΣ	ΤΡΙΚΑΛΩΝ	Δ
ΑΙΘΗΚΩΝ	ΤΡΙΚΑΛΩΝ	Δ
ΓΟΜΦΩΝ	ΤΡΙΚΑΛΩΝ	Ε
ΜΥΡΟΦΥΛΛΟΥ	ΤΡΙΚΑΛΩΝ	Ε
ΝΕΡΑΙΔΑΣ	ΤΡΙΚΑΛΩΝ	Ε
ΠΙΑΛΕΙΩΝ	ΤΡΙΚΑΛΩΝ	Δ
ΠΙΝΔΕΩΝ	ΤΡΙΚΑΛΩΝ	Ε
ΦΑΡΚΑΔΟΝΑΣ	ΤΡΙΚΑΛΩΝ	Ε
ΟΙΧΑΛΙΑΣ (ΝΕΟΧΩΡΙΟΥ)	ΤΡΙΚΑΛΩΝ	Ε
ΠΕΛΜΙΝΑΙΩΝ	ΤΡΙΚΑΛΩΝ	Ε
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ		
ΛΑΜΙΕΩΝ	ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	Δ
ΓΟΡΓΟΠΟΤΑΜΟΥ	ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	Ε
ΛΕΙΑΝΟΚΛΑΔΙΟΥ	ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	Ε
ΠΑΥΛΙΑΝΗΣ	ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	Δ
ΥΠΑΤΗΣ	ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	Δ
ΤΙΘΟΡΕΑΣ	ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	Ε
ΑΜΦΙΚΛΕΙΑΣ	ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	Δ
ΕΛΑΤΕΙΑΣ	ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	Ε
ΔΟΜΟΚΟΥ	ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	Ε
ΘΕΣΣΑΛΙΩΤΙΔΟΣ	ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	Ε
ΞΥΝΙΑΔΟΣ	ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	Ε

ΑΤΑΛΑΝΤΗΣ	ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	Ε
ΔΑΦΝΟΥΣΙΩΝ	ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	Δ
ΜΑΛΕΣΙΝΗΣ	ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	Δ
ΟΠΟΥΝΤΙΩΝ	ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	Ε
ΣΠΕΡΧΕΙΑΔΟΣ	ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	Ε
ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΤΥΜΦΡΗΣΤΟΥ	ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	Ε
ΜΑΚΡΑΚΩΜΗΣ	ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	Ε
ΤΥΜΦΡΗΣΤΟΥ	ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	Ε
ΚΑΜΕΝΩΝ ΒΟΥΡΛΩΝ	ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	Γ
ΑΓΙΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ	ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	Δ
ΜΩΛΟΥ	ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	Ε
ΣΤΥΛΙΔΟΣ	ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	Ε
ΕΧΙΝΑΙΩΝ	ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	Δ
ΠΕΛΑΣΓΙΑΣ	ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	Δ
ΛΕΒΑΔΕΩΝ	ΒΟΙΩΤΙΑΣ	Δ
ΔΑΥΛΕΙΑΣ	ΒΟΙΩΤΙΑΣ	Ε
ΚΟΡΩΝΕΙΑΣ	ΒΟΙΩΤΙΑΣ	Ε
ΚΥΡΙΑΚΙΟΥ	ΒΟΙΩΤΙΑΣ	Ε
ΧΑΙΡΩΝΕΙΑΣ	ΒΟΙΩΤΙΑΣ	Ε
ΑΛΙΑΡΤΟΥ	ΒΟΙΩΤΙΑΣ	Ε
ΘΕΣΠΙΕΩΝ	ΒΟΙΩΤΙΑΣ	Ε
ΔΙΣΤΟΜΟΥ	ΒΟΙΩΤΙΑΣ	Ε
ΑΝΤΙΚΥΡΑΣ	ΒΟΙΩΤΙΑΣ	Γ
ΑΡΑΧΟΒΗΣ	ΒΟΙΩΤΙΑΣ	Γ
ΘΗΒΑΙΩΝ	ΒΟΙΩΤΙΑΣ	Ε
ΒΑΓΙΩΝ	ΒΟΙΩΤΙΑΣ	Δ
ΘΙΣΒΗΣ	ΒΟΙΩΤΙΑΣ	Ε
ΠΛΑΤΑΙΩΝ	ΒΟΙΩΤΙΑΣ	Ε
ΟΡΧΟΜΕΝΟΥ	ΒΟΙΩΤΙΑΣ	Ε
ΑΚΡΑΙΦΝΙΑΣ	ΒΟΙΩΤΙΑΣ	Ε
ΣΧΗΜΑΤΑΡΙΟΥ	ΒΟΙΩΤΙΑΣ	Ε
ΔΕΡΒΕΝΟΧΩΡΙΩΝ	ΒΟΙΩΤΙΑΣ	Ε
ΔΗΛΕΣΙΟΥ	ΒΟΙΩΤΙΑΣ	Ε
ΟΙΝΟΦΥΤΩΝ	ΒΟΙΩΤΙΑΣ	Ε
ΤΑΝΑΓΡΑΣ	ΒΟΙΩΤΙΑΣ	Ε
ΧΑΛΚΙΔΕΩΝ	ΒΟΙΩΤΙΑΣ	Γ
ΑΝΘΗΔΩΝΟΣ	ΒΟΙΩΤΙΑΣ	Δ
ΑΥΛΙΔΟΣ	ΕΥΒΟΙΑΣ	Ε

ΛΗΛΑΝΤΙΩΝ	ΕΥΒΟΙΑΣ	Δ
ΝΕΑΣ ΑΡΤΑΚΗΣ	ΕΥΒΟΙΑΣ	Δ
ΜΕΣΣΑΠΙΩΝ	ΕΥΒΟΙΑΣ	Ε
ΔΙΡΦΥΩΝ	ΕΥΒΟΙΑΣ	Ε
ΕΡΕΤΡΙΑΣ	ΕΥΒΟΙΑΣ	Γ
ΑΜΑΡΥΝΘΙΩΝ	ΕΥΒΟΙΑΣ	Δ
ΙΣΤΙΑΙΑΣ	ΕΥΒΟΙΑΣ	Δ
ΑΙΔΗΨΟΥ	ΕΥΒΟΙΑΣ	Β
ΑΡΤΕΜΙΣΙΟΥ	ΕΥΒΟΙΑΣ	Γ
ΛΙΧΑΔΟΣ	ΕΥΒΟΙΑΣ	Γ
ΩΡΕΩΝ	ΕΥΒΟΙΑΣ	Γ
ΚΑΡΥΣΤΟΥ	ΕΥΒΟΙΑΣ	Δ
ΚΑΦΗΡΕΩΣ	ΕΥΒΟΙΑΣ	Ε
ΜΑΡΜΑΡΙΟΥ	ΕΥΒΟΙΑΣ	Δ
ΣΤΥΡΕΩΝ	ΕΥΒΟΙΑΣ	Δ
ΤΑΜΥΝΕΩΝ	ΕΥΒΟΙΑΣ	Ε
ΑΥΛΩΝΟΣ	ΕΥΒΟΙΑΣ	Δ
ΔΙΣΤΥΩΝ	ΕΥΒΟΙΑΣ	Δ
ΚΟΝΙΣΤΡΩΝ	ΕΥΒΟΙΑΣ	Ε
ΚΥΜΗΣ	ΕΥΒΟΙΑΣ	Δ
ΕΛΥΜΝΙΩΝ	ΕΥΒΟΙΑΣ	Γ
ΚΗΡΕΩΣ	ΕΥΒΟΙΑΣ	Ε
ΝΗΛΕΩΣ	ΕΥΒΟΙΑΣ	Δ
ΣΚΥΡΟΥ	ΕΥΒΟΙΑΣ	Γ
ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ	ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	Δ
ΔΟΜΝΙΣΤΑΣ	ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	Ε
ΚΤΗΜΕΝΙΩΝ	ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	Ε
ΠΟΤΑΜΙΑΣ	ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	Δ
ΠΡΟΥΣΣΟΥ	ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	Ε
ΦΟΥΡΝΑ	ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	Ε
ΒΙΝΙΑΝΗΣ	ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	Ε
ΑΓΡΑΦΩΝ	ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	Ε
ΑΠΕΡΑΝΤΙΩΝ	ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	Ε
ΑΣΠΡΟΠΟΤΑΜΟΥ	ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	Δ
ΦΡΑΓΚΙΣΤΑΣ	ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	Ε
ΑΜΦΙΣΣΗΣ	ΦΩΚΙΔΑΣ	Ε
ΓΑΛΑΞΙΔΙΟΥ	ΦΩΚΙΔΑΣ	Δ
ΓΡΑΒΙΑΣ	ΦΩΚΙΔΑΣ	Δ
ΔΕΛΦΩΝ	ΦΩΚΙΔΑΣ	Γ

ΔΕΣΦΙΝΑΣ	ΦΩΚΙΔΑΣ	Ε
ΙΤΕΑΣ	ΦΩΚΙΔΑΣ	Γ
ΚΑΛΛΙΕΩΝ	ΦΩΚΙΔΑΣ	Ε
ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ	ΦΩΚΙΔΑΣ	Δ
ΕΥΠΑΛΙΟΥ	ΦΩΚΙΔΑΣ	Δ
ΒΑΡΔΟΥΣΙΩΝ	ΦΩΚΙΔΑΣ	Ε
ΛΙΔΩΡΙΚΙΟΥ	ΦΩΚΙΔΑΣ	Ε
ΤΟΛΟΦΩΝΟΣ	ΦΩΚΙΔΑΣ	Δ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ		
ΚΕΡΚΥΡΑΙΩΝ	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	Α
ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	Β
ΑΧΙΛΛΕΙΩΝ	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	Β
ΕΡΕΙΚΟΥΣΣΗΣ	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	Γ
ΕΣΠΕΡΙΩΝ	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	Β
ΘΙΝΑΛΙΟΥ	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	Β
ΚΑΣΣΩΠΑΙΩΝ	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	Β
ΚΟΡΙΣΣΙΩΝ	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	Β
ΛΕΥΚΙΜΜΑΙΩΝ	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	Β
ΜΑΘΡΑΚΙΟΥ	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	Ε
ΜΕΛΙΤΕΙΕΩΝ	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	Β
ΟΘΩΝΩΝ	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	Δ
ΠΑΛΑΙΟΚΑΣΤΡΙΤΩΝ	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	Β
ΠΑΡΕΛΙΩΝ	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	Β
ΦΑΙΑΚΩΝ	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	Β
ΠΑΞΩΝ	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	Β
ΖΑΚΥΝΘΙΩΝ	ΖΑΚΥΝΘΟΥ	Α
ΑΛΥΚΩΝ	ΖΑΚΥΝΘΟΥ	Β
ΑΡΚΑΔΙΩΝ	ΖΑΚΥΝΘΟΥ	Α
ΑΡΤΕΜΙΣΙΩΝ	ΖΑΚΥΝΘΟΥ	Δ
ΕΛΑΤΙΩΝ	ΖΑΚΥΝΘΟΥ	Δ
ΛΑΓΑΝΑ	ΖΑΚΥΝΘΟΥ	Α
ΙΘΑΚΗΣ	ΙΘΑΚΗΣ	Γ
ΑΡΓΟΣΤΟΛΙΟΥ	ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ	Γ
ΕΛΕΙΟΥ - ΠΡΟΝΩΝ	ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ	Β
ΕΡΙΣΟΥ	ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ	Γ
ΛΕΙΒΑΘΟΥΣ	ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ	Β
ΟΜΑΛΩΝ	ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ	Ε

ΠΑΛΙΚΗΣ	ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ	Γ
ΠΥΛΑΡΕΩΝ	ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ	Γ
ΣΑΜΗΣ	ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ	Γ
ΛΕΥΚΑΔΟΣ	ΛΕΥΚΑΔΑΣ	Β
ΑΠΟΛΛΩΝΙΩΝ	ΛΕΥΚΑΔΑΣ	Γ
ΕΛΛΟΜΕΝΟΥ	ΛΕΥΚΑΔΑΣ	Β
ΚΑΛΑΜΟΥ	ΛΕΥΚΑΔΑΣ	Ε
ΚΑΡΥΑΣ	ΛΕΥΚΑΔΑΣ	Δ
ΚΑΣΤΟΥ	ΛΕΥΚΑΔΑΣ	Ε
ΣΦΑΚΙΩΤΩΝ	ΛΕΥΚΑΔΑΣ	Γ
ΜΕΓΑΝΗΣΙΟΥ	ΛΕΥΚΑΔΑΣ	Γ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ		
ΠΑΤΡΕΩΝ	ΑΧΑΪΑΣ	Γ
ΒΡΑΧΝΑΪΚΩΝ	ΑΧΑΪΑΣ	Δ
ΜΕΣΣΑΤΙΔΟΣ	ΑΧΑΪΑΣ	Ε
ΠΑΡΑΛΙΑΣ	ΑΧΑΪΑΣ	Ε
ΡΙΟΥ	ΑΧΑΪΑΣ	Γ
ΑΙΓΙΟΥ	ΑΧΑΪΑΣ	Δ
ΑΙΓΕΙΡΑΣ	ΑΧΑΪΑΣ	Ε
ΑΚΡΑΤΑΣ	ΑΧΑΪΑΣ	Δ
ΔΙΑΚΟΠΤΟΥ	ΑΧΑΪΑΣ	Δ
ΕΡΙΝΕΟΥ	ΑΧΑΪΑΣ	Ε
ΣΥΜΠΟΛΙΤΕΙΑΣ	ΑΧΑΪΑΣ	Δ
ΔΥΜΗΣ	ΑΧΑΪΑΣ	Δ
ΛΑΡΙΣΣΟΥ	ΑΧΑΪΑΣ	Δ
ΜΟΒΡΗΣ	ΑΧΑΪΑΣ	Ε
ΩΛΕΝΙΑΣ	ΑΧΑΪΑΣ	Ε
ΦΑΡΡΩΝ	ΑΧΑΪΑΣ	Ε
ΚΑΛΕΝΤΖΙΟΥ	ΑΧΑΪΑΣ	Δ
ΛΕΟΝΤΙΟΥ	ΑΧΑΪΑΣ	Ε
ΤΡΙΤΑΙΑΣ	ΑΧΑΪΑΣ	Ε
ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ	ΑΧΑΪΑΣ	Δ
ΑΡΟΑΝΙΑΣ	ΑΧΑΪΑΣ	Ε
ΚΛΕΙΤΟΡΟΣ (ΚΛΕΙΤΟΡΙΑΣ)	ΑΧΑΪΑΣ	Ε
ΠΑΪΩΝ	ΑΧΑΪΑΣ	Ε

ΙΕΡΑΣ ΠΟΛΗΣ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ	ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	Δ
ΑΙΤΩΛΙΚΟΥ	ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	Ε
ΟΙΝΙΑΔΩΝ	ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	Ε
ΑΝΑΚΤΟΡΙΟΥ	ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	Δ
ΜΕΔΕΩΝΟΣ	ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	Ε
ΠΑΛΛΙΡΟΥ	ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	Δ
ΑΓΡΙΝΙΟΥ	ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	Δ
ΑΓΓΕΛΟΚΑΣΤΡΟΥ	ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	Ε
ΑΡΑΚΥΝΘΟΥ	ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	Ε
ΘΕΣΤΙΕΩΝ	ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	Ε
ΜΑΚΡΥΝΕΙΑΣ	ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	Ε
ΝΕΑΠΟΛΗΣ	ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	Ε
ΠΑΝΑΙΤΩΛΙΚΟΥ	ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	Ε
ΠΑΡΑΒΟΛΑΣ	ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	Ε
ΠΑΡΑΚΑΜΠΥΛΙΩΝ	ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	Ε
ΣΤΡΑΤΟΥ	ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	Ε
ΑΜΦΙΛΟΧΙΑΣ	ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	Ε
ΙΝΑΧΟΥ	ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	Ε
ΜΕΝΙΔΙΟΥ	ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	Ε
ΘΕΡΜΟΥ	ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	Ε
ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ	ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	Δ
ΑΝΤΙΡΡΙΟΥ	ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	Δ
ΑΠΟΔΟΤΙΑΣ	ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	Ε
ΠΛΑΤΑΝΟΥ	ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	Ε
ΠΥΛΛΗΝΗΣ	ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	Ε
ΧΑΛΚΕΙΑΣ	ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	Ε
ΑΣΤΑΚΟΥ	ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	Ε
ΑΛΥΖΙΑΣ	ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	Δ
ΦΥΤΕΙΩΝ	ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	Ε
ΠΥΡΓΟΥ	ΗΛΕΙΑΣ	Γ
ΒΩΛΑΚΟΣ	ΗΛΕΙΑΣ	Ε
ΙΑΡΔΑΝΟΥ	ΗΛΕΙΑΣ	Ε
ΩΛΕΝΗΣ	ΗΛΕΙΑΣ	Ε
ΑΜΑΛΙΑΔΟΣ	ΗΛΕΙΑΣ	Δ
ΠΗΝΕΙΑΣ	ΗΛΕΙΑΣ	Ε
ΛΕΧΑΙΝΩΝ	ΗΛΕΙΑΣ	Ε
ΑΝΔΡΑΒΙΔΑΣ	ΗΛΕΙΑΣ	Δ
ΒΟΥΠΡΑΣΙΑΣ	ΗΛΕΙΑΣ	Ε

ΚΑΣΤΡΟΥ - ΚΥΛΛΗΝΗΣ	ΗΛΕΙΑΣ	Β
ΣΚΙΛΛΟΥΝΤΟΣ	ΗΛΕΙΑΣ	Ε
ΑΛΙΦΕΙΡΑΣ	ΗΛΕΙΑΣ	Ε
ΑΝΔΡΙΤΣΑΙΝΗΣ	ΗΛΕΙΑΣ	Ε
ΑΡΧΑΙΑΣ ΟΛΥΜΠΙΑΣ	ΗΛΕΙΑΣ	Δ
ΛΑΜΠΕΙΑΣ	ΗΛΕΙΑΣ	Ε
ΛΑΣΙΩΝΟΣ	ΗΛΕΙΑΣ	Ε
ΦΟΛΟΗΣ	ΗΛΕΙΑΣ	Ε
ΖΑΧΑΡΩΣ	ΗΛΕΙΑΣ	Δ
ΦΙΓΑΛΕΙΑΣ	ΗΛΕΙΑΣ	Ε
ΓΑΣΤΟΥΝΗΣ	ΗΛΕΙΑΣ	Ε
ΒΑΡΘΟΛΟΜΙΟΥ	ΗΛΕΙΑΣ	Γ
ΤΡΑΓΑΝΟΥ	ΗΛΕΙΑΣ	Ε
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ		
ΤΡΙΠΟΛΗΣ	ΑΡΚΑΔΙΑΣ	Δ
ΒΑΛΤΕΤΣΙΟΥ	ΑΡΚΑΔΙΑΣ	Ε
ΚΟΡΥΘΙΟΥ	ΑΡΚΑΔΙΑΣ	Ε
ΛΕΒΙΔΙΟΥ	ΑΡΚΑΔΙΑΣ	Δ
ΜΑΝΤΙΝΕΙΑΣ	ΑΡΚΑΔΙΑΣ	Ε
ΣΚΙΡΙΤΙΔΑΣ	ΑΡΚΑΔΙΑΣ	Ε
ΤΕΓΕΑΣ	ΑΡΚΑΔΙΑΣ	Ε
ΦΑΛΑΝΘΟΥ	ΑΡΚΑΔΙΑΣ	Ε
ΒΟΡΕΙΑΣ ΚΥΝΟΥΡΙΑΣ	ΑΡΚΑΔΙΑΣ	Δ
ΔΗΜΗΤΣΑΝΗΣ	ΑΡΚΑΔΙΑΣ	Δ
ΒΥΤΙΝΑΣ	ΑΡΚΑΔΙΑΣ	Δ
ΗΡΑΙΑΣ	ΑΡΚΑΔΙΑΣ	Ε
ΚΛΕΙΤΟΡΟΣ	ΑΡΚΑΔΙΑΣ	Ε
ΚΟΝΤΟΒΑΖΑΙΝΗΣ	ΑΡΚΑΔΙΑΣ	Ε
ΛΑΓΚΑΔΙΩΝ	ΑΡΚΑΔΙΑΣ	Δ
ΤΡΙΚΟΛΩΝΩΝ	ΑΡΚΑΔΙΑΣ	Δ
ΤΡΟΠΑΙΩΝ	ΑΡΚΑΔΙΑΣ	Ε
ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΗΣ	ΑΡΚΑΔΙΑΣ	Ε
ΓΟΡΤΥΝΟΣ	ΑΡΚΑΔΙΑΣ	Ε
ΦΑΛΛΙΣΙΑΣ	ΑΡΚΑΔΙΑΣ	Ε
ΛΕΩΝΙΔΙΟΥ	ΑΡΚΑΔΙΑΣ	Δ
ΚΟΣΜΑ	ΑΡΚΑΔΙΑΣ	Δ
ΤΥΡΟΥ	ΑΡΚΑΔΙΑΣ	Γ
ΝΑΥΠΛΙΟΥ	ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	Β

ΑΣΙΝΗΣ	ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	Β
ΜΙΔΕΑΣ	ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	Ε
ΝΕΑΣ ΤΙΡΥΝΘΑΣ	ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	Γ
ΑΡΓΟΥΣ	ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	Δ
ΑΛΕΑΣ	ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	Ε
ΑΧΛΑΔΟΚΑΜΠΟΥ	ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	Ε
ΚΟΥΤΣΟΠΟΔΙΟΥ	ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	Ε
ΛΕΡΝΑΣ	ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	Δ
ΛΥΡΚΕΙΑΣ	ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	Ε
ΜΥΚΗΝΑΙΩΝ	ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	Ε
ΝΕΑΣ ΚΙΟΥ	ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	Γ
ΑΣΚΛΗΠΕΙΟΥ	ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	Ε
ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ	ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	Δ
ΚΡΑΝΙΔΙΟΥ	ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	Γ
ΕΡΜΙΟΝΗΣ	ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	Γ
ΚΟΡΙΝΘΙΩΝ	ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	Δ
ΑΣΣΟΥ-ΛΕΧΑΙΟΥ	ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	Δ
ΣΑΡΩΝΙΚΟΥ	ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	Δ
ΣΟΛΥΓΕΙΑΣ	ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	Δ
ΤΕΝΕΑΣ	ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	Ε
ΒΟΧΑΣ	ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	Δ
ΒΕΛΟΥ	ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	Δ
ΛΟΥΤΡΑΚΙΟΥ-ΠΕΡΑΧΩΡΑΣ	ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	Γ
ΑΓΙΩΝ ΘΕΟΔΩΡΩΝ	ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	Δ
ΝΕΜΕΑΣ	ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	Ε
ΞΥΛΟΚΑΣΤΡΟΥ	ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	Δ
ΕΥΡΩΣΤΙΝΗΣ	ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	Ε
ΣΙΚΥΩΝΙΩΝ	ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	Ε
ΣΤΥΜΦΑΛΙΑΣ	ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	Ε
ΦΕΝΕΟΥ	ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	Ε
ΣΠΑΡΤΙΑΤΩΝ	ΛΑΚΩΝΙΑΣ	Δ
ΘΕΡΑΠΝΩΝ	ΛΑΚΩΝΙΑΣ	Ε
ΚΑΡΥΩΝ	ΛΑΚΩΝΙΑΣ	Ε
ΜΥΣΤΡΑ	ΛΑΚΩΝΙΑΣ	Δ
ΟΙΝΟΥΝΤΟΣ	ΛΑΚΩΝΙΑΣ	Ε
ΠΕΛΛΑΝΑΣ	ΛΑΚΩΝΙΑΣ	Ε
ΦΑΡΙΔΟΣ	ΛΑΚΩΝΙΑΣ	Ε
ΓΥΘΕΙΟΥ	ΛΑΚΩΝΙΑΣ	Γ

ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΝΗΣ	ΛΑΚΩΝΙΑΣ	Δ
ΟΙΤΥΛΟΥ	ΛΑΚΩΝΙΑΣ	Δ
ΣΜΥΝΟΥΣ	ΛΑΚΩΝΙΑΣ	Ε
ΕΛΑΦΟΝΗΣΟΥ	ΛΑΚΩΝΙΑΣ	Β
ΣΚΑΛΑΣ	ΛΑΚΩΝΙΑΣ	Δ
ΕΛΟΥΣ	ΛΑΚΩΝΙΑΣ	Ε
ΓΕΡΟΝΘΡΩΝ	ΛΑΚΩΝΙΑΣ	Ε
ΚΡΟΚΕΩΝ	ΛΑΚΩΝΙΑΣ	Ε
ΝΙΑΤΩΝ	ΛΑΚΩΝΙΑΣ	Δ
ΜΟΛΑΩΝ	ΛΑΚΩΝΙΑΣ	Ε
ΑΣΩΠΟΥ	ΛΑΚΩΝΙΑΣ	Δ
ΒΟΙΩΝ	ΛΑΚΩΝΙΑΣ	Δ
ΖΑΡΑΚΑ	ΛΑΚΩΝΙΑΣ	Δ
ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑΣ	ΛΑΚΩΝΙΑΣ	Δ
ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	Γ
ΑΡΙΟΣ	ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	Ε
ΑΡΦΑΡΩΝ	ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	Ε
ΘΟΥΡΙΑΣ	ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	Ε
ΛΕΥΚΤΡΟΥ	ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	Γ
ΑΒΙΑΣ	ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	Δ
ΜΕΣΣΗΝΗΣ	ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	Δ
ΑΙΠΕΙΑΣ	ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	Γ
ΑΝΔΡΟΥΣΑΣ	ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	Ε
ΑΡΙΣΤΟΜΕΝΟΥΣ	ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	Ε
ΒΟΥΦΡΑΔΩΝ (ΒΟΥΦΡΑΔΟΣ)	ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	Ε
ΙΘΩΜΗΣ	ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	Ε
ΠΕΤΑΛΙΔΙΟΥ	ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	Δ
ΤΡΙΚΟΡΦΟΥ	ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	Ε
ΜΕΛΙΓΑΛΑ	ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	Ε
ΑΝΔΑΝΙΑΣ	ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	Ε
ΔΩΡΙΟΥ	ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	Ε
ΕΙΡΑΣ	ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	Ε
ΟΙΧΑΛΙΑΣ	ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	Ε
ΠΥΛΟΥ	ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	Δ
ΚΟΡΩΝΗΣ	ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	Γ
ΜΕΘΩΝΗΣ	ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	Γ
ΝΕΣΤΟΡΟΣ	ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	Γ
ΠΑΠΑΦΛΕΣΣΑ	ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	Ε

ΧΙΛΙΟΧΩΡΙΩΝ	ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	Ε
ΚΥΠΑΡΙΣΣΙΑΣ	ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	Δ
ΑΕΤΟΥ	ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	Ε
ΑΥΛΩΝΟΣ	ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	Δ
ΓΑΡΓΑΛΙΑΝΩΝ	ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	Δ
ΤΡΙΠΥΛΗΣ	ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	Ε
ΦΙΛΙΑΤΡΩΝ	ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	Δ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ		
ΑΘΗΝΑΙΩΝ	ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	Β
ΒΥΡΩΝΟΣ	ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	Δ
ΓΑΛΑΤΣΙΟΥ	ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	Ε
ΔΑΦΝΗΣ	ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	Ε
ΥΜΗΤΤΟΥ	ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	Ε
ΖΩΓΡΑΦΟΥ	ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	Ε
ΗΛΙΟΥΠΟΛΗΣ	ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	Ε
ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ	ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	Ε
ΝΕΑΣ ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑΣ	ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	Γ
ΝΕΑΣ ΧΑΛΚΗΔΟΝΟΣ	ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	Ε
ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ	ΒΟΡΕΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	Γ
ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ	ΒΟΡΕΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	Γ
ΒΡΙΛΗΣΣΙΩΝ	ΒΟΡΕΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	Ε
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	ΒΟΡΕΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	Ε
ΚΗΦΙΣΙΑΣ	ΒΟΡΕΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	Γ
ΕΚΑΛΗΣ	ΒΟΡΕΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	Γ
ΝΕΑΣ ΕΡΥΘΡΑΙΑΣ	ΒΟΡΕΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	Γ
ΠΕΥΚΗΣ	ΒΟΡΕΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	Ε
ΛΥΚΟΒΡΥΣΗΣ	ΒΟΡΕΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	Γ
ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΩΣ	ΒΟΡΕΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	Β
ΝΕΑΣ ΙΩΝΙΑΣ	ΒΟΡΕΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	Ε
ΧΟΛΑΡΓΟΥ	ΒΟΡΕΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	Ε
ΠΑΠΑΓΟΥ	ΒΟΡΕΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	Ε
ΜΕΛΙΣΣΙΩΝ	ΒΟΡΕΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	Δ
ΝΕΑΣ ΠΕΝΤΕΛΗΣ	ΒΟΡΕΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	Δ
ΠΕΝΤΕΛΗΣ	ΒΟΡΕΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	Δ
ΨΥΧΙΚΟΥ	ΒΟΡΕΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	Δ
ΝΕΟΥ ΨΥΧΙΚΟΥ	ΒΟΡΕΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	Ε
ΦΙΛΟΘΕΗΣ	ΒΟΡΕΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	Ε
ΧΑΛΑΝΔΡΙΟΥ	ΒΟΡΕΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	Γ

ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΟΥ	ΔΥΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	Δ
ΑΓΙΑΣ ΒΑΡΒΑΡΑΣ	ΔΥΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	Ε
ΑΓΙΩΝ ΑΝΑΡΓΥΡΩΝ	ΔΥΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	Ε
ΚΑΜΑΤΕΡΟΥ	ΔΥΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	Ε
ΑΙΓΑΛΕΩ	ΔΥΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	Ε
ΙΛΙΟΥ (ΝΕΩΝ ΛΙΟΣΙΩΝ)	ΔΥΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	Δ
ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΗΣ	ΔΥΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	Ε
ΧΑΪΔΑΡΙΟΥ	ΔΥΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	Γ
ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ	ΝΟΤΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	Β
ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	ΝΟΤΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	Ε
ΑΛΙΜΟΥ	ΝΟΤΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	Β
ΓΛΥΦΑΔΑΣ	ΝΟΤΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	Β
ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΕΩΣ	ΝΟΤΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	Δ
ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ	ΝΟΤΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	Δ
ΜΟΣΧΑΤΟΥ	ΝΟΤΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	Β
ΤΑΥΡΟΥ	ΝΟΤΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	Ε
ΝΕΑΣ ΣΜΥΡΝΗΣ	ΝΟΤΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	Β
ΠΑΛΑΙΟΥ ΦΑΛΗΡΟΥ	ΝΟΤΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	Β
ΑΧΑΡΝΩΝ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	Δ
ΘΡΑΚΟΜΑΚΕΔΟΝΩΝ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	Δ
ΒΟΥΛΑΣ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	Γ
ΒΑΡΗΣ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	Γ
ΒΟΥΛΙΑΓΜΕΝΗΣ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	Β
ΑΓΙΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΥ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	Γ
ΑΝΟΙΞΕΩΣ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	Ε
ΔΙΟΝΥΣΟΥ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	Ε
ΔΡΟΣΙΑΣ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	Γ
ΚΡΥΟΝΕΡΙΟΥ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	Ε
ΡΟΔΟΠΟΛΕΩΣ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	Ε
ΣΤΑΜΑΤΑΣ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	Ε
ΚΡΩΠΙΑΣ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	Ε
ΛΑΥΡΕΩΤΙΚΗΣ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	Γ
ΑΓΙΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	Γ
ΚΕΡΑΤΕΑΣ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	Δ
ΜΑΡΑΘΩΝΟΣ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	Γ
ΒΑΡΝΑΒΑ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	Ε
ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	Ε
ΝΕΑΣ ΜΑΚΡΗΣ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	Β

ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΥ ΜΕΣΟΓΑΙΑΣ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	Γ
ΠΑΙΑΝΙΑΣ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	Δ
ΓΛΥΚΩΝ ΝΕΡΩΝ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	Ε
ΓΕΡΑΚΑ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	Ε
ΑΝΘΟΥΣΗΣ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	Ε
ΠΑΛΛΗΝΗΣ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	Ε
ΡΑΦΗΝΑΣ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	Γ
ΠΙΚΕΡΜΙΟΥ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	Δ
ΚΑΛΥΒΙΩΝ ΘΟΡΙΚΟΥ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	Δ
ΑΝΑΒΥΣΣΟΥ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	Β
ΚΟΥΒΑΡΑ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	Ε
ΠΑΛΑΙΑΣ ΦΩΚΑΙΑΣ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	Δ
ΣΑΡΩΝΙΔΟΣ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	Δ
ΣΠΑΤΩΝ-ΛΟΥΤΣΑΣ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	Γ
ΑΡΤΕΜΙΔΟΣ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	Δ
ΩΡΩΠΙΩΝ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	Δ
ΑΥΛΩΝΟΣ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	Ε
ΑΦΙΔΝΩΝ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	Ε
ΚΑΛΑΜΟΥ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	Γ
ΚΑΠΑΝΔΡΙΤΙΟΥ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	Ε
ΜΑΛΑΚΑΣΗΣ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	Ε
ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΥ ΩΡΩΠΟΥ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	Γ
ΠΟΛΥΔΕΝΔΡΙΟΥ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	Ε
ΣΥΚΑΜΙΝΟΥ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	Ε
ΕΛΕΥΣΙΝΟΣ	ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	Γ
ΜΑΓΟΥΛΑΣ	ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	Ε
ΑΣΠΡΟΠΥΡΓΟΥ	ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	Ε
ΜΑΝΔΡΑΣ	ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	Ε
ΒΙΛΙΩΝ	ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	Δ
ΕΡΥΘΡΩΝ	ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	Ε
ΟΙΝΟΗΣ	ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	Ε
ΜΕΓΑΡΕΩΝ	ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	Δ
ΝΕΑΣ ΠΕΡΑΜΟΥ	ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	Ε
ΑΝΩ ΛΙΟΣΙΩΝ	ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	Ε
ΖΕΦΥΡΙΟΥ	ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	Ε
ΦΥΛΗΣ	ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	Ε
ΠΕΙΡΑΙΩΣ	ΠΕΙΡΑΙΩΣ	Β

ΚΕΡΑΤΣΙΝΙΟΥ	ΠΕΙΡΑΙΩΣ	Ε
ΔΡΑΠΕΤΣΩΝΑΣ	ΠΕΙΡΑΙΩΣ	Ε
ΚΟΡΥΔΑΛΛΟΥ	ΠΕΙΡΑΙΩΣ	Ε
ΝΙΚΑΙΑΣ	ΠΕΙΡΑΙΩΣ	Δ
ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΡΕΝΤΗ	ΠΕΙΡΑΙΩΣ	Ε
ΠΕΡΑΜΑΤΟΣ	ΠΕΙΡΑΙΩΣ	Ε
ΣΑΛΑΜΙΝΑΣ	ΝΗΣΩΝ	Ε
ΑΜΠΕΛΑΚΙΩΝ	ΝΗΣΩΝ	Ε
ΥΔΡΑΣ	ΝΗΣΩΝ	Γ
ΑΓΚΙΣΤΡΙΟΥ	ΝΗΣΩΝ	Β
ΑΙΓΙΝΑΣ	ΝΗΣΩΝ	Β
ΚΥΘΗΡΩΝ	ΝΗΣΩΝ	Γ
ΑΝΤΙΚΥΘΗΡΩΝ	ΝΗΣΩΝ	Ε
ΠΟΡΟΥ	ΝΗΣΩΝ	Β
ΣΠΕΤΣΩΝ	ΝΗΣΩΝ	Β
ΤΡΟΙΖΗΝΟΣ	ΝΗΣΩΝ	Δ
ΜΕΘΑΝΩΝ	ΝΗΣΩΝ	Γ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ		
ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ	ΛΕΣΒΟΥ	Γ
ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ	ΛΕΣΒΟΥ	Ε
ΑΓΙΑΣΟΥ	ΛΕΣΒΟΥ	Ε
ΓΕΡΑΣ	ΛΕΣΒΟΥ	Δ
ΕΡΕΣΟΥ - ΑΝΤΙΣΣΗΣ	ΛΕΣΒΟΥ	Δ
ΕΥΕΡΓΕΤΟΥΛΑ	ΛΕΣΒΟΥ	Ε
ΚΑΛΛΟΝΗΣ	ΛΕΣΒΟΥ	Δ
ΛΟΥΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΘΕΡΜΗΣ	ΛΕΣΒΟΥ	Γ
ΜΑΝΤΑΜΑΔΟΥ	ΛΕΣΒΟΥ	Ε
ΜΗΘΥΜΝΑΣ	ΛΕΣΒΟΥ	Β
ΠΕΤΡΑΣ	ΛΕΣΒΟΥ	Γ
ΠΛΩΜΑΡΙΟΥ	ΛΕΣΒΟΥ	Δ
ΠΟΛΙΧΝΙΤΟΥ	ΛΕΣΒΟΥ	Δ
ΑΓΙΟΥ ΚΗΡΥΚΟΥ	ΙΚΑΡΙΑΣ	Γ
ΕΥΔΗΛΟΥ	ΙΚΑΡΙΑΣ	Δ
ΡΑΧΩΝ	ΙΚΑΡΙΑΣ	Δ
ΦΟΥΡΝΩΝ ΚΟΡΣΕΩΝ	ΙΚΑΡΙΑΣ	Ε

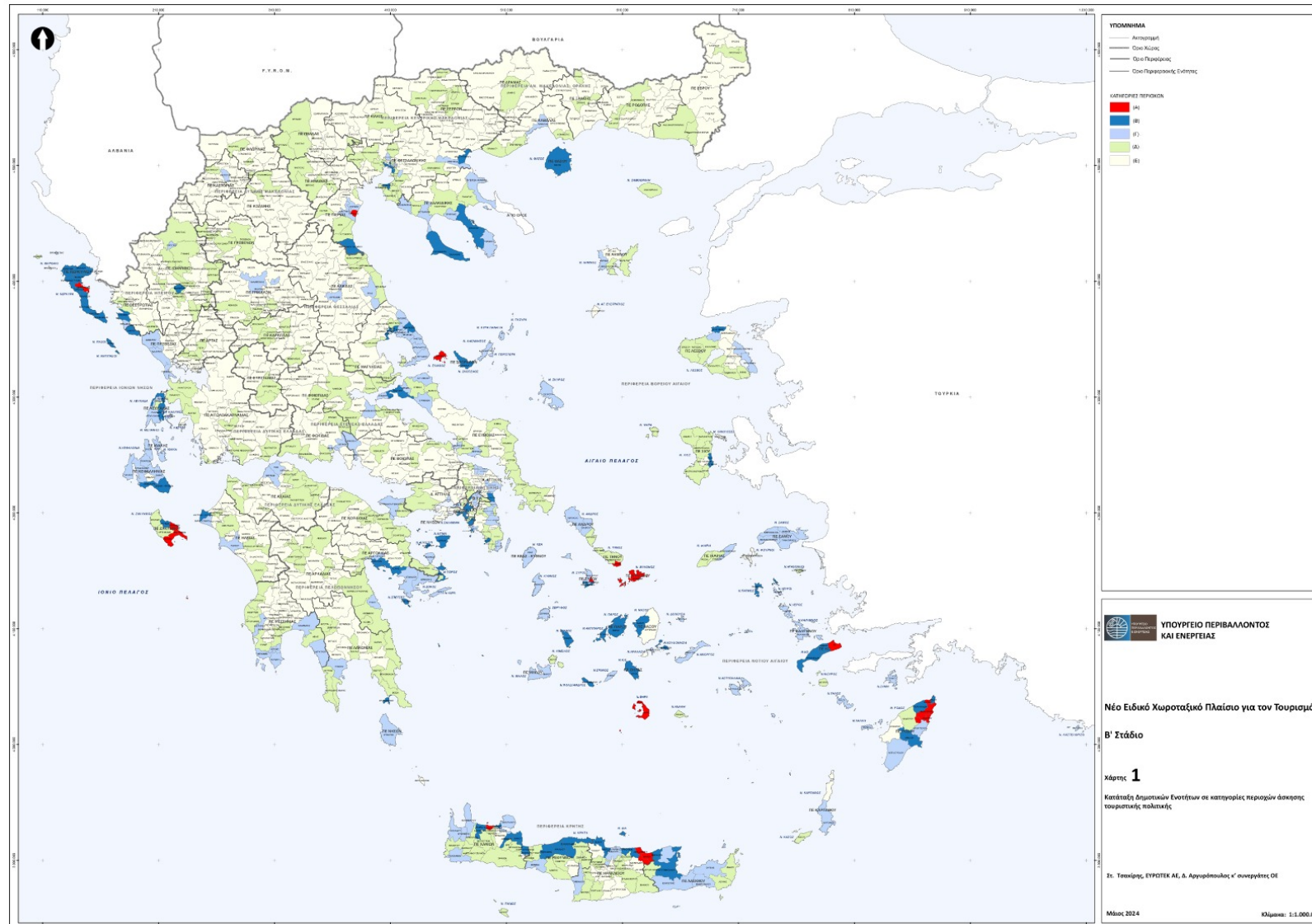
ΜΥΡΙΝΑΣ	ΛΗΜΝΟΥ	Γ
ΑΤΣΙΚΗΣ	ΛΗΜΝΟΥ	Ε
ΜΟΥΔΡΟΥ	ΛΗΜΝΟΥ	Δ
ΝΕΑΣ ΚΟΥΤΑΛΗΣ	ΛΗΜΝΟΥ	Δ
ΑΓΙΟΥ ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΥ	ΛΗΜΝΟΥ	Ε
ΒΑΘΕΟΣ	ΣΑΜΟΥ	Γ
ΚΑΡΛΟΒΑΣΙΩΝ	ΣΑΜΟΥ	Γ
ΜΑΡΑΘΟΚΑΜΠΟΥ	ΣΑΜΟΥ	Γ
ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΟΥ	ΣΑΜΟΥ	Γ
ΧΙΟΥ	ΧΙΟΥ	Β
ΑΓΙΟΥ ΜΗΝΑ	ΧΙΟΥ	Β
ΑΜΑΝΗΣ	ΧΙΟΥ	Δ
ΙΩΝΙΑΣ	ΧΙΟΥ	Δ
ΚΑΜΠΟΧΩΡΩΝ	ΧΙΟΥ	Ε
ΚΑΡΔΑΜΥΛΩΝ	ΧΙΟΥ	Δ
ΜΑΣΤΙΧΟΧΩΡΙΩΝ	ΧΙΟΥ	Δ
ΟΜΗΡΟΥΠΟΛΗΣ	ΧΙΟΥ	Δ
ΟΙΝΟΥΣΣΩΝ	ΧΙΟΥ	Ε
ΨΑΡΩΝ	ΧΙΟΥ	Δ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ		
ΕΡΜΟΥΠΟΛΕΩΣ	ΣΥΡΟΥ	Α
ΑΝΩ ΣΥΡΟΥ	ΣΥΡΟΥ	Γ
ΠΟΣΕΙΔΩΝΙΑΣ	ΣΥΡΟΥ	Β
ΑΝΔΡΟΥ	ΑΝΔΡΟΥ	Γ
ΚΟΡΘΙΟΥ	ΑΝΔΡΟΥ	Δ
ΥΔΡΟΥΣΑΣ	ΑΝΔΡΟΥ	Γ
ΘΗΡΑΣ	ΘΗΡΑΣ	Α
ΟΙΑΣ	ΘΗΡΑΣ	Α
ΑΝΑΦΗΣ	ΘΗΡΑΣ	Δ
ΙΗΤΩΝ	ΘΗΡΑΣ	Β
ΣΙΚΙΝΟΥ	ΘΗΡΑΣ	Γ
ΦΟΛΕΓΑΝΔΡΟΥ	ΘΗΡΑΣ	Β
ΚΑΛΥΜΝΙΩΝ	ΚΑΛΥΜΝΟΥ	Γ
ΑΓΑΘΟΝΗΣΙΟΥ	ΚΑΛΥΜΝΟΥ	Δ
ΑΣΤΥΠΑΛΛΙΑΣ	ΚΑΛΥΜΝΟΥ	Γ
ΛΕΙΨΩΝ	ΚΑΛΥΜΝΟΥ	Γ
ΛΕΡΟΥ	ΚΑΛΥΜΝΟΥ	Γ

ΠΑΤΜΟΥ	ΚΑΛΥΜΝΟΥ	Β
ΚΑΡΠΑΘΟΥ	ΚΑΡΠΑΘΟΥ	Γ
ΟΛΥΜΠΟΥ	ΚΑΡΠΑΘΟΥ	Ε
ΚΑΣΟΥ	ΚΑΡΠΑΘΟΥ	Δ
ΚΕΑΣ	ΚΕΑΣ - ΚΥΘΝΟΥ	Γ
ΚΥΘΝΟΥ	ΚΕΑΣ - ΚΥΘΝΟΥ	Γ
ΚΩ	ΚΩ	Α
ΔΙΚΑΙΟΥ	ΚΩ	Β
ΗΡΑΚΛΕΙΔΩΝ	ΚΩ	Β
ΝΙΣΥΡΟΥ	ΚΩ	Δ
ΜΗΛΟΥ	ΜΗΛΟΥ	Γ
ΚΙΜΩΛΟΥ	ΜΗΛΟΥ	Δ
ΣΕΡΙΦΟΥ	ΜΗΛΟΥ	Γ
ΣΙΦΝΟΥ	ΜΗΛΟΥ	Β
ΜΥΚΟΝΟΥ	ΜΥΚΟΝΟΥ	Α
ΑΜΟΡΓΟΥ	ΝΑΞΟΥ	Γ
ΝΑΞΟΥ	ΝΑΞΟΥ	Β
ΔΟΝΟΥΣΗΣ	ΝΑΞΟΥ	Γ
ΔΡΥΜΑΛΙΑΣ	ΝΑΞΟΥ	Ε
ΗΡΑΚΛΕΙΑΣ	ΝΑΞΟΥ	Ε
ΚΟΥΦΟΝΗΣΙΩΝ	ΝΑΞΟΥ	Β
ΣΧΟΙΝΟΥΣΣΗΣ	ΝΑΞΟΥ	Γ
ΠΑΡΟΥ	ΠΑΡΟΥ	Β
ΑΝΤΙΠΑΡΟΥ	ΠΑΡΟΥ	Β
ΡΟΔΟΥ	ΡΟΔΟΥ	Β
ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΥ	ΡΟΔΟΥ	Γ
ΑΤΑΒΥΡΟΥ	ΡΟΔΟΥ	Ε
ΑΦΑΝΤΟΥ	ΡΟΔΟΥ	Α
ΙΑΛΥΣΟΥ	ΡΟΔΟΥ	Α
ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ	ΡΟΔΟΥ	Α
ΚΑΜΕΙΡΟΥ	ΡΟΔΟΥ	Δ
ΛΙΝΔΙΩΝ	ΡΟΔΟΥ	Β
ΝΟΤΙΑΣ ΡΟΔΟΥ	ΡΟΔΟΥ	Γ
ΠΕΤΑΛΟΥΔΩΝ	ΡΟΔΟΥ	Β
ΜΕΓΙΣΤΗΣ	ΡΟΔΟΥ	Γ
ΣΥΜΗΣ	ΡΟΔΟΥ	Γ
ΤΗΛΟΥ	ΡΟΔΟΥ	Γ
ΧΑΛΚΗΣ	ΡΟΔΟΥ	Γ
ΤΗΝΟΥ	ΤΗΝΟΥ	Α

ΕΞΩΜΒΟΥΡΓΟΥ	ΤΗΝΟΥ	Δ
ΠΑΝΟΡΜΟΥ	ΤΗΝΟΥ	Δ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ		
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	Γ
ΓΟΡΓΟΛΑΪΝΗ	ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	Δ
ΝΕΑΣ ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΣΟΥ	ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	Γ
ΠΑΛΙΑΝΗΣ	ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	Ε
ΤΕΜΕΝΟΥΣ	ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	Ε
ΝΙΚΟΥ ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ	ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	Δ
ΑΡΧΑΝΩΝ	ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	Δ
ΑΣΤΕΡΟΥΣΙΩΝ	ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	Ε
ΒΙΑΝΝΟΥ	ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	Δ
ΓΟΡΤΥΝΑΣ	ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	Δ
ΑΓΙΑΣ ΒΑΡΒΑΡΑΣ	ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	Ε
ΚΟΦΙΝΑ	ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	Ε
ΡΟΥΒΑ	ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	Ε
ΓΑΖΙΟΥ	ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	Β
ΚΡΟΥΣΩΝΑ	ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	Δ
ΤΥΛΙΣΟΥ	ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	Ε
ΚΑΣΤΕΛΛΙΟΥ	ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	Ε
ΑΡΚΑΛΟΧΩΡΙΟΥ	ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	Δ
ΘΡΑΨΑΝΟΥ	ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	Ε
ΜΟΙΡΩΝ	ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	Δ
ΖΑΡΟΥ	ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	Δ
ΤΥΜΠΑΚΙΟΥ	ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	Γ
ΓΟΥΒΩΝ	ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	Β
ΕΠΙΣΚΟΠΗΣ	ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	Δ
ΜΑΛΙΩΝ	ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	Α
ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΥ	ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	Α
ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ	ΛΑΣΙΘΙΟΥ	Β
ΒΡΑΧΑΣΙΟΥ	ΛΑΣΙΘΙΟΥ	Β
ΝΕΑΠΟΛΗΣ	ΛΑΣΙΘΙΟΥ	Γ
ΙΕΡΑΠΕΤΡΑΣ	ΛΑΣΙΘΙΟΥ	Γ
ΜΑΚΡΥ ΓΙΑΛΟΥ	ΛΑΣΙΘΙΟΥ	Γ
ΟΡΟΠΕΔΙΟΥ ΛΑΣΙΘΙΟΥ	ΛΑΣΙΘΙΟΥ	Δ
ΣΗΤΕΙΑΣ	ΛΑΣΙΘΙΟΥ	Γ
ΑΝΑΛΗΨΗΣ	ΛΑΣΙΘΙΟΥ	Γ
ΙΤΑΝΟΥ	ΛΑΣΙΘΙΟΥ	Δ

ΛΕΥΚΗΣ	ΛΑΝΑΣΙΘΙΟΥ	Δ
ΡΕΘΥΜΝΗΣ	ΡΕΘΥΜΝΟΥ	Β
ΑΡΚΑΔΙΟΥ	ΡΕΘΥΜΝΟΥ	Β
ΛΑΠΠΑΙΩΝ	ΡΕΘΥΜΝΟΥ	Δ
ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ ΦΩΚΑ	ΡΕΘΥΜΝΟΥ	Δ
ΛΑΜΠΗΣ	ΡΕΘΥΜΝΟΥ	Δ
ΦΟΙΝΙΚΑ	ΡΕΘΥΜΝΟΥ	Γ
ΣΥΒΡΙΤΟΥ	ΡΕΘΥΜΝΟΥ	Δ
ΚΟΥΡΗΤΩΝ	ΡΕΘΥΜΝΟΥ	Ε
ΑΝΩΓΕΙΩΝ	ΡΕΘΥΜΝΟΥ	Δ
ΓΕΡΟΠΟΤΑΜΟΥ	ΡΕΘΥΜΝΟΥ	Β
ΖΩΝΙΑΝΩΝ	ΡΕΘΥΜΝΟΥ	Δ
ΚΟΥΛΟΥΚΩΝΑ	ΡΕΘΥΜΝΟΥ	Δ
ΧΑΝΙΩΝ	ΧΑΝΙΩΝ	Β
ΑΚΡΩΤΗΡΙΟΥ	ΧΑΝΙΩΝ	Γ
ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ	ΧΑΝΙΩΝ	Ε
ΘΕΡΙΣΟΥ	ΧΑΝΙΩΝ	Δ
ΚΕΡΑΜΙΩΝ	ΧΑΝΙΩΝ	Ε
ΝΕΑΣ ΚΥΔΩΝΙΑΣ	ΧΑΝΙΩΝ	Α
ΣΟΥΔΑΣ	ΧΑΝΙΩΝ	Γ
ΚΡΥΟΝΕΡΙΔΑΣ	ΧΑΝΙΩΝ	Δ
ΑΡΜΕΝΩΝ	ΧΑΝΙΩΝ	Β
ΑΣΗ ΓΩΝΙΑΣ	ΧΑΝΙΩΝ	Ε
ΒΑΜΟΥ	ΧΑΝΙΩΝ	Β
ΓΕΩΡΓΙΟΥΠΟΛΕΩΣ	ΧΑΝΙΩΝ	Β
ΦΡΕ	ΧΑΝΙΩΝ	Δ
ΓΑΥΔΟΥ	ΧΑΝΙΩΝ	Δ
ΠΕΛΕΚΑΝΟΥ	ΧΑΝΙΩΝ	Γ
ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΥ ΣΕΛΙΝΟΥ	ΧΑΝΙΩΝ	Δ
ΚΑΝΤΑΝΟΥ	ΧΑΝΙΩΝ	Δ
ΚΙΣΣΑΜΟΥ	ΧΑΝΙΩΝ	Γ
ΙΝΑΧΩΡΙΟΥ	ΧΑΝΙΩΝ	Δ
ΜΥΘΗΜΝΗΣ	ΧΑΝΙΩΝ	Γ
ΠΛΑΤΑΝΙΑ	ΧΑΝΙΩΝ	Β
ΒΟΥΚΟΛΙΩΝ	ΧΑΝΙΩΝ	Δ
ΚΟΛΥΜΒΑΡΙΟΥ	ΧΑΝΙΩΝ	Γ
ΜΟΥΣΟΥΡΩΝ	ΧΑΝΙΩΝ	Δ
ΣΦΑΚΙΩΝ	ΧΑΝΙΩΝ	Δ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β - Χάρτης 1

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

Για την πληρέστερη προστασία και την ορθολογική διαχείριση του περιβάλλοντος κατά την έγκριση, εφαρμογή και παρακολούθηση του ΕΧΠ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ επιβάλλονται οι όροι, περιορισμοί και γενικές κατευθύνσεις (Γενικοί όροι και περιορισμοί ανά αντικείμενο προστασίας) που ακολουθούν:

Α. Γενικοί όροι

α. Ενσωματώνονται κατάλληλα κριτήρια επιλογής προτάσεων, οι οποίες κατά το δυνατόν διασφαλίζουν την προστασία του περιβάλλοντος, με έμφαση στα παρακάτω:

1. Ανταπόκριση στην αρχή μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης (άρθρο 9§4 του Κανονισμού 2021/1060, περί καθορισμού κοινών διατάξεων για τα Ταμεία της Πολιτικής Συνοχής 2021-2027), η οποία αναφέρεται στην αποφυγή σημαντικών επιβαρύνσεων σε έξι περιβαλλοντικούς και κλιματικούς στόχους (αντιμετώπιση κλιματικής αλλαγής, προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, αειφορική χρήση και προστασία υδάτινων και θαλάσσιων πόρων, κυκλική οικονομία, αποτροπή και έλεγχος ρύπανσης, προστασία και αποκατάσταση βιοποικιλότητας και οικοσυστημάτων).
2. Εκπλήρωση των απαιτήσεων ανθεκτικότητας των υποδομών στην κλιματική αλλαγή (climate proofing of infrastructure), όπως αυτές προκύπτουν από τα σχετικά θεσμικά, τεχνικά και καθοδηγητικά κείμενα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.
3. Συμμόρφωση με τις περιβαλλοντικές απαιτήσεις που θέτουν το εκάστοτε ισχύον πάγιο εθνικό ρυθμιστικό πλαίσιο του περιβάλλοντος
4. Δυνατότητα προσαρμογής στις απαιτήσεις που δημιουργεί η πράσινη και η ψηφιακή μετάβαση

α. Λαμβάνεται μέριμνα για την αποφυγή σωρευτικών αρνητικών επιπτώσεων σε μια περιοχή, στην περίπτωση που παρατηρηθεί μεγάλο πλήθος παρεμβάσεων σε αυτήν. Τα προτεινόμενα μέτρα συσχετίζονται με μέτρα που περιλαμβάνονται σε άλλα θεσμικά σχέδια (π.χ. χωροταξικός σχεδιασμός), με σκοπό τον έλεγχο

τυχόν αλληλοκάλυψης, τη διασφάλιση συμπληρωματικότητας και την αποφυγή συγκρούσεων μεταξύ τους.

β. Λαμβάνονται υπόψη οι τρεις πυλώνες της αειφορίας, δηλαδή η κοινωνία, η οικονομία και το περιβάλλον. Εργαλείο για την διασφάλιση της αειφορίας, είναι ο δείκτης της φέρουσας ικανότητας (carrying capacity). Προκειμένου για οικοσυστήματα, η φέρουσα ικανότητα αφορά τον αριθμό των ειδών ή μονάδων ενός είδους που μπορούν να συντηρηθούν επ' άπειρον από ένα οικοσύστημα χωρίς την υποβάθμισή του, για τη διασφάλιση της επιθυμητής ισορροπίας ανάμεσα στην αντοχή ενός οικοσυστήματος και την ανθρωπογενή παρέμβαση. Ειδικότερα, ως "tourism carrying capacity" νοείται το περιβαλλοντικό αποτύπωμα του τουρισμού στην φέρουσα ικανότητα του περιβάλλοντος.

γ. Για την ανάπτυξη νέων τουριστικών εγκαταστάσεων, λαμβάνονται υπόψη η ανθεκτικότητα, ο ορισμός κλινών και δομών, η βιώσιμη κινητικότητα, η διατήρηση της φύσης, η χωροταξία στις θαλάσσιες δραστηριότητες, ο πλούτος της παράκτιας ζώνης, τα ήθη και τα έθιμα των μόνιμων κατοίκων, οι δομές υγείας, πρόνοιας, η ψηφιακή υπηρεσία (smart islands) καθώς και η επάρκεια των υποδομών ύδρευσης, διαχείρισης υγρών και στερεών αποβλήτων και το ανθρακικό αποτύπωμα. Επιπλέον εξασφαλίζεται η συμμόρφωση με το Διεθνές, Ευρωπαϊκό και Εθνικό Πλαίσιο, ανά τομέα, μεταξύ άλλων, που αφορά το Φυσικό Περιβάλλον, τη Βιοποικιλότητα, τα Δάση, τη Διαχείριση Υδάτων, τη Διαχείριση Αποβλήτων, την Κυκλική Οικονομία, τις Μεταφορές, τον Πολεοδομικό Σχεδιασμό, την Εξοικονόμηση Ενέργειας, την Ενεργειακή Απόδοση, τις ΑΠΕ, την Κλιματική Αλλαγή, τα Αέρια του Θερμοκηπίου, την Πράσινη Καινοτομία, τον Ψηφιακό Μετασχηματισμό.

δ. Κατά τον σχεδιασμό των έργων και δραστηριοτήτων που αφορούν την υλοποίηση του Σχεδίου, λαμβάνονται υπόψη τα οικεία ΠεΣΠΚΑ, τα οποία έχουν προκύψει μετά από ανάλυση τρωτότητας, έχοντας λάβει υπόψη τα τοπικά κλιματικά δεδομένα.

ε. Τα έργα, που υλοποιούνται στα πλαίσια της τουριστικής ανάπτυξης, διασφαλίζουν την ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή και τη συμβατότητα

ως προς την επίτευξη των εθνικών στόχων μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια το Κλίμα (ΕΣΕΚ). Λαμβάνονται υπόψη τα εκάστοτε εγκεκριμένα ΣΔΚΠ.

στ. Ρυθμίσεις ή κατευθύνσεις που προβλέπονται από τον εν ισχύ πολεοδομικό σχεδιασμό πρώτου επιπέδου ή ειδικά διατάγματα ή από τα ισχύοντα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια και καθορίζουν αυστηρότερους όρους και περιορισμούς δόμησης ή περιορισμούς χρήσεων, κατισχύουν των ρυθμίσεων του ΕΧΠ-Τ, προκειμένου το ΕΧΠ-Τ να ανταποκρίνεται στις ειδικότερες απαιτήσεις που απορρέουν από τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης.

ζ. Τα ειδικά ΠΔ/τα προστασίας ή εξειδίκευσης χρήσεων γης, κατισχύουν του ΕΧΠ-Τ.

η. Οι κατευθύνσεις του Πλαισίου εφαρμόζονται υπό την προϋπόθεση της συμβατότητας με τα προβλεπόμενα μέτρα διατήρησης των εγκεκριμένων Εθνικών Σχεδίων Δράσης, για είδη και τύπους οικοτόπων και με τα αποτελέσματα των Εθνικών Εκθέσεων εφαρμογής των άρθρων 17 της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ και 12 της Οδηγίας 2009/147/ΕΚ, όπως αυτά εξειδικεύονται στα κατώτερα επίπεδα σχεδιασμού και αδειοδότησης, στο μέτρο που αυτά προσδιορίζουν περιοχές αυξημένης οικολογικής ευαισθησίας ή κρίσιμες πιέσεις σε εθνικό επίπεδο.

θ. Αξιοποιούνται εργαλεία ολιστικής αξιολόγησης βιωσιμότητας για κτίρια και υποδομές, με αναγνωρισμένα μέτρα απόδοσης, τα οποία αντιστοιχούν σε καθιερωμένα σημεία αναφοράς, για την αξιολόγηση των προδιαγραφών του σχεδιασμού, της κατασκευής και της χρήσης ενός κτιρίου, ελέγχοντας παράγοντες, όπως ο σχεδιασμός χαμηλού αντίκτυπου στο περιβάλλον και η μείωση των εκπομπών άνθρακα, η ανθεκτικότητα του σχεδιασμού, η προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή καθώς και η οικολογική αξία και η προστασία της βιοποικιλότητας .

Β. Ειδικότεροι όροι ανά αντικείμενο προστασίας:

1. Διαχείριση υδάτων

Για την ορθολογική διαχείριση των υδατικών πόρων, ακολουθούνται οι παρακάτω κατευθύνσεις :

- 1.1. Οποιοδήποτε έργο τουριστικής ανάπτυξης είναι συμβατό με τα μέτρα, περιορισμούς ή και απαγορεύσεις των εκάστοτε εγκεκριμένων οικείων Σχέδιων Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών (ΣΔΛΑΠ) και Κινδύνων Πλημμύρας Λεκανών Απορροής Ποταμών (ΣΔΚΠ). Λαμβάνεται υπόψη ο προσδιορισμός και η παρουσίαση των περιοχών που εντάσσονται στο Μητρώο Προστατευόμενων Περιοχών στο πλαίσιο της 2ης Αναθεώρησης των ΣΔΛΑΠ. Να ληφθούν υπόψη τα συμπληρωματικά μέτρα ανά ΛΑΠ που έχουν θεσπιστεί, επιπλέον των βασικών μέτρων, με σκοπό την επίτευξη των στόχων της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ (άρθρο 4), για τον έλεγχο αντλήσεων, τον τεχνητό εμπλουτισμό, την επαναχρησιμοποίηση επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων από ΕΕΛ τριτοβάθμιας επεξεργασίας, από μεγάλες ξενοδοχειακές μονάδες κ.ά. όπως μέριμνα ή/και κίνητρα για την εγκατάσταση εξοπλισμού εξοικονόμησης νερού / αναβάθμισης εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων σε μεγάλες ξενοδοχειακές μονάδες και μείωσης αντλήσεων από υπόγεια υδατικά συστήματα.
- 1.2. Λαμβάνονται υπόψη τα εκάστοτε ισχύοντα Σχέδια Αντιμετώπισης Φαινομένων Λειψυδρίας και Ξηρασίας ανά Υδατικό Διαμέρισμα. Ελέγχονται οι πάσης φύσεως άδειες εκτέλεσης έργων αξιοποίησης υδατικών πόρων, οι άδειες απόληψης επιφανειακού και υπόγειου ύδατος, αποθήκευσης επιφανειακού νερού, άδειες χρήσης ύδατος, η προστασία σημείων υδροληψίας ύδατος για ανθρώπινη κατανάλωση, σύμφωνα με το εκάστοτε Σχέδιο Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών, με βάση τις ισχύουσες κανονιστικές διατάξεις και ειδικά νομοθετήματα και σύμφωνα με τη γενικότερη πολιτική διαχείρισης των υδάτων της περιοχής, στο πλαίσιο επίτευξης των περιβαλλοντικών στόχων, δεδομένου ότι τα έργα και οι δραστηριότητες αξιοποίησης υδατικών πόρων που αφορούν σε απολήψεις από επιφανειακά και υπόγεια ύδατα υπόκεινται σε περιβαλλοντική αδειοδότηση. Λαμβάνονται αυστηρά μέτρα για την προστασία των υδάτων που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα οικεία

ΣΔΛΑΠ, παράλληλα με την αυστηρή τήρηση της ισχύουσας νομοθεσίας για την ποιότητα νερού ανθρώπινης κατανάλωσης .

- 1.3. Η υλοποίηση έργων, δράσεων και δραστηριοτήτων δεν μπορεί να τροποποιεί τα φυσικά χαρακτηριστικά των υπόγειων και επιφανειακών υδάτων ή να συμβάλλει στη μεταβολή της στάθμης των υπόγειων υδάτων. Σκοπός είναι η αποτροπή της υποβάθμισης της κατάστασης των υδατικών συστημάτων και η επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ. Σε αντίθετη περίπτωση εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 4.7 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ.
- 1.4. Εξασφαλίζεται η ορθή λειτουργία των δικτύων νερού ύδρευσης, των υποδομών διαχείρισης λυμάτων και των δικτύων όμβριων υδάτων, με γνώμονα την εξοικονόμηση του νερού στο πλαίσιο της κυκλικής οικονομίας
- 1.5. Η ανάπτυξη νέων κέντρων Ιαματικού Τουρισμού – Θερμαλιστικού εντός του εθνικού δικτύου προστατευόμενων περιοχών, γίνεται σε εναρμόνιση με το φυσικό περιβάλλον καθώς και με τα Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών και τα Περιφερειακά Σχέδια Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή.
- 1.6. Εξετάζεται, με περιβαλλοντικά και οικονομοτεχνικά κριτήρια, η εγκατάσταση μονάδων αφαλάτωσης σε συνδυασμό με Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ), με στόχο την αντιμετώπιση των αναγκών υδροδότησης. Στο πλαίσιο αυτό αξιοποιούνται οι πλέον σύγχρονες τεχνολογίες, όπως διατάξεις ανάκτησης ενέργειας πίεσης (ERD) καθώς και η δυνατότητα διάθεσης της πλεονάζουσας ενέργειας από υφιστάμενες ΑΠΕ —όταν η παραγωγή υπερβαίνει τη ζήτηση σε πραγματικό χρόνο— σε μονάδες αφαλάτωσης, και το παραγόμενο υδατικό πλεόνασμα αποθηκεύεται σε δεξαμενές, για μελλοντική κατανάλωση. Λαμβάνονται μέτρα για τη ασφαλή διάθεση του αλμόλοιπου, αφού εξεταστεί και η δυνατότητα αξιοποίησής του, με στόχο τη μείωση της αναμενόμενης πίεσης στο θαλάσσιο περιβάλλον, το οποίο είναι ήδη ευάλωτο στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής.
- 1.7. Δεδομένης της πληθώρας υφιστάμενων κολυμβητικών δεξαμενών και της ολοένα αυξανόμενης ζήτησης για κατασκευή νέων στα νησιά, με κίνδυνο εξάντλησης των υδατικών πόρων αλλά και υποβάθμισης του νησιωτικού τοπίου,

περιορίζονται οι άδειες κατασκευής κολυμβητικών δεξαμενών στις τουριστικές εγκαταστάσεις, κατόπιν θέσπισης κριτηρίων και ειδικότερων όρων από τον υποκείμενο σχεδιασμό, ιδιαίτερα στα νησιά των Περιφερειών Βορείου και Νοτίου Αιγαίου και προσαρμογής της τουριστικής νομοθεσίας (π.χ. απεμπλοκή του καθορισμού της τάξης της ξενοδοχειακής μονάδας από την ύπαρξη ή μη κολυμβητικής δεξαμενής στα νησιά του Αιγαίου). Για τις υφιστάμενες κολυμβητικές δεξαμενές, προκρίνεται για λόγους υδροοικονομίας η πλήρωσή τους με θαλασσινό νερό.

- 1.8. Γίνεται καταγραφή των απολήψεων ύδατος, είτε από επιφανειακά είτε από υπόγεια υδάτινα συστήματα, που χρησιμοποιούνται για ύδρευση, άρδευση και άλλες χρήσεις και τοποθετούνται μη μηδενιζόμενοι μετρητές παροχής.
- 1.9. Μέσω κατάλληλων κριτηρίων επιλογής, προωθούνται οι προτάσεις που ενσωματώνουν, κατά το δυνατόν, πρακτικές για τη μείωση της κατανάλωσης νερού σε όλους τους τομείς και τις χρήσεις, την προώθηση επαναχρησιμοποίησής του και τον περιορισμό της παραγωγής υγρών αποβλήτων. Σε περιοχές που αντιμετωπίζουν ελλείψεις υδατικών πόρων προκρίνεται ως υποδομή σε επίπεδο ΟΤΑ η κατασκευή μονάδων αφαλάτωσης (εφόσον οι περιοχές είναι παραθαλάσσιες) καθώς και η υλοποίηση τεχνικών εξοικονόμησης νερού (π.χ. διατάξεων εξοικονόμησης νερού σε τουαλέτες-ντουζιέρες), ανακύκλωσης των όμβριων υδάτων και αποθάρρυνση της κατασκευής κολυμβητικών δεξαμενών.
- 1.10. Υλοποιούνται κατά προτεραιότητα νέες Εγκαταστάσεις τριτοβάθμιας Επεξεργασίας Λυμάτων ή αντίστοιχη αναβάθμιση υφιστάμενων, προκειμένου τα επεξεργασμένα λύματα να επαναχρησιμοποιούνται για την κάλυψη των αρδευτικών αναγκών, στη βιομηχανία, στη φυτική παραγωγή ή σε χώρους πράσινου ή /και στη δασοφυτεύση, ιδιαίτερα στις περιοχές που παρουσιάζουν ελλείψεις υδατικών πόρων. με συστηματικό έλεγχο της ποιότητας εκροής του πριν την εφαρμογή της άρδευσης.

- 1.11. Εφαρμόζονται βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές για την ελαχιστοποίηση των παραγόμενων υγρών αποβλήτων καθώς και για την συλλογή και επεξεργασία τους.
- 1.12. Προωθείται η ολοκληρωμένη διαχείριση των αστικών λυμάτων με πρόβλεψη κατασκευής σύγχρονου, φιλικού προς το περιβάλλον αποχετευτικού δικτύου, σε όλες τις τουριστικές περιοχές, βάσει ορθολογικού σχεδιασμού και διαστασιολόγησης των δικτύων και των μονάδων διαχείρισης λυμάτων, με δυνατότητα ευελιξίας σε διακυμάνσεις της υδραυλικής παροχής, κατά τρόπο που λαμβάνει υπόψη, πέραν του μόνιμου πληθυσμού και την επιπρόσθετη πληθυσμιακή επιβάρυνση που προκύπτει από τον τουρισμό. Λαμβάνεται υπόψη το Κείμενο Κατευθυντήριων Γραμμών για τη Διαχείριση Λυμάτων Μικρών Οικισμών που έχει εκδώσει το ΥΠΕΝ (2025).
- 1.13. Για τους μικρούς οικισμούς και ιδίως για τα νησιά, συνιστάται η κατασκευή τοπικών μικρών, ευέλικτων και ενεργειακά αποδοτικών τριτοβάθμιων βιολογικών καθαρισμών, προκειμένου να επιτυγχάνονται μικρότερος χρόνος και κόστος κατασκευής δικτύου αποχέτευσης, λόγω της εγγύτητας με τον εξυπηρετούμενο πληθυσμό και αποφεύγονται τα ενεργοβόρα αντλιοστάσια λυμάτων.
- 1.14. Εξασφαλίζεται η ορθή λειτουργία των δικτύων νερού ύδρευσης, των υποδομών διαχείρισης λυμάτων και των δικτύων όμβριων υδάτων, με γνώμονα τόσο την εξοικονόμηση νερού, στο πλαίσιο της κυκλικής οικονομίας, όσο και τη διασφάλιση της δημόσιας υγείας.
- 1.15. Εξασφαλίζεται η προστασία των υδατορεμάτων, ανεξαρτήτως των διαστάσεών τους, συνεχούς ή διαλείπουσας ροής, οριοθετημένων ή μη, διευθετημένων ή μη, εντός ή εκτός σχεδίου πόλεως ή οικισμού, εντός ή εκτός δασικής περιοχής, με σκοπό τη διατήρηση της παροχετευτικότητας των επιφανειακών υδάτων προς τα κατάντη για αποφυγή ή μετριασμό των πλημμυρικών συμβάντων και λιμναζόντων υδάτων. Λαμβάνεται υπόψη ότι η ένταξη των υδατορεμάτων σε πολεοδομική ρύθμιση είναι επιτρεπτή μόνο όταν αυτό επιβάλλουν οι ανάγκες ενός ευρύτερου πολεοδομικού σχεδιασμού και μόνο εφόσον διασφαλίζεται η

επιτέλεση της φυσικής τους λειτουργίας, αφού πρωταρχικός όρος για την ένταξη των ρεμάτων σε πολεοδομική ρύθμιση είναι η προηγούμενη αποτύπωση και οριοθέτησή τους.

- 1.16. Στο πλαίσιο οριοθέτησης/διευθέτησης των ρεμάτων λαμβάνονται υπόψη τα δεδομένα από τους Χάρτες Επικινδυνότητας Πλημμύρας καθώς και από τα αντίστοιχα Σχέδια Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας, για την αποτελεσματική θωράκιση των φυσικών και ανθρωπογενών συστημάτων, που δέχονται σημαντικές πιέσεις, λόγω της κλιματικής αλλαγής.
- 1.17. Για την αποτροπή ή μείωση της υφαλμύρινσης, αποφεύγονται αντλήσεις των παράκτιων υδροφορέων αλλά και απολήψεις επιφανειακού νερού που εκβάλλει στη θάλασσα.
- 1.18. Αναφορικά με την άνοδο της θαλάσσιας στάθμης, η προσαρμογή επικεντρώνεται σε μέτρα οπισθοχώρησης (μετακίνηση όλων των ανθρωπογενών δραστηριοτήτων και χρήσεων από τις παράκτιες περιοχές που πλήττονται), συμβιβασμού (τροποποίηση των ανθρωπογενών δραστηριοτήτων και χρήσεων στις παράκτιες περιοχές που πλήττονται) και προστασίας (εφαρμογή σκληρών και ήπιων τεχνικών προστασίας, που ελαχιστοποιούν τις επιπτώσεις που θα επέρχονταν εάν δεν εφαρμόζονταν τα συγκεκριμένα μέτρα προστασίας, κατόπιν ειδικής μελέτης που εξετάζει και την καταπόνηση των θεμελιώσεων, λόγω της ανόδου της στάθμης της θάλασσας.)
- 1.19. Διασφαλίζεται ότι η συνολική πίεση από τις τουριστικές δραστηριότητες παραμένει σε επίπεδα που είναι συμβατά με την επίτευξη καλής περιβαλλοντικής κατάστασης του θαλάσσιου περιβάλλοντος και δεν τίθεται σε κίνδυνο η ικανότητα των θαλάσσιων οικοσυστημάτων να αντιδρούν στις ανθρωπογενείς αλλαγές, ενώ ταυτόχρονα επιτρέπουν και την αειφόρο χρήση των θαλάσσιων αγαθών και υπηρεσιών, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 2 του Ν. 3983/2011 (Α' 144). Ειδικότερα, προκειμένου για την αποφυγή όχλησης στην υποθαλάσσια πανίδα στις θαλάσσιες προστατευόμενες περιοχές του δικτύου Natura 2000, από την έντονη κινητικότητα και συγκέντρωση μεγάλου αριθμού σκαφών αναψυχής κλπ., η ρύθμιση της κινητικότητας και της συγκέντρωσης

των σκαφών στις θαλάσσιες προστατευόμενες περιοχές, να γίνεται με βάση τα μέτρα που περιλαμβάνονται στα σχέδια διαχείρισης των προστατευόμενων περιοχών και είναι απαραίτητα για την επίτευξη ή διατήρηση ικανοποιητικής κατάστασης του προστατευτέου αντικειμένου.

- 1.20. Κατά τον σχεδιασμό τουριστικών εγκαταστάσεων, λαμβάνονται μέτρα για τη διαφύλαξη της καλής περιβαλλοντικής κατάστασης του θαλάσσιου περιβάλλοντος, τόσο κατά τη διάρκεια εκτέλεσης των προτεινόμενων έργων όσο κατά τη λειτουργία τους. Λαμβάνεται μέριμνα για την ελαχιστοποίηση των πιθανών εναποθέσεων στο θαλάσσιο περιβάλλον, ώστε να μην υπονομεύεται η ανθεκτικότητα των θαλάσσιων οικοσυστημάτων στις ανθρωπογενείς πιέσεις, διασφαλίζοντας κατ' αυτόν τον τρόπο την αειφόρο χρήση των θαλάσσιων αγαθών και υπηρεσιών.
- 1.21. Στην περίπτωση του θαλάσσιου τουρισμού ή του τουρισμού που συνδέεται με το θαλάσσιο περιβάλλον, κατά την αδειοδότηση των κατά περίπτωση έργων προτείνονται μέτρα για την πρόληψη και αποφυγή των πιέσεων-επιπτώσεων που αναφέρονται στον Πίνακα 2 του Παραρτήματος ΙΙΙ του Ν. 3983/2011, όπως μέτρα για την αποφυγή της θαλάσσιας ρύπανσης, μέτρα για αποφυγή μεταβολών στην προσάμμωση, στην αλατότητα, κλπ.
- 1.22. Λαμβάνονται όλα τα αναγκαία μέτρα αποτροπής των έμμεσων επιβαρύνσεων που επιφέρουν υποβάθμιση της ποιότητας του νερού, που προκαλείται από παρεμβάσεις στην παράκτια ζώνη, όπως η κατασκευή λιμένων και κυματοθραυστών ή η ανάπλαση ακτών, που αλλοιώνουν τη θαλάσσια υδροδυναμική, μειώνοντας τα ρεύματα και τη διαύγεια του νερού και αυξάνοντας την αιωρούμενη ύλη, η οποία μπορεί ακόμα και να καλύψει τους παρακείμενους λειμώνες, η ρύπανση των υδάτων, η ρίψη ακατέργαστων λυμάτων στο θαλάσσιο περιβάλλον, η διάβρωση των χερσαίων οικοσυστημάτων, που προκαλείται από την αποψίλωση της χλωρίδας και έχει ως συνέπεια την κατάληξη μεγάλων ποσοτήτων θρεπτικών ουσιών και ιζημάτων στη θάλασσα, κατά τη διάρκεια των βροχοπτώσεων.

- 1.23. Κατά την εκτίμηση και αξιολόγηση των επιπτώσεων του νέου ΕΧΠ-Τ στο θαλάσσιο περιβάλλον, λαμβάνονται υπόψη τα αποτελέσματα της αξιολόγησης της περιβαλλοντικής κατάστασης των θαλασσίων υδάτων, που υλοποιείται από τη χώρα μας, σύμφωνα με την απόφαση 2017/848/ΕΕ της Επιτροπής, η οποία περιλαμβάνει κριτήρια και μεθοδολογίες για τον καθορισμό καλής περιβαλλοντικής κατάστασης για 11 Περιγραφείς (Descriptors) της Οδηγίας.
- 1.24. Τηρούνται τα προβλεπόμενα, από την Εθνική Στρατηγική για το θαλάσσιο περιβάλλον, μέτρα. Λαμβάνονται υπόψη η Σύμβαση της Βαρκελώνης για την προστασία της Μεσογείου Θάλασσας από τη ρύπανση, όπως έχει τροποποιηθεί καθώς και τα σχετικά πρωτόκολλα.
- 1.25. Απαγορεύεται η ανάπτυξη έργων/εγκαταστάσεων που αφορούν τον θαλάσσιο κυρίως τουρισμό (πχ αγκυροβόλια σκαφών κ.λπ.), πάνω από θαλάσσιους οικοτόπους προτεραιότητας, όπως ο οικοτόπος 1120 (Λιβάδια Ποσειδωνίας), ενώ κατά την ενδεχόμενη αδειοδότηση τέτοιων τουριστικών εγκαταστάσεων πλησίον αυτών των περιοχών, πραγματοποιείται ειδική μελέτη/χαρτογράφηση, στα όρια που θα υποδείξει η αρμόδια αρχή. Προωθείται η χρήση και εγκατάσταση αειφορικών αγκυροβολίων τουριστικών σκαφών, όπως τα πλωτά αγκυροβόλια (eco-mooring systems), σε περιοχές που υπάρχουν λιβάδια Ποσειδωνίας.
- 1.26. Λαμβάνονται μέτρα διαχείρισης, που μειώνουν τις υφιστάμενες πιέσεις και διασφαλίζουν τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα των δελφινιών και της υπόλοιπης θαλάσσιας μεγαπανίδας των θαλασσών.
- 1.27. Ο αλιευτικός τουρισμός σε προστατευόμενες περιοχές, προκειμένου να διασφαλιστεί η προστασία των ευαίσθητων οικοτόπων και να αποφευχθεί η πίεση σε ευαίσθητα και απειλούμενα είδη ψαριών και άλλων θαλάσσιων οργανισμών καθώς και θαλάσσιων τύπων οικοτόπων όπως είναι οι ύφαλοι και τα λιβάδια Ποσειδωνίας, επιτρέπεται, υπό τις προϋποθέσεις που θέτει η κατά περίπτωση εγκεκριμένη Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη ή/και το Σχέδιο Διαχείρισης της Προστατευόμενης περιοχής. Απαγορεύεται ο αλιευτικός τουρισμός σε απόκρημνες βραχώδεις ακτές, που αποτελούν ενδιαίτημα

αναπαραγωγής σημαντικών ειδών ορνιθοπανίδας, τόσο των αρπακτικών όσο και των θαλασσοπουλιών και η όχληση από δραστηριότητες αναψυχής συνιστά βασική πίεση/όχληση.

- 1.28. Για την υλοποίηση έργων και δράσεων, λαμβάνονται υπόψη τα δεδομένα του Δικτύου παρακολούθησης της ποιότητας των υδάτων κολύμβησης της χώρας, κατ' εφαρμογή της ΚΥΑ Η.Π.8600/416/Ε103/2009 (Β' 356). Προσδιορίζονται και αξιολογούνται οι επιπτώσεις στα ύδατα κολύμβησης και να λαμβάνονται μέτρα πρόληψης, περιορισμού και αντιμετώπισης των επιπτώσεων για τη διατήρηση της, ως επί το πλείστον, εξαιρετικής ποιότητας των υπό παρακολούθηση, με ευθύνη της Γενικής Γραμματείας Φυσικού Περιβάλλοντος και των Δ/σεων Υδάτων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, υδάτων κολύμβησης.
- 1.29. Για έργα που πρόκειται να υλοποιηθούν σε παράκτιες περιοχές ή/και πλησίον σπηλαίων, είναι απαραίτητη η υποβολή σχετικού φακέλου στις αρμόδιες Εφορίες Ενάλιων Αρχαιοτήτων και Παλαιοανθρωπολογίας Σπηλαιολογίας.
- 1.30. Υλοποιούνται προγράμματα ευαισθητοποίησης του κοινού και των επισκεπτών για την αποφυγή της σπατάλης των υδάτινων πόρων και την προστασία των υδάτινων αποθεμάτων.
- 1.31. Αποθαρρύνεται η ανάπτυξη γηπέδων γκολφ σε περιοχές που υφίσταται έλλειμμα υδατικών πόρων, σύμφωνα με τα οικεία ΣΔΛΑΠ, ιδιαίτερα σε μικρά νησιά (με έκταση κάτω από 1.400 τετραγωνικά χιλιόμετρα), που φιλοξενούν συχνά ευαίσθητα και μοναδικά οικοσυστήματα. Όπου η ανάπτυξη γηπέδων γκολφ είναι ευνοϊκή, λαμβανομένης υπόψη της κατάστασης του συγκεκριμένου υδατικού συστήματος, εφαρμόζονται πρακτικές βελτιστοποίησης της χρήσης φυσικών πόρων, χρήση τεχνολογιών εξοικονόμησης νερού, ώστε να επιτυγχάνεται μείωση των αναγκών σε νερό άρδευσης καθώς και μείωση των ποσοτήτων χημικών λιπασμάτων. Ειδικότερα, προωθούνται: η αποτελεσματική εφαρμογή και συλλογή υδάτων με υπεύθυνη διαχείριση της ευρύτερης λεκάνης απορροής, η ενεργειακή αποδοτικότητα, η χρήση ανανεώσιμων πηγών

ενέργειας, η μείωση της ζήτησης ενέργειας από τα εθνικά δίκτυα, η ελαχιστοποίηση των αποβλήτων και η τοπική προμήθεια των αναγκαίων υλικών.

1.32. Δεδομένων των μεταβολών που έχει επιφέρει η κλιματική αλλαγή, οι οποίες έχουν καταγραφεί στα οικεία ΠεΣΠΚΑ, για την ανάπτυξη νέων χιονοδρομικών κέντρων αλλά και την επέκταση των υφιστάμενων, προηγούνται μελέτες βιωσιμότητας των ευρύτερων περιοχών των χιονοδρομικών κέντρων. Εφόσον η βιωσιμότητα του χιονοδρομικού κέντρου συναρτάται με την εγκατάσταση συστημάτων τεχνητής χιόνωσης, λαμβάνονται υπόψη οι περιβαλλοντικές τους επιπτώσεις και επιλέγονται υποδομές με χαμηλό ανθρακικό αποτύπωμα και με την ελάχιστη δυνατή κατανάλωση νερού και ενέργειας. Για λόγους βιωσιμότητας, αντί της εγκατάστασης συστημάτων τεχνητής χιόνωσης, προκρίνεται εναλλακτικά η αξιοποίηση των χιονοδρομικών κέντρων για ορεινό τουρισμό καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, με δραστηριότητες όπως πεζοπορία, ορειβασία, ποδηλασία βουνού, παρατήρηση της φύσης, αναρρίχηση.

1.33. Προωθούνται δράσεις ευαισθητοποίησης του κοινού και των επισκεπτών για την αποφυγή της σπατάλης των υδάτινων πόρων και την προστασία των υδάτινων αποθεμάτων.

2. Βιοποικιλότητα – Χλωρίδα - Πανίδα

2.1. Για την προστασία των περιοχών με ειδικό καθεστώς προστασίας (π.χ. Δίκτυο Natura 2000, συνθήκη Ramsar) και κατ' επέκταση των στοιχείων που τις χαρακτηρίζουν (π.χ. είδη χλωρίδας και πανίδας, οικότοποι, οικοσυστήματα κ.λπ.), κατά τον σχεδιασμό των έργων και δραστηριοτήτων, που αφορούν την υλοποίηση του Σχεδίου, εφαρμόζονται τα εξής:

2.1.1. Λαμβάνεται υπόψη το πλαίσιο Δράσεων και Προτεραιοτήτων για το Δίκτυο Natura 2000 και τα Σχέδια Διαχείρισης για τις επιτρεπόμενες χρήσεις γης και τις οικονομικές δραστηριότητες στις προστατευόμενες περιοχές, ευθυγραμμίζοντας την τοπική ανάπτυξη με τους στόχους διατήρησης της βιοποικιλότητας.

2.1.2. Κατά τον σχεδιασμό έργων μεγάλης κλίμακας εντός ή πλησίον περιοχών του δικτύου Natura 2000, που δύναται να επηρεάσουν την ακεραιότητα των προστατευόμενων περιοχών και προστατευτέων αντικειμένων, λαμβάνονται

υπόψη οι προβλέψεις των σεναρίων της Κλιματικής Αλλαγής, ώστε μετά την υλοποίηση των έργων να διασφαλίζεται η ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων στους οικοτόπους και στα είδη πανίδας των περιοχών ή, ιδανικά, η βελτίωση της κατάστασης διατήρησής τους. Στις περιπτώσεις σημαντικών παρεμβάσεων στο φυσικό περιβάλλον, προκρίνονται λύσεις που περιορίζουν τις επεμβάσεις στις απολύτως απαραίτητες θέσεις. Επίσης, εξετάζονται εναλλακτικές λύσεις σχεδιασμού, για τη μείωση των παρεμβάσεων και προτείνονται συγκεκριμένα μέτρα για την αντιμετώπιση επιπτώσεων όπως η διχοτόμηση των βιοτόπων, οι πυρκαγιές και η θανάτωση της διερχόμενης πανίδας.

- 2.1.3. Κατά την περιβαλλοντική αδειοδότηση των δραστηριοτήτων/ έργων να τηρείται η διαδικασία δέουσας εκτίμησης, η οποία πρέπει να διεξάγεται σύμφωνα με το πλέον πρόσφατο έγγραφο μεθοδολογικής καθοδήγησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το οποίο είναι η ανακοίνωση 2021/C437/01 σχετικά με την «Εκτίμηση σχεδίων και έργων σε σχέση με τόπους Natura 2000. Μεθοδολογική καθοδήγηση σχετικά με τις διατάξεις του άρθρου 6 παράγραφος 3 και 4 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ για τους οικοτόπους». Αξιοποιείται η διαδικασία έγκρισης περιβαλλοντικών όρων των έργων και δραστηριοτήτων που υλοποιούνται στο πλαίσιο εφαρμογής του ΕΧΠ-Τ για την αποφυγή ή μείωση των δυσμενών επιπτώσεων σε φυσικές περιοχές, περιοχές του δικτύου Natura 2000 και βιοτόπους.
- 2.1.4. Λαμβάνονται υπόψη τα χαρακτηριστικά εκάστης περιοχής, ώστε να διαπιστώνεται η οικολογική σημασία της ως προς το αν περιλαμβάνει είδη χλωρίδας ή αποτελεί ενδιαίτημα για είδη πανίδας ιδιαίτερης σημασίας, που τελούν υπό καθεστώς εθνικής και ενωσιακής προστασίας (ενδεικτικά Οδηγίες 92/42/ΕΟΚ, 92/43/ΕΟΚ και 79/409/ΕΟΚ, όπως εκάστοτε ισχύουν).
- 2.1.5. Λαμβάνονται υπόψη οι εθνικοί στόχοι και οι στόχοι διατήρησης φυσικών τύπων οικοτόπων και ειδών της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ στις Ειδικές Ζώνες Διατήρησης και Τόπους Κοινοτικής Σημασίας (ΕΖΔ/ΤΚΣ) και αντίστοιχα οι στόχοι διατήρησης των ειδών ορνιθοπανίδας της Οδηγίας 2009/147/ΕΚ στις Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) του δικτύου Natura 2000. Μέχρι την ολοκλήρωση του

θεσμικού πλαισίου, στις Προστατευόμενες Περιοχές του Δικτύου Natura 2000, είτε σε Ειδικές Ζώνες Διατήρησης είτε σε Ζώνες Ειδικής Προστασίας για τη δημιουργία αυτών, απαιτείται ορνιθολογική μελέτη (καθώς περιοχές που αποτελούν αναρριχητικά πεδία αποτελούν πιθανές περιοχές φωλεοποίησης ορνιθοπανίδας). Η δημιουργία μονοπατιών προσέγγισης αυτών, υλοποιείται βάσει της αριθμ. 151344/165/30-01-2017 Υ.Α. (Β' 206), όπως ισχύει.

- 2.1.6. Έργα και δραστηριότητες ειδικών μορφών τουρισμού, που ενδέχεται να υλοποιηθούν εντός των περιοχών του δικτύου Natura 2000 δεν πρέπει να προκαλούν αλλαγές σε ζωτικής σημασίας παραμέτρους, οι οποίες καθορίζουν τον τρόπο λειτουργίας της οικείας περιοχής, ούτε να αλλοιώνουν τα προστατευτέα στοιχεία τους, αλλά αντίθετα πρέπει να αποτρέπουν την επιδείνωση τόσο της κατάστασης των υδάτων (όπως ορίζει η Οδηγία 2000/60/ΕΚ) όσο και των ειδών και τύπων οικοτόπων των περιοχών αυτών (όπως ορίζουν οι Οδηγίες 92/43/ΕΚ & 2009/147/ΕΚ)). Οι προτεινόμενες δράσεις, που αφορούν σε περιοχές ενταγμένες στο Ευρωπαϊκό Οικολογικό Δίκτυο Natura 2000, είναι συμβατές με τα εγκεκριμένα σχέδια ανάπτυξης και διαχείρισης τις εγκεκριμένες Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες (ΕΠΜ), εφόσον υπάρχουν για τις περιοχές αυτές, ή με βάση το ισχύον νομικό πλαίσιο χαρακτηρισμού των Προστατευόμενων Περιοχών.
- 2.1.7. Τόσο στη φάση κατασκευής όσο στη λειτουργία των έργων διασφαλίζεται η ελαχιστοποίηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων με τη λήψη όλων των ενδεδειγμένων μέτρων. Η εξειδίκευση των παραπάνω μέτρων λαμβάνει χώρα στο στάδιο της περιβαλλοντικής αδειοδότησης των έργων.
- 2.1.8. Οι όροι λειτουργίας, συντήρησης και αναβάθμισης όλων των υφιστάμενων ξενοδοχειακών μονάδων εντός προστατευόμενων περιοχών εναρμονίζονται με τα διαλαμβανόμενα στις εγκεκριμένες ΕΠΜ και ΠΔ χαρακτηρισμού, κατόπιν γνωμοδότησης των αρμόδιων υπηρεσιών.
- 2.1.9. Δίδεται έμφαση στην προστασία των ευαίσθητων οικοσυστημάτων, όπως οι μικροί νησιωτικοί και παράκτιοι υγρότοποι, που, λόγω της γειννίας με παραλίες, δέχονται ισχυρές πιέσεις από τουριστικές δραστηριότητες και

προσέλευση μεγάλου αριθμού επισκεπτών. Στους μικρούς νησιωτικούς υγροτόπους απαγορεύονται οι επιχωματώσεις, οι εξορύξεις υλικών και γενικά οι παρεμβάσεις που αλλοιώνουν το τοπίο.

2.1.10. Ως προς τις ειδικές υποδομές σε λιμναία προστατευόμενα οικοσυστήματα και παραλίμνιες ζώνες (ενδεικτικά: παραλίμνιες πεζοπορικές/ποδηλατικές διαδρομές, ξύλινες διαβάσεις και πλατφόρμες, παρατηρητήρια ορνιθοπανίδας, μικρές προβλήτες ή σημεία πρόσδεσης για μη μηχανοκίνητα μέσα, χώροι αναψυχής/επισκεπτών και ήπιες διαμορφώσεις όχθης), αποφεύγονται επεμβάσεις σε παρόχθια δασική βλάστηση και υγροτοπικούς σχηματισμούς, για τη διατήρηση της φυσικότητας των οχθών, και την αποτροπή της υποβάθμισης της ποιότητας των υδάτων (ιδίως μέσω ανεπαρκούς διαχείρισης λυμάτων/αποβλήτων και διάχυτης ρύπανσης) και γενικότερα η όχληση/υποβάθμιση κρίσιμων ενδιαιτημάτων. Σε κάθε περίπτωση, για έργα που χωροθετούνται εντός ή πλησίον τόπων Natura 2000 ή άλλων καθεστώτων προστασίας, διασφαλίζεται ότι οι προβλέψεις του Πλαισίου εξειδικεύονται σε επίπεδο έργου, με σαφή μέτρα αποφυγής-μείωσης-αποκατάστασης, παρακολούθησης και ελέγχου σωρευτικών επιπτώσεων από συναφείς χρήσεις/δραστηριότητες.

2.1.11. Οι επιπτώσεις από την ανάπτυξη των έργων στα υδάτινα οικοσυστήματα δύνανται να εντοπιστούν και αναχθούν, περισσότερο, στο επίπεδο της υφιστάμενης βιοποικιλότητας, των οικοτόπων και ενδιαιτημάτων της άγριας ζωής, συμπεριλαμβανομένης της πανίδας και της χλωρίδας, και ιδίως της παρυδάτιας, υδροχαρούς, βλάστησης. Ιδιαίτερη προσοχή δίδεται σε άτομα βλάστησης που αποτελούν θέσεις φωλεοποίησης, φιλοξενίας και διαβίωσης της άγριας πανίδας, προκειμένου να διασφαλιστεί η διατήρηση του οικολογικού τους ρόλου. Επιπροσθέτως δίδεται ιδιαίτερη έμφαση στη λήψη προστατευτικών μέτρων και στην αποτροπή παρεμβάσεων σε περιοχές ή θέσεις που δύνανται να αποτελέσουν ή αποτελούν σημεία ανάπαυσης ή διαχείμασης μεταναστευτικών πτηνών, λαμβάνοντας υπόψη τις χωροχρονικές παράμετρους της αναπαραγωγικής περιόδου.

- 2.1.12. Ο χρονικός προγραμματισμός των έργων εντός περιοχών του δικτύου Natura 2000, λαμβάνει υπόψη του τις περιόδους αναπαραγωγής της προστατευόμενης πανίδας.
- 2.1.13. Εξασφαλίζεται η πρόληψη καταστροφής ή αλλαγής και κατακερματισμού των ενδιαιτημάτων.
- 2.1.14. Τα κριτήρια επιλογής προτάσεων/καθορισμού των ζωνών προστασίας περιλαμβάνουν σαφείς απαιτήσεις ως προς τη συμβατότητα της αξιολογούμενης πρότασης με την διατήρηση των ειδών και τύπων οικοτόπων χαρακτηρισμού των περιοχών του δικτύου Natura 2000, που περικλείονται ή γειτνιάζουν με τα όρια της προτεινόμενης ζώνης προστασίας. Επίσης δίδεται προτεραιότητα στην προώθηση εκείνων των δράσεων που ενισχύουν την προστασία και ανάδειξη τύπων οικοτόπων προτεραιότητας της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ .
- 2.1.15. Λόγω αφενός της αυξημένης ανάγκης προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος σε περίοδο κλιματικής αλλαγής και αφετέρου της ανάγκης αξιοποίησης της φυσικής κληρονομιάς, για την ανάπτυξη του βιώσιμου τουρισμού και ιδιαίτερα ειδικών μορφών του, οι όροι ανάπτυξης τουριστικών δραστηριοτήτων σε περιοχές εντός του δικτύου Natura 2000, είναι αυστηρότεροι και σαφώς προσδιορισμένοι, με τη ρητή πρόβλεψη για επενδύσεις όσο το δυνατό μικρότερης κλίμακας.
- 2.1.16. Προωθείται η ανάπτυξη οικοτουριστικών δραστηριοτήτων και εναλλακτικών μορφών τουρισμού που εναρμονίζονται με την φέρουσα ικανότητα των Προστατευόμενων Περιοχών, με στόχο την άμβλυνση των πιέσεων. Ακολουθούνται οι κατευθύνσεις που παρέχονται στο Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο για την ανάπτυξη του τουρισμού στις Προστατευόμενες Περιοχές.
- 2.2. Λαμβάνεται μέριμνα για την προστασία των αμμοθινών.
- 2.3. Αποτρέπονται ανθρώπινες δραστηριότητες που δύναται να προκαλέσουν μη αναστρέψιμη καταστροφή των λειμώνων ποσειδωνίας, όπως η αλιεία με τη χρήση συρόμενων εργαλείων και τα αγκυροβόλια, που έχουν ως αποτέλεσμα το ξερίζωμα των φυτών και την καταστροφή των λειμώνων, καθώς και των οργανισμών που ζουν σε αυτούς.

- 2.4. Τηρούνται οι προβλέψεις υφιστάμενων σχεδίων δράσης, και υλοποιούνται διαχειριστικές παρεμβάσεις για απειλούμενα είδη (π.χ. μεσογειακή φώκια, τρυγόνι, *Pinna nobilis*, θαλάσσια χελώνα κ.α.)
- 2.5. Λαμβάνονται μέτρα πρόληψης και διαχείρισης της εισαγωγής και εξάπλωσης χωροκατακτητικών ξενικών ειδών.
- 2.6. Για τις δασικές εκτάσεις λαμβάνονται υπόψη τα παρακάτω :
 - 2.6.1. Η προστασία του δασικού περιβάλλοντος, η αειφορική διαχείριση και αξιοποίησή του στο πλαίσιο των δασικών νόμων και του δασικού κώδικα σε συνδυασμό με το Ευρωπαϊκό και Κοινοτικό Δίκαιο, συντελείται υπό την επίβλεψη της Δασικής Υπηρεσίας, εφαρμόζοντας τη δασική πολιτική αφενός της διατήρησης της οικολογικής σταθερότητας, αφετέρου της δυνατότητας εκμετάλλευσης και παροχής πολλαπλών υπηρεσιών, με γνώμονα πάντα την διαχειριστική του ικανότητα και αντοχή.
 - 2.6.2. Σε ό,τι αφορά στο επιτρεπτό των επεμβάσεων επί εκτάσεων που προστατεύονται από τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας, ακολουθούνται τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου 45 του ν. 998/1979 (Α' 289), ως ισχύει, με την επιφύλαξη της παραγράφου 4 της ως άνω διάταξης. Στις περιοχές που υπάρχει θεωρημένος ή αναρτημένος δασικός χάρτης λαμβάνεται υπόψη ο χαρακτήρας, ή η μορφή που απεικονίζεται στον χάρτη, κατά τα οριζόμενα στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 45 ν. 998/1979 (Α' 289), ως ισχύει.
 - 2.6.3. Οι επεμβάσεις στις εκτάσεις που διέπονται από τις προστατευτικές διατάξεις της δασικής νομοθεσίας, προβλέπονται και αφορούν στην ανάπτυξη συγκεκριμένων δραστηριοτήτων, έργων και υποδομών, όπως αυτές περιγράφονται στο έκτο κεφάλαιο του ν. 998/1979 ως ισχύει, υπό τους περιορισμούς και απαγορεύσεις που ορίζουν οι σχετικές διατάξεις, κατόπιν εκδόσεως των εγκριτικών αποφάσεων και υποχρεώσεων που θέτει η παρ. 8 του άρθρου 45 του ως άνω νόμου, τηρουμένων των απαγορεύσεων που ορίζουν ειδικότερες διατάξεις και της επιφύλαξης της παραγράφου 4 του άρθρου 45 του ν. 998/1979 ως ισχύει.

- 2.6.4. Ως προς τον ορεινό τουρισμό και τις συναφείς ειδικές/υποστηρικτικές υποδομές (ενδεικτικά: εγκαταστάσεις χιονοδρομικών και αναβατήρων, ορειβατικά/τουριστικά καταφύγια, διανοίξεις ή βελτιώσεις δασικών οδών και προσβάσεων, διαμορφώσεις χώρων στάθμευσης και σημείων θέας ιδιαίτερα σε χώρους δασικής αναψυχής, σήμανση και έργα διαμόρφωσης μονοπατιών/ορειβατικών – ποδηλατικών διαδρομών, τεχνικά έργα αντιστήριξης και αποστράγγισης, υδροληψίες και έργα τεχνητής χιόνωσης κλπ.), δίδεται προτεραιότητα στην αξιοποίηση υφιστάμενων υποδομών και στη βελτίωση/συντήρηση έναντι νέων διανοίξεων και εκτεταμένων διαμορφώσεων. Ιδίως για έργα προσβασιμότητας (οδικά/στάθμευση) και εκτεταμένες τεχνικές παρεμβάσεις, απαιτείται τεκμηρίωση αποφυγής και ελαχιστοποίησης της κατάληψης δασικού χώρου, πρόβλεψη μέτρων αντιδιαβρωτικής/αντιπλημμυρικής προστασίας και αποκατάστασης, αποφυγής ισχυρών διαταράξεων καθώς και οργάνωση της επισκεψιμότητας (διαχείριση ροών, περιορισμός εκτός διαδρομών κίνησης κλπ.), ώστε να αποτρέπεται ο κατακερματισμός ενδιαιτημάτων, η διατάραξη της φυσικής αναγέννησης, η υποβάθμιση δασικών οικοσυστημάτων και η έμμεση επιβάρυνση γειτονικών οικοσυστημάτων και υδατικών σωμάτων και οι όποιες επεμβάσεις να επιφέρουν την ελάχιστη φθορά και απώλεια της υφιστάμενης φυτοκοινότητας και του ευρύτερου δασικού περιβάλλοντος. Η υλοποίηση επιτρεπόμενων από τη δασική νομοθεσία επεμβάσεων, εντός δασικών εκτάσεων, περιορίζεται στις απολύτως αναγκαίες, προκειμένου να διαφυλάσσεται η ακεραιότητα και η βιοποικιλότητα των περιοχών αυτών.
- 2.6.5. Κατά το σχεδιασμό και υλοποίηση τουρισμού υπαίθρου, υπαίθριων δραστηριοτήτων αθλητικής αναψυχής – περιπέτειας, προστατεύονται θέσεις ιδιαίτερης οικολογικής σημασίας, σύμφωνα με τις υποδείξεις των αρμόδιων υπηρεσιών. Ομοίως κατά την ανάπτυξη λοιπών ορεινών αθλητικών δραστηριοτήτων, καθώς και την υλοποίηση επεμβάσεων συντήρησης/επέκτασης των χιονοδρομικών κέντρων προστατεύονται οι θέσεις

εμφάνισης σπάνιων και προστατευόμενων ειδών χλωρίδας σύμφωνα με υποδείξεις των αρμόδιων υπηρεσιών.

2.6.6. Για τα δασικά μονοπάτια ορεινής πεζοπορίας που βρίσκονται μέσα στην καρδιά ενός δασικού οικοσυστήματος, διασφαλίζεται ο τακτικός καθαρισμός και η σηματοδότησή τους, σύμφωνα με τις υποδείξεις των αρμόδιων δασικών υπηρεσιών. Ο σχεδιασμός εξασφαλίζει την συνέργεια ανάμεσα στις τοπικές κοινότητες, τους ορειβατικούς και φυσιολατρικούς ομίλους της κάθε περιοχής, τους πολιτιστικούς συλλόγους και τις επιχειρήσεις υπαίθριου τουρισμού αναψυχής. Οι διαδρομές έχουν κατά το δυνατόν μεταξύ τους διασύνδεση και να είναι ασφαλείς για διέλευση. Διασφαλίζεται χρήση φιλικών προς το περιβάλλον υλικών και πρακτικών κατά την ανάπτυξη μονοπατιών και αναρριχητικών πεδίων.

2.6.7. Προς αποτροπή ενδεχόμενου κινδύνου πρόκλησης πυρκαγιάς, λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα καθώς και επιπρόσθετα μέτρα πρόληψης ή και αποτροπής επιβαρυντικών δράσεων σε δασικούς χώρους, καθώς επίσης μέτρα αποκατάστασής τους, όποτε απαιτείται, λαμβάνοντας υπόψη τόσο το είδος και την κατάσταση των υλοποιηθέντων έργων όσο και των υφιστάμενων εργασιών αποκατάστασης του χώρου ανάπτυξης των έργων με γνώμονα την μικρότερη δυνατή καταπόνηση του ευρύτερου δασικού χώρου. Απαγορεύεται η απόθεση άχρηστων υλικών σε παρακείμενες θέσεις οι οποίες φέρουν δασική βλάστηση, η απόθεσή τους εντός κοιτών ρεμάτων ή χειμάρρων ώστε να προστατεύεται ο υδάτινος χώρος και η παρόχθια δασική βλάστηση.

3. Έδαφος – Τοπίο

Δεδομένου του σημαντικού βαθμού εξάρτησης του τουρισμού από το τοπίο, λαμβάνονται τα ακόλουθα μέτρα προστασίας ή/ και αποκατάστασής του.

3.1. Για την προστασία των εδαφών σε προστατευόμενες περιοχές και σε περιοχές με μοναδικό χαρακτήρα τοπίου (λόγω της ποικιλίας του φυσικού ανάγλυφου που παρουσιάζουν) και μεγάλη αισθητική αξία, για την αποφυγή απώλειας, ρύπανσης ή υποβάθμισής τους, λαμβάνονται μέτρα για την υλοποίηση των έργων σε κατάλληλες περιοχές, αποτρέπονται οι μόνιμες κατασκευές και οι

μεγάλης έντασης και συχνότητας δράσεις εναλλακτικού τουρισμού (αναρρίχηση, κωπηλασία, ποδηλασία κλπ), το αυθαίρετο υπαίθριο πάρκινγκ. Διενεργούνται τακτικοί έλεγχοι και, τυχόν αυθαίρετες κατασκευές που εντοπίζονται, κατεδαφίζονται και απομακρύνονται άμεσα.

- 3.2. Συντάσσονται ειδικές μελέτες εκτίμησης φέρουσας ικανότητας (ΕΚΕΦΙ) για τον τουρισμό, από τον πολεοδομικό σχεδιασμό Α' επιπέδου, σε όλες τις περιοχές κατηγοριοποίησης του εθνικού χώρου.
- 3.3. Διαμορφώνεται πλαίσιο από τον υποκείμενο σχεδιασμό για δημιουργία ζωνών τουριστικής ανάπτυξης στις εκτός σχεδίου και εκτός ορίων οικισμών περιοχές.
- 3.4. Για τον περιορισμό των επιπτώσεων στο τοπίο, αποφεύγονται κατά το δυνατόν οι ισχυρές παρεμβάσεις στο φυσικό ανάγλυφο, ενώ, όπου προβλέπονται τέτοιες, προτείνονται τα κατάλληλα μέτρα αποκατάστασης. Οι δράσεις αποκατάστασης του τοπίου μετά την κατασκευή έργων υποδομής είναι ολοκληρωμένες, ώστε να επιστρέψει κατά το δυνατόν στην προτέρα κατάσταση. Τέτοιες δράσεις αφορούν επαναδιαμόρφωση του αναγλύφου, ώστε να προσιδιάζει με το φυσικό, φυτεύσεις με ευδοκιμούντα στην περιοχή είδη και αντίστοιχες πρακτικές.
- 3.5. Λόγω της αυξημένης τάσης ανάπτυξης κατασκευών και έργων που δύνανται να επιφέρουν σημαντικές επιπτώσεις στο νησιωτικό τοπίο, διερευνάται, στο πλαίσιο του υποκείμενου σχεδιασμού, η ανάγκη θέσπισης ειδικών ρυθμίσεων για τον καθορισμό όρων, περιορισμών ή και απαγορεύσεων, ιδίως σε περιοχές που υπάγονται σε ιδιαίτερο καθεστώς προστασίας, με σκοπό τη διατήρηση της φυσιογνωμίας, της κλίμακας και των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του νησιωτικού τοπίου. Γενικότερα, για την ανάπτυξη των υποδομών στους νησιωτικούς, περιβαλλοντικά ευαίσθητους οικισμούς, εξειδικεύονται οι σχετικές κατευθύνσεις, ιδίως όσον αφορά έργα μεγάλης κλίμακας, όπως τα λιμενικά έργα και λοιπές τεχνικές υποδομές, δεδομένου ότι δύνανται να επιφέρουν ουσιώδεις αλλοιώσεις του τοπίου, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο στοιχείο της νησιωτικής φυσιογνωμίας.

- 3.6. Καταβάλλεται προσπάθεια για την επαναχρησιμοποίηση των χωματουργικών υλικών και τον περιορισμό των εκσκαφών στις απολύτως απαραίτητες. Μετά την ολοκλήρωση των κατασκευαστικών εργασιών διαμορφώνονται με κατάλληλες κλίσεις, οι επιφάνειες γύρω από τις παρεμβάσεις και γίνονται κατάλληλες φυτεύσεις, ώστε να διασφαλίζεται η ευστάθεια των εδαφών και να λαμβάνει χώρα πλήρης αποκατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος. Ο ορθός προγραμματισμός των εργασιών είναι απαραίτητος, ώστε το μεγαλύτερο μέρος των εργασιών να πραγματοποιείται κατά το δυνατόν τις ξηρές περιόδους του έτους, όταν δεν υφίστανται συχνές βροχοπτώσεις. Οι φυτεύσεις των γυμνών επιφανειών με αυτόχθονα είδη να γίνονται αμέσως μετά την τμηματική περαίωση των κατασκευών και όχι μετά του συνόλου των κατασκευών.
- 3.7. Για τη διασφάλιση απουσίας ρύπανσης των εδαφών του περιβάλλοντος χώρο υ των τουριστικών εγκαταστάσεων από χρήση αγροχημικών, εφαρμόζεται πρόγραμμα ολοκληρωμένης διαχείρισης αγροχημικών (Integrated Pest Management). Μεταξύ άλλων, οι φυτοκαλύψεις που πραγματοποιούνται, συντηρούνται επιμελημένα, αλλά χωρίς χρήση εντατικών μεθόδων συντήρησης (π.χ. επικράτηση οργανικών λιπασμάτων, προώθηση βιολογικών καλλιεργειών κ.τλ.).
- 3.8. Η αρχιτεκτονική των κτιρίων ισορροπεί με το φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον της περιοχής, προβάλλοντας τα στοιχεία φυσικού κάλλους και την ιστορικότητα της περιοχής. Τόσο η αισθητική όσο και οι όγκοι των κτιρίων συμφωνούν με τα πρότυπα της τοπικής αρχιτεκτονικής της περιοχής. Συγκεκριμένα για τον Δήμο Αθηναίων, έχουν εφαρμογή τα ειδικά ΠΔ/τα προστασίας αλλά και τα ΠΔ/τα του Ιστορικού Κέντρου, που αποσκοπούν στη διατήρηση της ποικιλομορφίας των γειτονιών και συνήθως επιτρέπουν μικρούς ξενώνες αλλά όχι ξενοδοχεία, για λόγους προστασίας του τοπίου. Απαιτείται προσαρμογή των νέων τουριστικών εγκαταστάσεων στα μορφολογικά πρότυπα, την κλίμακα των οικισμών και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του τοπίου, σύμφωνα με τις διεθνείς συμβάσεις προστασίας του τοπίου και της πολιτιστικής κληρονομιάς. Προτιμάται η χρήση φυσικών υλικών, όπως η πέτρα και το ξύλο

και ακολουθείται βιοκλιματικός σχεδιασμός, ώστε να μειώνονται οι ενεργειακές ανάγκες των κτιρίων.

- 3.9. Για τη διατήρηση της φυσιογνωμίας ιδίως των παραδοσιακών οικισμών και των διατηρητέων κτιρίων, εξετάζεται η αξιοποίηση παραδοσιακών ή διατηρητέων κτιρίων ως τουριστικών καταλυμάτων, υπό την προϋπόθεση θεσμοθέτησης συγκεκριμένου πλαισίου και περιορισμών, ώστε να αποτραπεί ο κίνδυνος αλλοίωσης του παραδοσιακού χαρακτήρα οικισμών και η συνακόλουθη βλάβη στην ταυτότητα του τόπου, με την μετατροπή του σε θεματικό πάρκο. Διατηρούνται και αναδεικνύονται τα στοιχεία του παραδοσιακού τρόπου ζωής και διατηρούνται/ενισχύονται η κοινωνική σύνθεση των οικισμών, μέσω της επιβολής ποσοστώσεων στην εγκατάσταση τουριστικών καταλυμάτων και μεικτών χρήσεων, προκειμένου να διατηρηθεί η ισορροπία μεταξύ τουρισμού και μόνιμης κατοικίας. Η αξιοποίηση εγκαταλελειμμένων ορεινών οικισμών, που παρουσιάζουν αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον, σχεδιάζεται με τη δέουσα προσοχή, ως στοιχείο της πολιτισμικής κληρονομιάς, με έμφαση και προτεραιότητα στην αναζωογόνηση αυτών των οικισμών. Εξαιρούνται, από τις κατευθύνσεις που δίδονται για τους εγκαταλελειμμένους οικισμούς, οι μνημειώδεις ερειπίωνες, για λόγους προστασίας τους και διατήρησης της φυσιογνωμίας τους (Μυστράς, Άνω Πόλη Μονεμβασίας, οι ιδιόκτητες οικίες που διασώζονται εντός του μεσαιωνικού κάστρου στην Κάτω Χώρα Μυλοποτάμου Κυθήρων, κηρυγμένου ως προέχοντος Βυζαντινού Μνημείου (Α' 26/1922), ο οικισμός του Αναβάτου στην κεντρική Χίο και ο οικισμός του τ' Αμάρκου στην Πισπιλούντα της Βόρειας Χίου), διότι η κατασκευή υποδομών για ενδεχόμενη λειτουργία τους ως ξενώνες θα προκαλέσει άμεση βλάβη στα μεσαιωνικά μνημεία και επιπλέον διότι η κατασκευή των αναγκαίων υποδομών, ώστε να λειτουργήσουν αυτού του είδους οι εγκαταστάσεις, θα προκαλέσουν άμεση βλάβη σε μεσαιωνικά μνημεία.
- 3.10. Οι αποστάσεις από αρχαιολογικούς χώρους, μνημεία, ιστορικούς τόπους κ.λπ., ως κριτήρια αποκλεισμού περιοχών για την υποδοχή έργων ή δραστηριοτήτων στο πλαίσιο εφαρμογής του Σχεδίου, εξετάζονται κατά περίπτωση και σε συνδυασμό με την παράμετρο της οπτικής επαφής και την ενδεχόμενη

υποβάθμιση περιοχών πολιτιστικού, ιστορικού και αρχαιολογικού περιβάλλοντος, από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού, κατά τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης των αντίστοιχων έργων και δραστηριοτήτων.

- 3.11. Για αξιολόγηση νέων τουριστικών δραστηριοτήτων σε παράκτιες περιοχές, λαμβάνεται υπόψη η ολοκληρωμένη διαχείριση των παράκτιων ζωνών, με σκοπό την αειφόρο διαχείριση και χρήση τους, κατά την οποία λαμβάνονται ταυτόχρονα υπόψη η ευπαθής φύση των παράκτιων οικοσυστημάτων και τοπίων, η προστασία των περιοχών οικολογικού και αισθητικού ενδιαφέροντος, η λογική χρήση των φυσικών πόρων, η ποικιλομορφία των δραστηριοτήτων και χρήσεων, οι αλληλεπιδράσεις τους, ο θαλάσσιος προσανατολισμός ορισμένων δραστηριοτήτων και χρήσεων και ο αντίκτυπός τους στο θαλάσσιο και το χερσαίο τμήμα (Πρωτόκολλο για την ολοκληρωμένη διαχείριση των παρακτίων ζωνών της Μεσογείου). Κριτήρια για την αειφόρο χρήση των παράκτιων ζωνών, στα οποία λαμβάνονται υπόψη οι συγκεκριμένες τοπικές συνθήκες, περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τα εξής: α) προσδιορισμό και οριοθέτηση, εκτός των προστατευόμενων ζωνών, ανοικτών περιοχών στις οποίες η αστική ανάπτυξη και άλλες δραστηριότητες είναι περιορισμένες ή, όπου είναι απαραίτητο, απαγορευμένες, β) περιορισμό της γραμμικής επέκτασης της αστικής ανάπτυξης και της δημιουργίας νέας υποδομής μεταφορών κατά μήκος της ακτής, γ) ελεύθερη πρόσβαση του κοινού στην παραλία, ε) περιορισμό ή, όπου είναι απαραίτητο, απαγόρευση της μετακίνησης και στάθμευσης των χερσαίων οχημάτων και της μετακίνησης και αγκυροβολίας θαλασσιών σκαφών εντός των ευπαθών θαλάσσιων και χερσαίων φυσικών περιοχών, όπου συμπεριλαμβάνονται οι παραλίες και οι θίνες. Η ανάπτυξη τουριστικών δραστηριοτήτων σε παράκτιες περιοχές βασίζεται στην αρχή της προφύλαξης.
- 3.12. Ενθαρρύνεται ο αειφόρος παράκτιος τουρισμός, με τον οποίο διατηρούνται τα παράκτια οικοσυστήματα, οι φυσικοί πόροι, η πολιτιστική κληρονομιά και το τοπίο. Οι νέες τουριστικές δραστηριότητες προσαρμόζονται στα μορφολογικά πρότυπα και την κλίμακα της παράκτιας ζώνης. Δίδεται ιδιαίτερη μέριμνα για

την προστασία του παράκτιου χώρου και τη βελτίωση της σύνδεσής του με την ενδοχώρα, για λόγους αποσυμφόρησής του. Προωθούνται ιδιαίτερες μορφές παράκτιου τουρισμού, συμπεριλαμβανομένου του πολιτιστικού, του αγροτικού και του οικολογικού τουρισμού, με σεβασμό στις παραδόσεις των τοπικών πληθυσμών.

- 3.13. Τηρούνται αυστηρά οι διατάξεις προστασίας αιγιαλού και παραλίας. Ιδιωτικά ακίνητα που παρεμβάλλονται μεταξύ αιγιαλού και δημόσιου δρόμου οφείλουν να παρέχουν ελεύθερη πρόσβαση προς τον αιγιαλό, σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 6 του ν. 5092/2024 «Όροι αξιοποίησης της δημόσιας περιουσίας στις παραθαλάσσιες περιοχές και άλλες διατάξεις» (Α' 33). Προσδιορίζεται συγκεκριμένο πλαίσιο για τη δυνατότητα χρήσης τμημάτων παραλίας και αιγιαλού για την υποστήριξη κέντρων θαλασσοθεραπείας, κατά τρόπο που να διασφαλίζεται ο δημόσιος χαρακτήρας του αιγιαλού.
- 3.14. Προωθούνται κατά προτεραιότητα μελέτες και έργα που αφορούν την αντιδιαβρωτική προστασία του παράκτιου μετώπου, όπου εντοπίζεται ο σχετικός κίνδυνος.
- 3.15. Προωθούνται φιλικές προς το περιβάλλον τουριστικές δραστηριότητες στις νησιωτικές περιοχές και λαμβάνονται ειδικά μέτρα εξασφάλισης της συμμετοχής των κατοίκων στην προστασία των παράκτιων οικοσυστημάτων, με βάση τα τοπικά έθιμα και γνώσεις. Λαμβάνονται υπόψη, τα ειδικά χαρακτηριστικά του νησιωτικού περιβάλλοντος και η αναγκαιότητα να εξασφάλισης της αλληλεπίδρασης μεταξύ των νήσων.
- 3.16. Η δημιουργία πρόσθετων λιμενικών εγκαταστάσεων για την εξυπηρέτηση του τουρισμού κρουαζιέρας και του yachting, δεν αλλοιώνει τα μορφολογικά χαρακτηριστικά των νησιών. Προτιμώνται εγκαταστάσεις σε παραθαλάσσιους οικισμούς με υφιστάμενα λιμάνια
- 3.17. Κατά την περιβαλλοντική αδειοδότηση των έργων και δραστηριοτήτων που υλοποιούνται στο πλαίσιο εφαρμογής του Σχεδίου διασφαλίζεται κατά το δυνατόν το τοπίο και οι συνιστώσες που το απαρτίζουν.

- 3.18. Γίνονται φυτεύσεις στις πλατείες και τα πάρκα με ενδημικά φυτά, για την παροχή σκίασης και δροσισμού τους θερμούς μήνες του έτους.

4. Χρήσεις γης

- 4.1. Δίδεται προτεραιότητα στη διατήρηση της ακεραιότητας των παρόχθιων οικοσυστημάτων και τοπίων και της γεωμορφολογίας των παράκτιων περιοχών, σύμφωνα με τις αρχές του Πρωτοκόλλου για την ολοκληρωμένη διαχείριση των παρακτίων ζωνών της Μεσογείου. Για το σκοπό αυτό είναι σημαντικός ο σχεδιασμός και ανάπτυξη ζωνών προστασίας, μεταξύ του αιγιαλού και της οικιστικής ζώνης ανάπτυξης και η αποθάρρυνση οικιστικής και επιχειρηματικής ανάπτυξης σε παράκτιες περιοχές, που αντιμετωπίζουν σοβαρούς κινδύνους διάβρωσης, έως και απαγόρευση χρήσεων γης (όπου είναι απαραίτητο) σε συγκεκριμένες παράκτιες περιοχές που απειλούνται.
- 4.2. Κατά τη χωροθέτηση και περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και τουριστικών δραστηριοτήτων, λαμβάνονται υπόψη η αναμενόμενη άνοδος της στάθμης της θάλασσας, οι διαπιστώσεις και προτάσεις των οικείων ΠεΣΠΚΑ και διερευνάται η αναγκαιότητα ανάπτυξης έργων προστασίας των ακτών από ξενοδοχεία σε περιοχές με έντονη διάβρωση των ακτών και οι υποχρεώσεις που απορρέουν από τη σύμβαση και τα πρωτόκολλα της Βαρκελώνης που αφορά τον καθορισμό των παράκτιων ζωνών στις οποίες δεν επιτρέπεται η δόμηση.
- 4.3. Αποτρέπεται η εγκατάσταση μεγάλων υποδομών στις μικρές νησίδες της χώρας, με στόχο την προστασία του φυσικού τους πλούτου, δεδομένου ότι φιλοξενούν εκατοντάδες ενδημικά είδη και σημαντικούς τύπους ενδιαιτημάτων, χαρακτηρίζονται από μη διαθεσιμότητα φυσικών πόρων και υποδομών (νερό, ενέργεια, συστήματα περιβαλλοντικών υποδομών), για την εξασφάλιση πρόσβασης σε αυτές απαιτούνται εκτεταμένες παρεμβάσεις, λόγω των ακτών τους, που στην πλειοψηφία τους είναι βραχώδεις και απότομες. Στις παραπάνω περιοχές, προωθείται, ο εναλλακτικός και φυσιολατρικός τουρισμός, κατόπιν σύνταξης μελέτης για τη βιωσιμότητα του εγχειρήματος, με πρόβλεψη για παράδειγμα του μέγιστου επιτρεπόμενου αριθμού επισκεπτών και προκρίνονται

τουριστικές εγκαταστάσεις με μικρότερο περιβαλλοντικό αποτύπωμα, αφού εξασφαλιστεί η ανάπτυξη των αναγκαίων δικτύων κοινής ωφέλειας.

- 4.4. Λαμβάνεται υπόψη η ανάγκη διατήρησης των γεωργικών γαιών και αποτρέπεται ο κατακερματισμός τους όσο και η αλλαγή χρήσης τους, ειδικότερα δε της Αγροτικής Γης Υψηλής Παραγωγικότητας. Επιδιώκεται η ελάχιστη δυνατή κατάληψη του αγροτικού χώρου. Σε παράκτιες και νησιωτικές περιοχές, στις οποίες υφίστανται παραδοσιακές καλλιέργειες, επιδιώκεται η διατήρηση και αξιοποίηση τους, ως περιοχές ήπιας μορφής τουρισμού.
- 4.5. Λαμβάνεται υπόψη τυχόν υφιστάμενη υδατοκαλλιεργητική δραστηριότητα και η πρόβλεψη περαιτέρω ανάπτυξής της με τη θεσμοθέτηση ΠΟΑΥ.
- 4.6. Αποτρέπεται η σημαντική αλλοίωση του τοπίου, λόγω της διάνοιξης οδών πρόσβασης σε ακίνητα και σύνδεσης με το κεντρικό οδικό δίκτυο, η άναρχη και πυκνή δόμηση σε άλλοτε φυσικές περιοχές ή σε γεωργική γη υψηλής παραγωγικότητας, η όδευση ηλεκτρικού δικτύου, με τοποθέτηση στύλων και καλωδίων, που διέρχεται από δασικές περιοχές, η πλημμελής διαχείριση των παραγόμενων αποβλήτων, με αποτέλεσμα ρύπανση και υποβάθμιση των υδάτινων συστημάτων
- 4.7. Καθορίζονται όροι και προϋποθέσεις για τη δυνατότητα μετατροπής παραδοσιακών κτισμάτων σε τουριστικά καταλύματα σε περιοχές αμιγούς και γενικής κατοικίας, ώστε να διασφαλίζεται ότι δεν δημιουργείται έντονη όχληση και παράλληλα να μην ανατρέπεται ο χαρακτηρισμός ως αμιγούς κατοικίας από την υπέρμετρη αξιοποίηση αυτής της δυνατότητας εις βάρος των μόνιμων κατοίκων.
- 4.8. Στους οικισμούς με παραδοσιακό και εν γένει αξιόλογο χαρακτήρα, η χωροθέτηση των τουριστικών εγκαταστάσεων γίνεται κατά το δυνατόν εντός των ορίων των οικισμών ή σε πολύ μεγάλη εγγύτητα με αυτούς, με σεβασμό στο ύψος, την ταυτότητα και τη φυσιογνωμία του φυσικού, πολιτιστικού και δομημένου περιβάλλοντος, κατά τρόπο ώστε να μην κατασπαταλάται φυσική γη για νέο δομημένο χώρο και να επιτυγχάνονται οικονομίες κλίμακας στις υποδομές.

- 4.9. Στο πλαίσιο υλοποίησης των προβλέψεων του σχεδίου, λαμβάνεται υπόψη το επίπεδο μεταφορικής εξυπηρέτησης ανθρώπων και αγαθών, το οδικό δίκτυο προσπέλασής τους, γίνεται έλεγχος δυνατοτήτων προσπέλασης με άλλα μέσα εκτός του ΙΧ και να τίθεται η ασφαλής μετακίνηση, ως βασικός πυλώνας ελέγχου της ανάπτυξης, λαμβάνοντας υπόψη ζητήματα πολιτικής προστασίας και κλιματικής κρίσης. Εξετάζεται το επίπεδο κάλυψης των αναγκών μεταφορικού έργου, κυρίως στην επαρχία (αστικό - υπεραστικό ΚΤΕΛ, νέες υπηρεσίες on demand μετακινήσεων κ.α.) και στο πώς αυτό δύναται να ενισχυθεί, ειδικά στις περιοχές Α-Δ. Επίσης εξετάζονται ζητήματα προσπέλασης τουριστικών λεωφορείων, ειδικά σε περιοχές όπου υπάρχει περιορισμός χώρου, φτωχή γεωμετρία οδικού δικτύου, απουσία κυκλοφοριακών ρυθμίσεων.
- 4.10. Δίδεται έμφαση στην ισόρροπη ανάπτυξη των παραγωγικών τομέων, προκειμένου να υπηρετείται με επάρκεια το μοντέλο της βιώσιμης ανάπτυξης. Η εκτός σχεδίου δόμηση τουριστικών εγκαταστάσεων δεν επιτρέπεται να θέτει σε κίνδυνο την αγροτική χρήση, προκειμένου να διασφαλίζεται η παραγωγή Προϊόντων Ονομασίας Προέλευσης (Π.Ο.Π.), τα οποία λειτουργούν ως κίνητρο για την ενίσχυση της ποιοτικής δραστηριότητας σε μια περιοχή. Ενθαρρύνεται η αξιοποίηση τοπικών προϊόντων υψηλής ποιότητας της πρωτογενούς παραγωγής, ως έχουν ή μετά από μία πρώτη μεταποίηση, που συμβάλλει στη διεύρυνση της τουριστικής δραστηριότητας. Ενισχύεται η διασύνδεση της τοπικής παραγωγής με την αγροτουριστική κατανάλωση, μέσω δημιουργίας δικτύων μεταξύ των τουριστικών επιχειρήσεων και των τοπικών παραγωγών, που θα προάγουν την αειφορία και την οικονομική ενδυνάμωση της περιοχής.
- 4.11. Προωθείται η ταυτόχρονη ανάπτυξη στον πρωτογενή και δευτερογενή τομέα, όπως ανάπτυξη μεταποιητικών μονάδων στον κλάδο της ελαιοπαραγωγής – συσκευασίας – τυποποίησης.
- 4.12. Λαμβάνεται υπόψη ότι, σύμφωνα με την περί μεταλλείας νομοθεσία, η δραστηριότητα αξιοποίησης ορυκτού πλούτου της Χώρας, θεωρείται ως δημόσιας ωφέλειας και ιδιαιτέρως συμφέρουσα για την Εθνική Οικονομία

- 4.13. Για την απρόσκοπτη λειτουργία των τουριστικών δραστηριοτήτων αλλά και την ανάπτυξή τους, δίδεται ειδική μέριμνα για την χωροθέτηση απαιτούμενων υποστηρικτικών εγκαταστάσεων.
- 4.14. Νέες εγκαταστάσεις/χρήσεις μη συμβατές με την τουριστική δραστηριότητα (βιομηχανικές/βιοτεχνικές εγκαταστάσεις, εγκαταστάσεις χονδρικού εμπορίου, κτίρια και γήπεδα αποθήκευσης, κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις) ενθαρρύνεται να χωροθετούνται σε οργανωμένους υποδοχείς. Θεσπίζεται ελάχιστη απόσταση βόσκησης από ξενοδοχειακές μονάδες ή ολοκληρωτική απαγόρευση σε ζώνες που, από τα ΤΠΣ, χαρακτηρίζονται ως ζώνες ελέγχου, αναπτυγμένες ή αναπτυσσόμενες. Προκειμένου για κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις τηρούνται τα προβλεπόμενα του άρθρου 4 ν. 4859/2021(Α' 228) «Μέτρα διευκόλυνσης και εκσυγχρονισμού της ίδρυσης και λειτουργίας κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων, διατάξεις για τη διενέργεια ελέγχων και την επιβολή κυρώσεων και άλλες επείγουσες ρυθμίσεις.»
- 4.15. Στις περιοχές όπου προβλέπεται η ανάπτυξη τουριστικών εγκαταστάσεων ήπιας ανάπτυξης, πλέον του μειωμένου συντελεστή δόμησης, για λόγους προστασίας του περιβάλλοντος, συμπεριλαμβάνονται πρόσθετοι όροι όπως: χαμηλό ενεργειακό αποτύπωμα, επάρκεια υποδομών, σε συνδυασμό με τη φέρουσα ικανότητα της περιοχής, ορθολογική χρήση νερού, ελαχιστοποίηση παραγωγής κάθε είδους αποβλήτων. Τηρούνται τα προβλεπόμενα από τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/2139 της Επιτροπής της 4ης Ιουνίου 2021 «για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με τη θέσπιση τεχνικών κριτηρίων ελέγχου για τον προσδιορισμό των προϋποθέσεων υπό τις οποίες μια οικονομική δραστηριότητα θεωρείται ότι συμβάλλει σημαντικά στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής ή στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και για τον προσδιορισμό του κατά πόσον αυτή η οικονομική δραστηριότητα δεν επιβαρύνει σημαντικά οποιονδήποτε από τους άλλους περιβαλλοντικούς στόχους».
- 4.16. Στα πλαίσια της βιώσιμης οικιστικής ανάπτυξης, δίδεται προτεραιότητα στην αναζωογόνηση των οικισμών της χώρας που φθίνουν ή εγκαταλείπονται, με

στόχο την προσέγγιση βιώσιμων επενδύσεων και την αύξηση του πληθυσμού, η οποία μπορεί να επιτευχθεί μεταξύ άλλων, με την αξιοποίηση και επαναφορά σε χρήση του κτιριακού αποθέματος παραδοσιακών κτισμάτων σε παραδοσιακούς οικισμούς, το οποίο βρίσκεται σε ερειπιώδη κατάσταση, δίνοντας κίνητρα στους ιδιοκτήτες, κυρίως στις λιγότερο ανεπτυγμένες τουριστικές περιοχές, προκειμένου να διαμορφωθούν σε παραδοσιακούς ξενώνες ήπιας εκμετάλλευσης, ταβέρνες, καφενεία κ.λπ. και να συμβάλλουν στην τουριστική τους ανάπτυξη και παράλληλα στην ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς. Στις περιοχές (Ε) Μη Αναπτυγμένες περιοχές, η δυνατότητα παροχής κινήτρων, στο πλαίσιο εφαρμογής της παρ.2 του άρθρου 250 ΚΧΠ και των άρθρων 34 έως 38 του ν. 4759/2020, όπως ισχύουν μετά την κωδικοποίηση τους με τα άρθρα 263 έως 273 ΚΧΠ (όπως ευνοϊκότεροι όροι δόμησης, μείωση των απαιτούμενων κριτηρίων του άρθρου 38 κλπ) ασκείται με φειδώ και υπό την προϋπόθεση ότι δεν παραβλάπεται το τοπίο, υφίστανται επαρκείς υποδομές και πόροι, δεν αλλοιώνονται τα ιδιαίτερα μορφολογικά χαρακτηριστικά, η φυσιογνωμία και γενικότερα το φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον της περιοχής.

- 4.17. Λαμβανομένων υπόψη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών και τα αναπτυξιακών προβλημάτων των νησιωτικών προορισμών, αποθαρρύνεται η εκτός σχεδίου δόμηση τουριστικών εγκαταστάσεων.
- 4.18. Κατά τον πολεοδομικό σχεδιασμό, λαμβάνονται υπόψη τα πολεοδομικά σταθερότυπα.
- 4.19. Για τα μικρού μεγέθους νησιά η ανάλυση Φέρουσας Ικανότητας. εξετάζεται στο σύνολο του νησιού, καθόσον οι πιέσεις (π.χ. πύλες εισόδου, οδικό δίκτυο, έλλειψη νερού, υποδομές διαχείρισης αποβλήτων κ.λπ.) αλλά και τα οφέλη διαχέονται στο σύνολο τους.

5. Ατμόσφαιρα – Κλίμα

- 5.1. Οι νέες κατασκευές ενσωματώνουν στον σχεδιασμό τους σύγχρονα συστήματα μειωμένων αερίων εκπομπών, ενώ κατά τη φάση κατασκευής των έργων εφαρμόζονται βέλτιστα τεχνικοοικονομικά συστήματα για την ελαχιστοποίηση

της αέριας ρύπανσης από τη χρήση των μηχανημάτων έργου. Δίδονται κίνητρα για την βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας υφιστάμενων και νέων κτηρίων φιλοξενίας, εστίασης και αναψυχής.

- 5.2. Ενθαρρύνεται η εγκατάσταση ενεργειακών συστημάτων θέρμανσης ή ψύξης χώρων, έξυπνων τεχνολογιών για την αποδοτική διανομή ηλεκτρικής ενέργειας κατά τρόπο βιώσιμο, οικονομικό και ασφαλή, και τον μετριασμό των επιπτώσεων της αυξημένης ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας, λόγω αύξησης των αναγκών ψύξης κατά τους θερινούς μήνες.
- 5.3. Κατά την περιβαλλοντική αδειοδότηση των επιμέρους έργων, αξιολογείται η ευπάθειά τους στην κλιματική αλλαγή και, όπου απαιτείται, προτείνονται κατάλληλα μέτρα μείωσης της ευπάθειας και αύξησης της προσαρμοστικής ικανότητας (βάσει και των προβλεπόμενων στην Οδηγία 2014/52/ΕΕ με την οποία εναρμονίστηκε η Ελληνική νομοθεσία). Επιπροσθέτως αξιολογείται η επίτευξη ενίσχυσης της ανθεκτικότητας και περιορισμού της τρωτότητας σε όλους τους τομείς της οικονομίας, του φυσικού περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας, οι επιπτώσεις τους στις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και λαμβάνονται μέτρα για τον περιορισμό των εκπομπών ή/και την αύξηση της απορρόφησής τους .
- 5.4. Επιταχύνονται η ηλεκτρική διασύνδεση των Κυκλάδων με το Εθνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΣΜΗΕ), η οποία περιορίζει σημαντικά τις εκπομπές αερίων ρύπων, που προέρχονται από τους τοπικούς σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής που λειτουργούν στα νησιά.

6. Ανθρωπογενές περιβάλλον – ανθρώπινη υγεία

Για την προστασία του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας:

- 6.1. Μελετώνται και υποβάλλονται από τον υποκείμενο σχεδιασμό, προτάσεις ολοκληρωμένης αστικής παρέμβασης για τη βελτίωση της οικονομικής, κοινωνικής και περιβαλλοντικής κατάστασης των περιοχών αρμοδιότητάς τους, ιδίως των περιοχών ελέγχου Α.

- 6.2. Προωθείται η εφαρμογή προτύπων περιβαλλοντικής διαχείρισης (π.χ. EMAS, ISO) από τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τουριστικό τομέα, ώστε να εξασφαλίζεται η συστηματική εφαρμογή διαδικασιών, που συντελούν στον περιορισμό των επιπτώσεων στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον. Εφαρμόζονται οι βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές, για την ελαχιστοποίηση της προκαλούμενης περιβαλλοντικής όχλησης από την παραγωγή κάθε είδους αποβλήτων.
- 6.3. Τηρείται η νομοθεσία που αφορά στο ακουστικό περιβάλλον και στις εκπομπές θορύβου κατά τη φάση κατασκευής έργων και δραστηριοτήτων, στο πλαίσιο εφαρμογής του Σχεδίου.
- 6.4. Παρακολουθούνται συστηματικά τα επίπεδα θορύβου στα όρια της περιοχής ανάπτυξης του εκάστοτε έργου, τόσο κατά τη διάρκεια της κατασκευής όσο και κατά τη διάρκεια της λειτουργίας και, εφόσον διαπιστώνονται υπερβάσεις, λαμβάνονται πρόσθετα μέτρα (π.χ. χρήση κινητών ή σταθερών αντιθορυβικών πετασμάτων, κ.λπ.).
- 6.5. Ιδίως σε νησιωτικές περιοχές, όπου παρατηρείται στενότητα οδικού δικτύου και κυκλοφοριακή πίεση, προωθείται η ανάπτυξη τουριστικών εγκαταστάσεων που παρέχουν θέσεις στάθμευσης αυτοκινήτων πελατών. Εξετάζεται η δυνατότητα δημιουργίας χώρων στάθμευσης περιμετρικά των παραδοσιακών οικισμών και η απαγόρευση εισόδου αυτοκινήτων, με σκοπό τη μείωση της όχλησης από το θόρυβο και την κυκλοφορία των οχημάτων. Για τους ίδιους λόγους ρυθμίζεται σε καθορισμένες ώρες η παράδοση εμπορευμάτων.
- 6.6. Προωθείται η ανάπτυξη συνδυασμένων μεταφορών και μέσων βιώσιμης κινητικότητας στις πύλες εισόδου - εξόδου των τουριστικών περιοχών και η διασύνδεση με τους βασικούς προορισμούς με περπάτημα, ποδήλατο, μέσα μαζικής μεταφοράς κ.α.
- 6.7. Διαμορφώνονται οι προϋποθέσεις για τη ματακίνηση μεγαλύτερου ποσοστού επισκεπτών με ήπιους τρόπους μεταφοράς. Αναπτύσσονται συνεργασίες μεταξύ των Οργανισμών Λιμένων με τους συναρμόδιους φορείς (ΥΠΠΟ, Περιφέρεια, ΣΤΑΣΥ κ.λπ.), για την εφαρμογή αποτελεσματικού ελέγχου των ταυτόχρονων

αφίξεων στην κρουαζιέρα και παράλληλου ελέγχου των χερσαίων μαζικών μετακινήσεων, ώστε να επιτυγχάνεται η μετακίνηση μεγαλύτερου ποσοστού επισκεπτών με ήπιους τρόπους μεταφοράς.

- 6.8. Ο συγκοινωνιακός και κυκλοφοριακός σχεδιασμός διαμορφώνεται, με τρόπο που να εξυπηρετεί και τις ανάγκες της τουριστικής δραστηριότητας.
- 6.9. Όπου αναπτύσσεται δίκτυο ποδηλατόδρομων, πληρούνται οι συνθήκες ασφάλειας για τους ποδηλάτες και εφαρμόζονται κυκλοφοριακές ρυθμίσεις, που προωθούν την ασφαλή συνύπαρξη ποδηλατών και οχημάτων.
- 6.10. Λαμβάνεται μέριμνα για περιοχές που έχουν πληγεί ήδη από τον μαζικό τουρισμό, με σκοπό την αναζωογόνησή τους και τη βιωσιμότητα των ήδη υφιστάμενων δραστηριοτήτων.
- 6.11. Δίδεται προτεραιότητα στη βελτίωση των βασικών υφιστάμενων έργων υποδομής (οδικό δίκτυο – αερομεταφορές – υποδομές διαχείρισης αποβλήτων – ύδρευσης, νοσοκομειακής περίθαλψης), ιδιαίτερα στις περιοχές που χαρακτηρίζονται ως Περιοχές Ελέγχου, Αναπτυγμένες Περιοχές και Αναπτυσσόμενες Περιοχές.
- 6.12. Στους τουριστικούς προορισμούς και στους χώρους πολιτιστικού ενδιαφέροντος, διασφαλίζεται η προσβασιμότητα από ΑμΕΑ τόσο στα μέσα μαζικής μεταφοράς όσο και στις λοιπές εγκαταστάσεις (μουσεία, συνεδριακά κέντρα, αρχαιολογικοί χώροι κ.λπ.) ή εναλλακτικά διασφαλίζεται η δυνατότητα ψηφιακής σύνδεσης/πρόσβασης.

7. Πολιτιστική κληρονομιά

Για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς:

- 7.1. Διασφαλίζεται εκ των προτέρων ότι οι δράσεις του Σχεδίου δεν ενέχουν κινδύνους υποβάθμισης θέσεων και ευρημάτων πολιτιστικού, ιστορικού και αρχαιολογικού ενδιαφέροντος, αρχαιολογικών χώρων, κινητών και ακίνητων μνημείων, ιστορικών τόπων και του περιβάλλοντός τους. Για το σκοπό αυτό, οι σχετικές μελέτες που απαιτούνται για την υλοποίηση των έργων υποβάλλονται για προέγκριση από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού, σύμφωνα με τις προβλέψεις του ν.4858/2021 (Α' 220). Λαμβάνεται υπόψη ότι

όλα τα ακίνητα μνημεία που χρονολογούνται ως το 1830, εμπίπτουν αυτοδικαίως στην κατηγορία των αρχαίων και προστατεύονται από τον νόμο, χωρίς να απαιτείται ειδική διοικητική πράξη χαρακτηρισμού. Οι σχετικές πληροφορίες επικαιροποιούνται και αντλούνται από το Αρχαιολογικό Κτηματολόγιο (www.arxaiologikoktimatologio.gov.gr/), στο οποίο διαρκώς επικαιροποιείται η συστηματική καταγραφή και τεκμηρίωση (αρχαιολογική, διοικητική και γεωχωρική) των ακίνητων μνημείων, αρχαιολογικών χώρων, ιστορικών τόπων και ζωνών προστασίας αυτών.

- 7.2. Οι αποστάσεις από αρχαιολογικούς χώρους, μνημεία, ιστορικούς τόπους, αξιόλογα αρχιτεκτονικά σύνολα κ.λπ., ως κριτήρια αποκλεισμού περιοχών για την υποδοχή έργων ή δραστηριοτήτων από την εφαρμογή του Σχεδίου, εξετάζονται κατά περίπτωση και σε συνδυασμό με την παράμετρο της οπτικής επαφής και της τυχόν υποβάθμισης περιοχών του πολιτιστικού, ιστορικού και αρχαιολογικού περιβάλλοντος, από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού, κατά την διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης των αντίστοιχων έργων και δραστηριοτήτων. Κατά τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης των έργων, στη ΜΠΕ εντοπίζονται και αναλύονται πιθανοί κίνδυνοι που αφορούν σε παρακείμενους χώρους πολιτιστικής κληρονομιάς και προτείνονται κατάλληλα μέτρα πρόληψης και αποφυγής τους.
- 7.3. Για την εκτίμηση της φέρουσας ικανότητας μίας περιοχής, λαμβάνονται υπόψη οι πολιτιστικοί πόροι και η προστασία τους. Ομοίως, για τη σύνταξη και εφαρμογή Σχεδίων Διαχείρισης Τουριστικών Προορισμών, για την διασφάλιση της προστασίας της πολιτιστικής κληρονομιάς εν μέσω αυξανόμενων τουριστικών ροών. Γενικότερα, σε περιοχές ανάπτυξης τουρισμού πλησίον αρχαιολογικών χώρων, διασφαλίζεται η βιώσιμη διαχείρισή τους, με τη συμβολή και των αρμοδίων Υπηρεσιών του ΥΠΠΟ, καθόσον η αυξημένη ζήτηση για χρήσεις που αφορούν τον τουρισμό σε ιστορικά κέντρα και αρχαιολογικούς χώρους εγκυμονεί σημαντικούς κινδύνους για τη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς, καθώς οι αρχαιολογικοί χώροι και τα ιστορικά κέντρα δεν είναι σχεδιασμένα να φέρουν την υπερβολική χρήση. Τα σχέδια Διαχείρισης

Τουριστικών Προορισμών και οι Μελέτες Εκτίμησης Τουριστικής Φέρουσας Ικανότητας, στις περιπτώσεις που συμπεριλαμβάνουν μνημεία, αρχαιολογικούς χώρους και ιστορικούς τόπους υποβάλλονται προς έγκριση στο ΥΠΠΟ.

- 7.4. Δίδεται προτεραιότητα στην εκπόνηση μελέτης φέρουσας ικανότητας στον Δήμο Αθηναίων κατά περιοχές, λαμβάνοντας υπόψη ότι η ανάπτυξή του δεν κατανέμεται σε όλες τις περιοχές, ενώ αντίστοιχα τα προστατευόμενα μνημεία είναι κατά το πλείστον συγκεντρωμένα στο κέντρο της πόλης. Ομοίως, αναγκαία είναι η εκπόνηση μελέτης φέρουσας τουριστικής ικανότητας και στους μεσαιωνικούς οικισμούς της Νότιας Χίου, τα γνωστά Μαστιχοχώρια (Μεστά, Ολύμποι, Πυργί, Βέσσα, Καλαμωτή), για να προστατευτεί ο μνημειακός χαρακτήρας τους αλλά και ο πρωτογενής τομέας με τον οποίο συνδέονται άρρηκτα.
- 7.5. Προωθείται η δημιουργία πολιτιστικών διαδρομών σε περιοχές χωροταξικής κλίμακας (περιφερειακή ενότητα και άνω), που διασυνδέουν συγκεντρώσεις αρχαιολογικών χώρων και μνημείων, καθώς και σημαντικά μεμονωμένα τέτοια στοιχεία. Οι ίδιες διαδρομές ενσωματώνουν κατά το δυνατόν και αξιόλογα πολιτισμικά στοιχεία καθώς και μεμονωμένα μνημεία της φύσης.
- 7.6. Στο πλαίσιο προστασίας αρχαιολογικών χώρων, που σχετίζονται με Τούμερες και Τράπεζες, οι οποίοι, λόγω του χαρακτήρα τους, χρήζουν ιδιαίτερης μέριμνας και προστασίας από την τουριστική ανάπτυξη, εξετάζεται η δυνατότητα καθορισμού ειδικών όρων και περιορισμών για την χωροθέτηση τουριστικών εγκαταστάσεων σε αυτές τις περιοχές, σε συνεργασία με την αρμόδια Εφορεία αρχαιοτήτων.
- 7.7. Εξετάζεται η σύναψη πλαισίου συνεργασίας μεταξύ ΥΠΕΝ και ΥΠΠΟ, για την εξασφάλιση ότι η προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς αποτελεί προτεραιότητα κατά τον σχεδιασμό και την υλοποίηση τουριστικών εγκαταστάσεων (By default και by design). Λαμβάνεται υπόψη ότι η αναβάθμιση και προβολή μνημείων, χώρων και μουσείων υπάγονται εξολοκλήρου στην αρμοδιότητα του ΥΠΠΟ, συνεπώς Σχέδια Διαχείρισης Τουριστικών Προορισμών με ολοκληρωμένες αναπλάσεις, σε συνδυασμό με ενοποιήσεις αρχαιολογικών

χώρων, βασίζονται σε προηγούμενη έγκριση σχετικών Σχεδίων Διαχείρισης Αρχαιολογικών Χώρων και Μουσείων από το ΥΠΠΟ.

- 7.8. Η τουριστική δόμηση περιορίζεται σε ευαίσθητες περιοχές, όπως οι αρχαιολογικοί χώροι, τα μνημεία και οι περιοχές φυσικού κάλλους. Για λόγους προστασίας των σημαντικών αρχαιολογικών χώρων και των μνημείων, καθορίζονται ζώνες προστασίας γύρω από σημαντικούς αρχαιολογικούς χώρους και μνημεία, όπου περιορίζεται ή και απαγορεύεται η τουριστική δόμηση και άλλες δραστηριότητες που ενδέχεται να βλάψουν τα μνημεία ή το περιβάλλον τους. Να μην προωθούνται ρυθμίσεις χρήσεων γης διευκολυντικές για συμπληρωματικές προς τον τουρισμό δραστηριότητες στις άμεσα περιβάλλουσες περιοχές Μνημείων Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς Στις θεσμοθετημένες από το ΥΠΠΟ, Ζώνες Α΄ Απολύτου Προστασίας απαγορεύεται οποιαδήποτε οικοδομική δραστηριότητα.
- 7.9. Βελτίωση των δικτύων δημόσιας συγκοινωνίας, η προώθηση της πεζοπορίας και της ποδηλασίας, καθώς και χρήση τεχνολογικών λύσεων όπως τα ψηφιακά συστήματα, συμβάλουν στη μείωση της ανάγκης για χώρους στάθμευσης και στην αποσυμφόρηση των περιοχών αυτών.
- 7.10. Δίδεται έμφαση στην αειφόρο τουριστική ανάπτυξη με ενίσχυση των ήπιων μορφών τουρισμού όπως ο πολιτιστικός, ο οικοτουρισμός και ο αγροτουρισμός, οι οποίες είναι λιγότερο επιβαρυντικές για το περιβάλλον και την πολιτιστική κληρονομιά.
- 7.11. Για την δυνατότητα αξιοποίησης παλιών μεταλλείων ως ειδικού ενδιαφέροντος τουριστικού πόρου, λαμβάνεται υπόψη ότι, εφόσον πρόκειται για αρχαία μεταλλεία ή χαρακτηρισμένα ως νεώτερα, προστατεύονται με τις διατάξεις του ν.4858/2021 και προηγείται η έγκριση των αρμοδίων Υπηρεσιών και οργάνων του Υπουργείου Πολιτισμού.
- 7.12. Για την ανάπτυξη ολοκληρωμένων σιδηροδρομικών τουριστικών διαδρομών σε περιοχές με ιδιαίτερη αισθητική αξία, στις οποίες έχουν ήδη εγκαταλειφθεί ή προβλέπεται να εγκαταλειφθούν τμήματα σιδηροδρομικών γραμμών (λειτουργία τουριστικών τραίνων, αναστήλωση, ανάδειξη και επαναλειτουργία

παλαιών σταθμών, γεφυρών, κ.λπ., δημιουργία πεζοπορικών διαδρομών κ.α.), απαιτείται προηγούμενη έγκριση των αρμοδίων Υπηρεσιών του ΥΠ.ΠΟ., εφόσον πρόκειται για παλαιότερα των 100 ετών κτίσματα ή χαρακτηρισμένοι σταθμοί, γέφυρες, παλιοί οδοί, μονοπάτια καθώς και δίκτυα σιδηροδρομικών γραμμών

7.13. Απαιτείται ενημέρωση των αρμόδιων εφορειών του Υπουργείου Πολιτισμού πριν από οποιοδήποτε έργο, ανεξαρτήτως της περιοχής υλοποίησής του, με υποβολή πλήρους φάκελου στην αρμόδια Εφορεία Αρχαιοτήτων, για έλεγχο και γνωμοδότηση. Ειδικότερα:

7.13.1. Συνυπογράφεται μνημόνιο συνεργασίας και συναντίληψης, σύμφωνα με τους κανονισμούς που διέπουν τη συναφή νομολογία (υπαγωγή της παρακολούθησης των σκαπτικών/χωματοουργικών εργασιών σε αυτεπιστασία)

7.13.2. Σε περίπτωση εντοπισμού αρχαίων ή μνημείων διακόπτονται οι εργασίες.

7.13.3. Κάθε έργο διαμόρφωσης ή κατασκευής στις ζώνες αιγιαλού και παραλίας και ιδιαιτέρως τυχόν λιμενικές εγκαταστάσεις, υφιστάμενες ή προγραμματιζόμενες, εγκρίνεται από την Εφορεία Ενάλιων Αρχαιοτήτων αλλά και την Εφορεία Παλαιοανθρωπολογίας-Σπηλαιολογίας.

7.13.4. Για την κατεδάφιση μη αξιόλογων, μη απαραίτητων ή εγκαταλελειμμένων κτιρίων χρήσης τουρισμού και την απόσυρση νόμιμα υφιστάμενων απαξιωμένων τουριστικών εγκαταστάσεων (Αστικός τουρισμός), εφόσον υφίσταται σχετικός χαρακτηρισμός από το ΥΠ.ΠΟ., ή παλαιότερων των 100 ετών κτισμάτων, προηγείται η έγκριση των αρμοδίων Υπηρεσιών και οργάνων του. Ομοίως, για την αξιοποίηση εγκαταλελειμμένων οικισμών που παρουσιάζουν αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον, με την μετατροπή κτιρίων σε 5* καταλύματα ή και με νέες μεγαλύτερου μεγέθους επενδύσεις, με κίνητρα είτε προς τους σημερινούς ιδιοκτήτες είτε προς ενδιαφερόμενους επενδυτές και με τις κατευθύνσεις που προβλέπονται για τους προστατευόμενους και εγκαταλελειμμένους οικισμούς λαμβάνεται υπόψη το ενδεχόμενο χαρακτηρισμού μεμονωμένων κτιρίων, οικιστικών συνόλων ή του συνόλου ενός οικισμού στην κατηγορία των ακινήτων μνημείων ή και των ιστορικών τόπων, που προστατεύονται από τις διατάξεις των άρθρων 2, 6 και 11 του ν.

4858/2021. Στην περίπτωση αυτή, οι επεμβάσεις σε αυτά αποσκοπούν στη διατήρηση της υλικής υπόστασης και της αυθεντικότητάς τους, την ανάδειξη και εν γένει την προστασία τους (άρθρο 40, παρ. 1 του ν. 4858/2021, (Α' 220) και κατά την εκτέλεση οποιασδήποτε εργασίας ακολουθείται η διαδικασία που προβλέπεται στα άρθρα 10, 11 και 14 του ν. 4858/2021, στο ΠΔ 24/2019 «Μελέτη και εκτέλεση αρχαιολογικών έργων και στην υπ' αρ. ΥΠΠΟ/ΑΤΝΕΚΕ/356112/929/02-07-2019 Υ.Α. «Κανονιστικό πλαίσιο για την εκπόνηση μελετών και την εκτέλεση έργων σε προστατευόμενα μνημεία (Β' 2837). Σύμφωνα με το άρθρο 10, παρ 7 του ν. 4858/2021 «για την προστασία των ακινήτων μνημείων» είναι δυνατόν με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού ύστερα από γνώμη του Συμβουλίου να επιβάλλονται περιορισμοί στη χρήση και των τρόπο λειτουργίας τους, καθώς και στους όρους δόμησής τους, κατά παρέκκλιση από κάθε ισχύουσα διάταξη».

7.13.5. Δεδομένου ότι στον ελλαδικό χώρο εντοπίζονται πολυάριθμα σπήλαια και παλαιοντολογικά κατάλοιπα που συνδέονται με την ανθρώπινη ύπαρξη, τα οποία αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της πολιτιστικής κληρονομιάς και προστατεύονται από τις διατάξεις του Ν. 4858/2021 και του Ν. 3937/2011 «Διατήρηση της Βιοποικιλότητας και άλλες διατάξεις» (Α' 60) και παράλληλα, ως φυσικά μνημεία, τα σπήλαια προστατεύονται, για όλα τα έργα υποδομών (π.χ. διαχείρισης αποβλήτων, προστασίας περιβάλλοντος, ενεργειακά δίκτυα, ΑΠΕ, λιμενικές υποδομές, οδικές υποδομές κ.λπ.), που σχεδιάζονται εντός ή πλησίον μνημείων αρμοδιότητας Εφορείας Παλαιοανθρωπολογίας-Σπηλαιολογίας, υποβάλλεται σε αυτή, πλήρης φάκελος των σχετικών μελετών ή ΜΠΕ, συνοδευόμενος από λεπτομερείς χάρτες, τοπογραφικά διαγράμματα και τεχνικές εκθέσεις, προκειμένου η εφορεία να γνωμοδοτήσει σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Ιδιαίτερη μέριμνα λαμβάνεται για σπήλαια όπου καταγράφονται κατολισθητικά φαινόμενα, τα οποία θέτουν σε κίνδυνο την ευστάθειά τους.

7.13.6. Σε περίπτωση υλοποίησης μέτρων που περιλαμβάνουν ανάπτυξη ψηφιακού περιεχομένου (ψηφιακές πλατφόρμες, εφαρμογές επαυξημένης/εικονικής

πραγματικότητας κ.ά.) για την ανάδειξη χώρων ή μνημείων αρμοδιότητας της Εφορείας Παλαιοανθρωπολογίας και Σπηλαιολογίας, εξασφαλίζεται εκ των προτέρων η έγκριση των σχετικών φακέλων από την αρμόδια υπηρεσία.

8. Απόβλητα

- 8.1. Κατ' εφαρμογή του ν.4819/2021 (Α' 129), προβλέπεται η ακόλουθη ιεράρχηση όσον αφορά στα απόβλητα: α) πρόληψη, β) προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση, γ) ανακύκλωση, δ) άλλου είδους ανάκτηση, όπως ανάκτηση ενέργειας και ε) διάθεση. Σε κάθε περίπτωση λαμβάνονται υπόψη οι γενικές αρχές περί προστασίας του περιβάλλοντος, οι αρχές της προφύλαξης και της αειφορίας, του τεχνικώς εφικτού και της οικονομικής βιωσιμότητας, της προστασίας των πόρων, καθώς και ο συνολικός αντίκτυπος στο περιβάλλον, την ανθρώπινη υγεία, την οικονομία και την κοινωνία, σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 35 του ν.4819/2021.
- 8.2. Ακολουθούνται οι κατευθύνσεις και ρυθμίσεις του Εθνικού Σχέδιου Διαχείρισης Αποβλήτων, όσον αφορά στα στερεά απόβλητα που προκύπτουν από τις τουριστικές ροές, όπου προτείνεται, μεταξύ άλλων, η σύνταξη ειδικού σχεδίου διαχείρισης για τις τουριστικές περιοχές, καθώς και η σύνταξη οδηγού πρόληψης δημιουργίας και ορθολογικής διαχείρισης αποβλήτων, που παράγονται από μεγάλες ξενοδοχειακές μονάδες, με παράλληλη εφαρμογή του συστήματος «πληρώνω όσο πετάω».
- 8.3. Τηρούνται οι προβλέψεις του εγκεκριμένου Εθνικού Προγράμματος Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων (ΕΠΠΔΑ), το οποίο θεσπίζει πέντε βασικούς πυλώνες μέτρων, με εφαρμογή της ιεράρχησης για τα απόβλητα τροφίμων και τη μέριμνα για τη συλλογή και μεταφορά των βιοαποβλήτων, για τα κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα, με δυναμικότητα άνω των 100 κλινών, με εξαίρεση στις περιπτώσεις που δεν υπάρχει ιδιωτική ή δημόσια Μονάδα Επεξεργασίας Βιοαποβλήτων στον οικείο Δήμο.
- 8.4. Τουριστικές εγκαταστάσεις που αναλαμβάνουν και τη διαχείριση παράκτιων χώρων, λαμβάνουν μέτρα για την καθαρισμό των παραλιών από απόβλητα,

πέραν των δράσεων για την πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων και την ορθή διαχείριση αυτών.

- 8.5. Η διαχείριση των αποβλήτων εκσκαφών, κατασκευών και κατεδαφίσεων γίνεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 30 του ν.4819/2021 και την Κ.Υ.Α. 36259/1757/2010 (Β' 1312).
- 8.6. Για τα απόβλητα τροφίμων εφαρμόζεται το άρθρο 20, του ν. 4819/2021, σε εφαρμογή του άρθρου 4 του ιδίου νόμου. Συγκεκριμένα, στην πρόληψη και στη διαχείριση των αποβλήτων τροφίμων ισχύει κατά προτεραιότητα η ακόλουθη ιεράρχηση: α) αποφυγή δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων, όπως μέσω της μείωσης: αα) των οργανικών αποβλήτων από την παραγωγή τροφίμων ή αβ) των ακατάλληλων υλικών και προϊόντων για κατανάλωση ή επεξεργασία, β) χρήση απούλητων τροφίμων κατάλληλων για ανθρώπινη κατανάλωση μέσω δωρεών και αναδιανομής ή περαιτέρω επεξεργασίας τροφίμων για ανθρώπινη κατανάλωση, γ) χρήση ως ζωοτροφή ή εκ νέου μεταποίηση σε προϊόντα, συμπεριλαμβανομένων των «πρώην τροφίμων», όπως ορίζονται στο σημείο 3 του Παραρτήματος Α' του Κανονισμού (ΕΕ) 68/2013, της Επιτροπής της 16ης Ιανουαρίου 2013 για τον κατάλογο πρώτων υλών ζωοτροφών (L 29), που δεν προορίζονται για διατροφή, δ) χρήση για λίπασμα/εδαφοβελτιωτικό στη γεωργία ή για παραγωγή ενέργειας μέσω βιοαερίου, ε) αποτέφρωση με ενεργειακή ανάκτηση, στ) διάθεση, όπως με αποτέφρωση ή υγειονομική ταφή.
- 8.7. Προωθείται η κατασκευή και λειτουργία Μονάδων Επεξεργασίας Αποβλήτων (αστικών στερεών αποβλήτων).
- 8.8. Πραγματοποιείται επιμόρφωση-ενημέρωση του προσωπικού μεγάλων τουριστικών εγκαταστάσεων, σχετικά με την πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων και την ορθολογική διαχείρισή τους.
- 8.9. Στον σχεδιασμό και την κατασκευή κτιρίων και έργων υποδομής ενσωματώνεται ο «έξυπνος σχεδιασμός κτιρίων», τόσο για τα υπό κατασκευή κτίρια όσο και για τα υπό ανακαίνιση, με σκοπό την παράταση της διάρκειας ζωής τους και την προσαρμοστικότητά τους στην κλιματική αλλαγή. Η επιλογή των υλικών που χρησιμοποιούνται για την κατασκευή ή την ανακαίνιση, γίνεται

- λαμβάνοντας υπόψη τις περιβαλλοντικές τους επιπτώσεις, τη διευκόλυνση της επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσής τους στο τέλος του κύκλου ζωής τους.
- 8.10. Δίδεται προτεραιότητα στην επαναχρησιμοποίηση των υλικών εκσκαφών/κατεδαφίσεων στην τοποθεσία όπου δημιουργούνται
- 8.11. Ενθαρρύνεται η δωρεά τροφίμων και η ανταλλαγή/επισκευή /επαναχρησιμοποίηση ηλεκτρικού / ηλεκτρονικού εξοπλισμού, επίπλων και ρούχων, καθώς και η εν γένει δωρεά κάθε είδους αξιοποιήσιμου υλικού/αποβλήτου.
- 8.12. Προωθούνται δράσεις ολοκληρωμένης διαχείρισης των βιοαποβλήτων, με ανάπτυξη συστημάτων διαλογής βιοαποβλήτων στην πηγή, επεξεργασία των συλλεγόμενων βιοαποβλήτων με τη μέθοδο της κομποστοποίησης, από τις τοπικές αρχές διαχείρισης αποβλήτων, για την βέλτιστη διαχείριση των βιοαποβλήτων μεγάλων παραγωγών, όπως είναι οι τουριστικές εγκαταστάσεις και ο κλάδος της εστίασης.

9. Γενικοί όροι

- 9.1. Κατά τον σχεδιασμό των έργων και δράσεων για την υλοποίηση του Σχεδίου, λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα:
- 9.2. Η βελτιστοποίηση του σχεδιασμού τους, ώστε να διασφαλίζονται κατά το δυνατόν οι φυσικές διεργασίες, η αποδοτικότητα των φυσικών πόρων, η ισορροπία και η εξέλιξη των οικοσυστημάτων καθώς και η ποικιλομορφία, ιδιαιτερότητα ή μοναδικότητά τους. Στη βελτιστοποίηση, περιλαμβάνονται :
- Κατάλληλη χωροθέτηση τουριστικών δραστηριοτήτων, ελαχιστοποιώντας την κατάληψη φυσικών ή ημιφυσικών εκτάσεων και διατηρώντας τα ποιοτικά χαρακτηριστικά της αγροτικής γης και ιδιαίτερα εκείνης με υψηλή παραγωγικότητα.
 - Μέριμνα για τον περιορισμό κινδύνων και οχλήσεων ως προς το φυσικό περιβάλλον.
 - Αποφυγή αλλοιώσεων στα ποιοτικά και ποσοτικά χαρακτηριστικά των υδάτων
 - Προστασία θαλάσσιου περιβάλλοντος.

- Ενσωμάτωση περιβαλλοντικής καινοτομίας: Στο επίπεδο των παρεμβάσεων στο πλαίσιο του ΕΧΠ-Τ, ενθαρρύνεται η ενσωμάτωση τεχνολογιών και μεθόδων καινοτομίας με επωφελές πρόσημο για το περιβάλλον, ιδίως ως προς τις νέες, πράσινες μορφές ενέργειας, την ενεργειακή αποτελεσματικότητα και αυτονομία, την κυκλική χρήση υλικών, ενέργειας και νερού.
 - Ενίσχυση της ασφάλειας ως προς την αποφυγή ατυχημάτων με επίπτωση στο περιβάλλον ή/και ελαχιστοποίηση των συνεπειών τους.
 - Προστασία της βιοποικιλότητας
- 9.3. Κάθε προτεινόμενη υποδομή εξετάζεται ως προς την ανθεκτικότητά της σε πιθανή αλλαγή του κλίματος ή εάν απαιτούνται μέτρα προσαρμογής, μετά από αξιολόγηση της τρωτότητας της υποδομής, συνδυάζοντας: α) την ευαισθησία της υποδομής στις πηγές κινδύνου (hazards) και β) την έκθεση της περιοχής όπου θα κατασκευαστεί η υποδομή σε αυτές τις πηγές κινδύνου (hazards), δηλαδή εάν αυτές οι πηγές κινδύνου αναμένεται να εμφανιστούν στην περιοχή της υποδομής στο άμεσο και μακρινό μέλλον με βάση τις κλιματικές προβλέψεις, σε συνδυασμό με άλλους τοπικούς παράγοντες/χαρακτηριστικά της τοποθεσίας, που μπορούν να επηρεάσουν την έκθεση της υποδομής σε αυτούς τους κινδύνους (παρουσία ανθρώπων, μέσων παραγωγής, περιβαλλοντικών υπηρεσιών και φυσικών πόρων, υποδομών ή οικονομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών αγαθών σε τόπους που ενδέχεται να επηρεαστούν αρνητικά). Το σύνολο των πηγών κινδύνου (hazards) που θα μπορούσαν να επηρεάσουν την υποδομή και να εμφανιστούν στη συγκεκριμένη περιοχή λαμβάνεται υπόψη για να καταστεί δυνατή η επαρκής αναγνώριση των κλιματικά τρωτών σημείων της.
- 9.4. Η αρχή της πρόληψης.
- 9.5. Οι κατευθύνσεις, όροι και περιορισμοί των θεσμοθετημένων γενικών και ειδικών χωροταξικών σχεδίων.
- 9.6. Ενσωματώνονται κριτήρια βιώσιμης διαχείρισης φυσικών πόρων στη διαδικασία επιλογής προτάσεων τουριστικής ανάπτυξης.
- 9.7. Λαμβάνονται υπόψη τα καταρτιζόμενα από τους Ο.Τ.Α. Σχέδια Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ), σκοπός των οποίων είναι η δημιουργία βιώσιμων

συστημάτων αστικών μεταφορών μέσω, ενδεικτικά, της ενίσχυσης των δημόσιων μέσων μεταφοράς, της προώθησης ήπιων τρόπων μετακίνησης, της προαγωγής της οδικής ασφάλειας, της προώθησης της ηλεκτροκίνησης και των εναλλακτικών καυσίμων στον τομέα των μεταφορών.

- 9.8. Δεδομένου ότι η κλιματική αλλαγή επηρεάζει με άμεσο και έμμεσο τρόπο την τουριστική δραστηριότητα, κρίνονται απαραίτητες δράσεις μετριασμού και προσαρμογής, κατόπιν σύνταξης ειδικών μελετών, που υποδεικνύουν τον βαθμό τρωτότητας για τη χωροθέτηση τουριστικών εγκαταστάσεων και συναφών δραστηριοτήτων και κατάρτισης επιχειρησιακών σχεδίων αντιμετώπισης φυσικών καταστροφών, ειδικά για τουριστικές περιοχές και ανάλογα με τον κλιματικό κίνδυνο. .
- 9.9. Για την κατασκευή οποιουδήποτε έργου, χορηγούνται προηγουμένως όλες οι προβλεπόμενες από την κείμενη νομοθεσία άδειες και εγκρίσεις, συμπεριλαμβανομένων των εγκρίσεων περιβαλλοντικών όρων. Ειδικότερα, πριν από την υλοποίηση έργων και δραστηριοτήτων, τα οποία κατατάσσονται στους πίνακες της ΥΑ με αρ. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/17185/1069/2022 (Β' 841), όπως εκάστοτε ισχύει, κατά τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησής τους λαμβάνονται υπόψη και οι όροι, περιορισμοί και κατευθύνσεις που εγκρίνονται με το παρόν.
- 9.10. Δεδομένου ότι τα ΠεΣΠΚΑ, ως τοπικά σχέδια αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής, περιλαμβάνουν την ανάλυση των αναμενόμενων στην κάθε Περιφέρεια κλιματικών μεταβολών και της κλιματικής τρωτότητας επιμέρους τομέων και γεωγραφικών περιοχών, λαμβάνονται υπόψη κατά την εφαρμογή των προβλέψεων του ΕΧΠ-Τ. Η εναρμόνισή τους με το ΕΧΠ-Τ υλοποιείται στα πλαίσια της προβλεπόμενης αναθεώρησής τους, κατά την οποία δύναται να επιβάλλονται όροι και περιορισμοί για την προστασία των προβλεπόμενων στο παρόν σχέδιο, χρήσεων.
- 9.11. Τα μέτρα προστασίας του περιβάλλοντος που αναφέρονται στη Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) του ΕΧΠ – Τουρισμού και εξειδικεύουν όρους, περιορισμούς και κατευθύνσεις αυτής, ισχύουν εφόσον δεν έρχονται σε αντίθεση με τα παραπάνω.

9.12. Μετά τον καθορισμό της ακριβούς χωροθέτησης των σχεδιαζόμενων αναπτυξιακών δραστηριοτήτων, ζητείται εκ νέου γνωμοδότηση από το ΓΕΕΘΑ, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, καθώς στην παρούσα φάση δεν δύναται να εκτιμηθεί η ακριβής επίπτωση των προτεινόμενων χρήσεων γης και της πολεοδομικής οργάνωσης, στις δραστηριότητες της Πολεμικής Αεροπορίας (Π.Α.), οι οποίες με κανένα τρόπο δεν πρέπει να παρεμποδίζονται.

Γ. Σύστημα παρακολούθησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την εφαρμογή του σχεδίου

1. Το σύστημα παρακολούθησης περιλαμβάνει κατάλληλους δείκτες για την παρακολούθηση των περιβαλλοντικών παραμέτρων, την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, την εξαγωγή συμπερασμάτων ώστε να συμβάλει στον έλεγχο της αποτελεσματικότητας των μέτρων που ελήφθησαν. Για το σκοπό αυτό υιοθετούνται δείκτες του παγκόσμιου οργανισμού τουρισμού για την παρακολούθηση της Αειφόρου τουριστικής ανάπτυξης, όπως αυτή ορίζεται από την κείμενη νομοθεσία.

2. Η παρακολούθηση των σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την εφαρμογή του σχεδίου πραγματοποιείται με ευθύνη της Αρχής Σχεδιασμού και με τη συνεργασία και υποστήριξη κάθε Υπηρεσίας (της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης και Περιφέρειας) με αρμοδιότητα παρακολούθησης περιβαλλοντικών μέσων και παραμέτρων στον τομέα τους, προκειμένου μεταξύ άλλων να εντοπιστούν εγκαίρως απρόβλεπτες δυσμενείς επιπτώσεις και να ληφθούν τα κατάλληλα επανορθωτικά μέτρα. Πηγή άντλησης δεδομένων δύναται να είναι επιπροσθέτως ο Σύνδεσμος ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΣΕΤΕ), το Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο Ελλάδος, οι Τοπικές Ενώσεις Ξενοδόχων, τα Συστήματα Εναλλακτικής Διαχείρισης Αποβλήτων, το Ηλεκτρονικό Μητρώο Αποβλήτων και το Ηλεκτρονικό Μητρώο Αποβλήτων Τροφίμων. Προγράμματα παρακολούθησης του περιβάλλοντος υλοποιούμενα από τρίτους φορείς δύναται να ενταχθούν στο σύστημα παρακολούθησης προς αποφυγή διπλού ελέγχου. Στην περίπτωση αυτή η παρακολούθηση από

πλευράς Αρχής Σχεδιασμού, συνίσταται στη λήψη, τήρηση και αξιοποίηση των αποτελεσμάτων που διατίθενται σ' αυτήν από τους ως άνω φορείς.

3. Τα αποτελέσματα της ως άνω παρακολούθησης αποτυπώνονται σε εκθέσεις που εκπονούνται με συχνότητα που επιτρέπει την έγκαιρη λήψη των διορθωτικών μέτρων που τυχόν κριθούν απαραίτητα, και τουλάχιστον ανά πενταετία από το χρόνο έγκρισης του Σχεδίου. Το περιεχόμενο των εκθέσεων αυτών θα πρέπει να συμμορφώνεται με τις ακόλουθες κατευθύνσεις:

3.1. Η έκθεση παρακολούθησης έχει σκοπό την καταγραφή δεικτών που συνδέονται με τις δράσεις του Σχεδίου και αντιπροσωπεύουν ενδεχόμενες περιβαλλοντικές μεταβολές, όπως οι αναφερόμενοι στη ΣΜΠΕ. Η παρακολούθηση της κατάστασης του περιβάλλοντος μπορεί να υποδείξει τάσεις επιδείνωσης πριν ακόμη λάβουν ανησυχητική μορφή, ενώ επίσης μπορεί να σκιαγραφήσει τις βελτιώσεις που συντελούνται στις περιβαλλοντικές παραμέτρους. Η Αρχή Σχεδιασμού μεριμνά για τη συγκέντρωση των σχετικών πληροφοριών από τους τελικούς αποδέκτες των δράσεων του Σχεδίου. Η έκθεση για κάθε περίοδο μελέτης συντάσσεται, υποβάλλεται και δημοσιοποιείται εντός του πρώτου εξαμήνου της επόμενης περιόδου.

3.2. Η αξιολόγηση της πορείας υλοποίησης των σχετιζόμενων με το περιβάλλον στόχων του Σχεδίου γίνεται με συγκριτική αποτίμηση των στοιχείων των διαδοχικών εκθέσεων. Σκοπός της σύγκρισης των παραπάνω στοιχείων αποτελεί η ποσοτικοποίηση των περιβαλλοντικών μεταβολών που οφείλονται στο υλοποιηθέν τμήμα του Σχεδίου, η σύγκριση με τις εκτιμήσεις της ΣΜΠΕ και τις εξελίξεις στο θεσμικό πλαίσιο για το περιβάλλον, καθώς και η διαπίστωση της αναγκαιότητας ή μη ανάληψης διορθωτικών ενεργειών. Σε περίπτωση διαπίστωσης είτε σημαντικών αποκλίσεων από τις εκτιμήσεις της ΣΜΠΕ είτε νέων υποχρεώσεων από το εκάστοτε ισχύον θεσμικό πλαίσιο προστασίας του περιβάλλοντος, προτείνονται κατάλληλα επανορθωτικά μέτρα.

3.3. Εκτός της συλλογής των πληροφοριών, υφίσταται υποχρέωση της αποθήκευσής τους και δημιουργίας χρονοσειρών δεδομένων, ώστε να είναι εφικτή η διαχρονική παρακολούθηση της κατάστασης του περιβάλλοντος.

4. Στις Περιφέρειες, που στο πλαίσιο της παρακολούθησης είτε των αμιγώς χωρικών σχεδίων είτε των ΠεΣΠΚΑ, έχουν συσταθεί σχετικά παρατηρητήρια, εξετάζεται η δυνατότητα σύνδεσης της παρακολούθησης του ΕΧΠ-Τ με αυτά καθώς και με τους μηχανισμούς παρακολούθησης των Τ.Π.Σ. και των Σχεδίων Διαχείρισης Προορισμών, ώστε να ενισχύονται οι διαβαθμιδικές και οριζόντιες συνεργασίες.

Το Πρόγραμμα Παρακολούθησης και οι παράμετροι παρακολούθησης παρουσιάζονται στους Πίνακες που ακολουθούν.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΤΟΥ ΕΧΠ-Τ

Πίνακας : Δείκτες παρακολούθησης περιβαλλοντικών παραμέτρων

α/α	Περιγραφή Δείκτη	Μέγεθος Παρακολούθησης	Συχνότητα
1	Δείκτης κατάληψης φυσικών εδαφών από τουριστικές δραστηριότητες	km ² κάλυψης	Ετήσια
2	Ποσοστό της περιοχής που εμπίπτει εντός περιοχών του Εθνικού Δικτύου προστατευόμενων Περιοχών και αριθμός τουριστικών δραστηριοτήτων εντός αυτής της περιοχής.	Ποσοστό (%) και αριθμός	Ετήσια
3	Έκταση που καταλαμβάνουν οι τουριστικές δραστηριότητες εντός	km ² κάλυψης	Ετήσια

α/α	Περιγραφή Δείκτη	Μέγεθος Παρακολούθησης	Συχνότητα
	προστατευόμενων περιοχών.		
4	Έκταση της κατάληψης νέων τουριστικών δραστηριοτήτων ανά θιγόμενη χρήση γης.	km ² κάλυψης	Ετήσια
5	Αριθμός / μήκος υδατορεμάτων στα οποία γίνονται παρεμβάσεις από έργα τουριστικών εγκαταστάσεων.	Αριθμός και km υδατορεμάτων	Ετήσια
6	Εκτάσεις γεωργικής γης που οικοδομήθηκαν	km ² κάλυψης	Ετήσια
7	Εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου από τις τουριστικές δραστηριότητες	T	Ετήσια
8	Ποσοστό μείωσης εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από τις τουριστικών εγκαταστάσεις της περιοχής.	Ποσοστό (%) ανά αέριο ρύπο	Ετήσια
9	Ενέργεια που καταναλώνεται ανά διανυκτέρευση	kWh/διανυκτέρευση	Ετήσια
10	Ενεργειακή ένταση (Κατανάλωση ενέργειας τουριστικού τομέα) ανά παραγόμενη μονάδα οικονομικού προϊόντος (ΑΕΠ)		Ετήσια

α/α	Περιγραφή Δείκτη	Μέγεθος Παρακολούθησης	Συχνότητα
11	Ποσοστό ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (Κατανάλωση ενέργειας τουριστικού τομέα) στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας	Ποσοστό (%)	Ετήσια
12	Κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας για ψύξη/θέρμανση	kWh/έτος	Ετήσια
13	Αριθμός/Ποσοστό τουριστικών εγκαταστάσεων της περιοχής που συμμετέχουν σε προγράμματα μετριασμού της Κλιματικής Αλλαγής, όπως προγράμματα αντιστάθμισης διοξειδίου του άνθρακα (CO ₂), συστήματα χαμηλής κατανάλωσης ενέργειας, ή παρέχουν λύσεις προσαρμογής και αναλαμβάνουν σχετικές δράσεις.	Ποσοστό (%) και αριθμός	Ετήσια
14	Ποσοστό των τουριστικών περιοχών με στρατηγική/σχέδιο δράσης για τον αειφόρο τουρισμό, με συμφωνημένη ρύθμιση για την παρακολούθηση,	Ποσοστό (%)	Ετήσια

α/α	Περιγραφή Δείκτη	Μέγεθος Παρακολούθησης	Συχνότητα
	τον έλεγχο της ανάπτυξης και την αξιολόγηση σε σχέση με συνολικό αριθμό τουριστικών περιοχών ανά Περιφέρεια και κατηγοριοποίηση με βάση τη χωρική διάρθρωση των τουριστικών καταλυμάτων		
15	Αριθμός τουριστικών εγκαταστάσεων που έχουν επιδοτηθεί για τη βιοκλιματική τους αναβάθμιση.	Αριθμός μονάδων	Ετήσια
16	Αριθμός/Ποσοστό των τουριστικών εγκαταστάσεων της περιοχής που διαθέτουν εθελοντικά επικυρωμένη πιστοποίηση για μέτρα σχετικά με το περιβάλλον (π.χ. Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης ISO 14001, <u>EMAS</u> , οικολογικό σήμα της <u>ΕΕ</u> (EU Ecolabel) ή άλλο ισοδύναμο.	Ποσοστό (%) και αριθμός	Ετήσια
17	Ετήσια υδροληψία για ύδρευση τουριστικών εγκαταστάσεων	m ³ /έτος	Ετήσια

α/α	Περιγραφή Δείκτη	Μέγεθος Παρακολούθησης	Συχνότητα
18	Ετήσια υδροληψία για άρδευση τουριστικών εγκαταστάσεων	m ³ /έτος	Ετήσια
19	Ποσότητα/Ποσοστό κατανάλωσης ύδατος προερχόμενου από ιδιωτικές μονάδες αφαλάτωσης τουριστικών εγκαταστάσεων, σε σχέση με συνολικές καταναλώσεις ύδατος των τουριστικών εγκαταστάσεων στην περιοχή.	m ³ /έτος και Ποσοστό (%)	Ετήσια
20	Αριθμός μονάδων αφαλάτωσης και εξυπηρετούμενος πληθυσμός.	Αριθμός μονάδων	Ετήσια
21	Ποσότητα υδάτινων πόρων του δημοσίου δικτύου ύδρευσης που καταναλώνονται από τουριστικές εγκαταστάσεις	m ³ /έτος	Ετήσια
22	Ποσότητα υδάτινων πόρων του δημοσίου δικτύου ύδρευσης που καταναλώνονται από τους κατοίκους της περιοχής	m ³ /έτος	Ετήσια

α/α	Περιγραφή Δείκτη	Μέγεθος Παρακολούθησης	Συχνότητα
23	Ποσοστό γλυκού νερού που καταναλώνεται από τον τομέα του τουρισμού προς τους συνολικούς ανανεώσιμους υδάτινους πόρους	Ποσοστό (%)	Ετήσια
24	Ποιότητα νερών κολύμβησης (ως ποσοστό των περιοχών κολύμβησης που μετά από δειγματοληψία κρίθηκαν ως εξαιρετικές, σε σχέση με τον αριθμό των περιοχών στις οποίες έγινε η δειγματοληψία).	Ποσοστό (%)	Ετήσια
	Αριθμός ακτών με γαλάζια σημαία		Ετήσια
25	Αριθμός περιστατικών θαλάσσιας ρύπανσης προερχόμενης από θαλάσσιο τουρισμό		Ετήσια
26	Αριθμός περιστατικών θαλάσσιας ρύπανσης προερχόμενης από χερσαίες υποδομές τουρισμού		Ετήσια
27	Ποσότητα υγρών αποβλήτων τουριστικών εγκαταστάσεων,	m ³ /έτος	Ετήσια

α/α	Περιγραφή Δείκτη	Μέγεθος Παρακολούθησης	Συχνότητα
	των οποίων επεξεργασία γίνεται σε ιδιωτικές εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων (Ε.Ε.Λ.)		
28	Ποσότητα επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων τουριστικών εγκαταστάσεων που διατίθενται για επαναχρησιμοποίηση	m ³ /έτος	Ετήσια
29	Ποσότητα, ανά κωδικό ΕΚΑ, παραγόμενων στερεών αποβλήτων από τουριστικές δραστηριότητες	kg/έτος	Ετήσια
30	Ποσότητα, ανά κωδικό ΕΚΑ, παραγόμενων στερεών αποβλήτων από τουριστικές δραστηριότητες που ανακυκλώνεται	kg/έτος	Ετήσια
31	Δείκτης σπατάλης τροφίμων (βάρος σπαταληθέντος φαγητού ή ανά διανυκτέρευση).	kg/διανυκτέρευση	Ετήσια
32	Ποσοστό τουριστών σε μια περιοχή, που χρησιμοποιούν Μέσα Μαζικής Μεταφοράς σε	Ποσοστό (%)	Ετήσια

α/α	Περιγραφή Δείκτη	Μέγεθος Παρακολούθησης	Συχνότητα
	σχέση με αυτούς που χρησιμοποιούν ιδιωτικά οχήματα για μετακινήσεις.		
33	Λειψυδρία	Αριθμός φαινομένων ανά περιοχή	Ετήσια
34	Υφαλμύρωση των παράκτιων υδροφόρων οριζόντων	Έκταση, ποσότητα υδάτων/ ανά περιοχή	Ετήσια
35	Διάβρωση ακτών και υποβάθμιση αισθητικής φυσικού τοπίου	Αριθμός θέσεων, έκταση	Ετήσια
36	Αναλογία επισκεπτών προς μόνιμους κατοίκους		Ετήσια
37	Αριθμός μονίμων κατοίκων και επισκεπτών/τχλμ ²		Ετήσια
38	Αναλογία αριθμού αυτοκινήτων ανά 1000 μόνιμους κατοίκους, σε σχέση με πληθυσμό τουριστικής περιόδου ανά περιοχή		Ετήσια
39	Αναλογία αριθμού τροχαίων ατυχημάτων σε τουριστική και μη τουριστική περίοδο		Ετήσια
40	Αναλογία αριθμού περιστατικών που αντιμετωπίστηκαν		Ετήσια

α/α	Περιγραφή Δείκτη	Μέγεθος Παρακολούθησης	Συχνότητα
	σε δημόσιες υποδομές υγείας σε τουριστική και μη τουριστική περίοδο		
41	Αριθμός ξενοδοχειακών κλινών ανά 1000 μόνιμους κατοίκους	Αριθμός μονάδων	Ετήσια
42	Αναλογία των ξενοδοχειακών κλινών 4* και 5* προς το σύνολο των ξενοδοχειακών κλινών		Ετήσια
43	Αριθμός επισκεπτών μνημείων /ανά περιοχή και τουριστική περίοδο		Ετήσια

ΑΡΘΡΟ ΤΡΙΤΟ

1. Η ισχύς της παρούσας απόφασης αρχίζει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
2. Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 7/8/2026

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΣΤΑΥΡΟΣ Ν.
ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΟΛΓΑ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗ

Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΜΑΡΙΑ - ΕΛΕΝΗ
ΣΟΥΚΟΥΛΗ - ΒΙΛΙΑΛΗ